

5.11.2008

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

19 – 2008

Kokousaika: 5.11.2008 klo 15.00 – 20.06

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

19 – 2008

Mötestid: 5.11.2008 kl 15.00 – 20.06

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

5.11.2008

241–242 §	6
Esityslistan asia nro 3–4	6
TALOUSARVIO VUODEKSI 2009 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2009–2011	6
JOUKKOLIIKENTEEEN SISÄINEN TARIFFI VUONNA 2009	6
Kaupunginjohtaja Pajunen	6
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rihetniemi	9
Valtuutettu Rautava	11
Valtuutettu Kantola	16
Valtuutettu Lehtipuu	20
Valtuutettu Saarnio	25
Ledamoten Dahlberg	29
Valtuutettu Peltokorpi	34
Valtuutettu Ebeling	39
Valtuutettu Sademies	42
Valtuutettu Hakanen	44
Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Donner	51
Valtuutettu Mäki	53
Valtuutettu Asko-Seljavaara	54
Valtuutettu Luukkainen	56
Valtuutettu Gartz	59
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Asko-Seljavaara	61
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	61
Valtuutettu Urho	63
Valtuutettu Koskinen	65
Valtuutettu Anttila	67
Valtuutettu Puhakka	69
Valtuutettu Paasikivi	71
Ledamoten Björnberg-Enckell	72
Valtuutettu Molander	73
Valtuutettu Vikstedt	76
Valtuutettu Siimes	78
Ledamoten Oker-Blom	79
Valtuutettu Ojala	81
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	84
Valtuutettu Enroth	84
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	86
Valtuutettu Loukoila	87

5.11.2008

Valtuutettu Kaunola	88
Valtuutettu Kolbe	90
Valtuutettu Kaunola (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Arhinmäki	92
Valtuutettu Vapaavuori	95
Valtuutettu Tenkula	97
Valtuutettu Vehviläinen	99
Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)	101
Valtuutettu Anttila	103
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	103
Valtuutettu Tenkula	104
Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)	104
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Hakanen	105
Valtuutettu Karhuvaara	107
Valtuutettu Abdulla	109
Valtuutettu Urho	111
Valtuutettu Kaunola	111
Valtuutettu Miettinen	112
Valtuutettu Helistö	113
Valtuutettu Tuomisto	113
Valtuutettu Osman-Sovala	114

5.11.2008

5.11.2008

241–242 §

Esityslistan asia nro 3–4

TALOUSARVIO VUODEKSI 2009 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2009–2011

JOUKKOLIIKENTEEEN SISÄINEN TARIFFI VUONNA 2009

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, ärade ordförande.

Hyvät valtuutetut, bästa fullmäktigeledamöter.

Aloitamme tänään vuoden 2009 talousarvion päätöskäsittelyn tilanteessa, jossa maailman rahoitusjärjestelmän toimivuutta uhannut kriisi on todellisuutta. Amerikkalaispankkien liian kevyin perustein myöntämien subprime-asuntoluottojen ja näiden ympärille paketoitujen arvopaperi-instrumenttien ongelmat ovat laajentuneet kesän jälkeen koskemaan koko kansainvälistä rahoitusjärjestelmää. Asiantuntijoiden mukaan maailman pankkijärjestelmä välttyi kuluneen kuukauden aikana vain nipin napin totaaliselta romahdukselta. Romahdukselta välttyttiin ennen kaikkea hallitusten ja keskuspankkien nopeiden ja laajamittaisten toimenpiteiden ansiosta.

Tilanne rahoitusmarkkinoilla on siis jonkin verran rauhoittunut, mutta rahoitusjärjestelmässä ja sitä kautta koko yritystoiminnassa on edelleen merkittävä likviditeettiongelma ja luottamuksen puute. Tämä näkyy muun muassa pankkien luotonannon nihkeytenä sekä osakekurssien voimakkaana heilahteluna. Vaikka suomalainen rahoitusjärjestelmä toimii kohtuullisen hyvin, minkä ansiosta voimme katsoa välttyneemme rahoituskriisin ensivaiheilta, rahatalouden ongelmat ovat väistämättä siirtymässä reaalityönteeseen myös Suomessa. Kasvun hidastuminen näkyy sekä yritysten että kuluttajien käyttäytymisessä lähinnä kysynnän hiipumisena – erityisesti vientikysyntä on selvästi heikentynyt. Vientinäköymien heikentyminen on jo konkretisoitunut joillakin teollisuuden aloilla lomautuksiin ja yt-neuvottelujen käynnistymiseen.

5.11.2008

Varsin hyvässä kunnossa olevan julkisen talouden ansiosta Suomella arvioidaan olevan monia Euroopan maita paremmat lähtökohdat pärjätä heikkenevässä taloustilanteessa. Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n mukaan Suomi kuuluu taloudessa parhaiten menestyneiden EU-maiden joukkoon. Silti meillä on edessämme myös merkittäviä haasteita.

Väestön nopea ikääntyminen ja tuottavuuskehityksen hidastuminen uhkaavat kasvua ja julkisen talouden kestävyyttä. IMF:n mukaan finanssipolitiikassa voidaan edistää työhön osallistumista esimerkiksi maltillisilla veronkevennyksillä ja investoinneilla rakentamiseen, jotka mitoitetaan siten, ettei niillä vaaranneta julkisen talouden pitkän aikavälin rahoitusasemaa.

Kansainvälinen valuuttarahasto arvioi maanantaina Suomen talouden kasvavan tänä vuonna 2 % ja ensi vuonna 0,5 %. Euroopan komission niinikään maanantaina julkistaman ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvaa ensi vuonna 1,3 %. Suomalaisten ennustelaitosten syyskuussa arvioimat kasvuluvut ensi vuodelle vaihtelivat vielä 1–1,8 %:n välillä. Ennustelaitoksista ETLA on julkistanut lokakuun 29. päivänä kaksi skenaariota, joissa kummassakin vuoden 2009 tuotannon kasvuprosentiksi on arvioitu nolla. Ennustelaitosten erilaiset näkemykset kuvaavat tilanteen epävarmuutta.

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin kaupungin talousarviovalmistelujen käynnistyessä alkuvuodesta näköpiirissä oli joitakin signaaleja kansainvälisen talouden epävarmuudesta. Signaalit olivat kuitenkin heikkoja, eikä niiden vaikutuksesta reaalityönteeseen näkynyt juurikaan merkkejä. Kevään mittaan kansantalouden kasvu jatkui edelleen vireänä, ja erityisesti työllisyys kehittyi myönteisesti koko vuoden. Edellisvuonna tehtyjen palkkatkaisu- ja palkkasumman kasvu näkyi myös verotulojen myönteisenä kehityksenä.

Helsingin talousarvion valmistelun pohjana ovat siis olleet paremmat talouden näkymät kuin tällä hetkellä. Helsingin, kuten valtionkin, talousarvio pohjautui 1,8 %:n suuruisen kasvuarvioon vuodelle 2009. Komission viimeisin kasvuennuste on varsin lähellä tätä arviota. Luotettavia ennusteita ei ole ollut saatavilla, joskin arvioissa on tultu alaspäin pitkin vuotta.

5.11.2008

Uskon siihen, että nyt käsiteltävä talousarvioehdotus on perusteltu tässä suhdannetilanteessa. Lähtökohtana siinä on, että Helsinki panostaa jatkossakin laadukkaisiin palveluihin ja pitää investointitasoa yllä. Pyrimme näin omalta osaltamme tuomaan vakautta Suomen talouteen – sitä vakautta, jota nimenomaan julkishallinnon toimenpitein on syytä luoda yleisen taloudellisen tilanteen heikentyessä.

Investointiohjelmamme tukee työllisyyttä aloilla, joihin rahoitusmarkkinoiden epävarmuus on ensimmäiseksi vaikuttanut. Investointien toteuttamisella varmistamme myös edellytykset Helsingin ja Helsingin seudun elinkeinoelämän positiiviselle kehitykselle suhdannekäänteen seuraavassa vaiheessa.

Vuosaaren sataman valmistuttua alkaa historiallinen kaupunkirakenteen murros ja uudisrakentamisen aalto: ennen kaikkea meren ääressä olevia uusia asuntoalueita rakennetaan. Peruskorjaushankkeissa panostamme erityisesti home- ja sisäilmaongelmaisten talojen kunnostamiseen. Lisäksi edessä ovat poikkeuksellisen isot joukkoliikenteen, lähinnä raideliikenteen, investoinnit.

Samalla kun nyt tietoisesti torjumme heikentyvää talouskasvua investointien menolisäyksillä, meidän on kuitenkin pidettävä mielessä julkisen talouden pitkän aikavälin haasteet. Kansainvälisen valuuttarahaston mukaan vahvan julkisen kulutuksen alueilla sopeutusten tulisi pääasiassa kohdistua menojen rajoittamiseen.

Julkisten palvelujen kysyntää tulisi hillitä ja kilpailua näiden palvelujen tuotannossa tulisi vahvistaa pyrittäessä rajoittamaan kustannuksia palveluja vaarantamatta. Vastaavat julkisen talouden sopeuttamisen toimenpiteet ovat olleet esillä jo aiemmin myös valtiovarainministeriön ja kansallisten tutkimuslaitosten tulevaisuuden kuvissa. Helsingin tulevan valtuustokauden strategiaohjelman keskeisesti linjattavia asioita tulevat olemaan toimintamenojen suhteuttaminen käytettävissä olevaan tulopohjaan sekä palvelutuotannon tuottavuuden lisääminen. Myönteisen kehityksen edellytyksenä on erityisesti maahanmuuttajataustaisen väestön työllistäminen ja työhön osallistumisen lisääminen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pitkän aikavälin tavoitteiden ohella meidän on lähitulevaisuudessa

5.11.2008

seurattava talouden kehitystä erityisen tarkoin ja oltava valmiita nopeaan reagointiin tarpeen vaatiessa. Reaalitalouden ongelmien vahvistuessa verotuloarviota voidaan joutua rukkaamaan alaspäin.

Mikäli suhdannekehitys toteutuu edellä mainittujen ETLAn skenaarioiden tai kansainvälisen valuuttarahaston ennusteen mukaisena, saattavat verotulot jäädä talousarvioehdotuksessa arvioitua alhaisemmaksi. Ero on kuitenkin suuruudeltaan sellainen, että nyt käsittelyssä olevan talousarvion perusteeseen ei tarvitse tehdä muutoksia. Mahdollinen rahoitusvaje voidaan kattaa tarvittaessa lainanotolla. Tulojen jääminen arvioitua pienemmiksi korostaa tiukan taloudenpidon tärkeyttä jatkossa.

Olen kuitenkin luottavainen, sillä Helsingin taloutta on sekä huonoina että hyvinä aikoina hoidettu mallikkaasti hyvässä yhteisymmärryksessä. Sitä kutsutaan ”Helsingin kulttuuriksi”. Tältä pohjalta on hyvä kohdata edessämme oleva epävarma tulevaisuus.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rihniemi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Talous on kaupunkimme toiminnan perusta, ja se korostuu erityisesti nyt, kun elämme taloudellisesti epävarmoja aikoja. Ilman toimivaa ja tervettä taloutta emme pysty järjestelmään helsinkiläisille niitä hyvän elämän palveluita, joita meillä on sekä velvollisuus että myöskin tahto järjestää. Olemme kovin riippuvaisia verotulojemme ja aivan erityisesti, kuten äsken kuulimme, kunnallisverokertymän kehityksestä. Kuntataloutemme tasapaino riippuu ratkaisevasti toimintamenojen ja verotulojen kasvusta ja siitä, miten menot tähän suhtautuvat.

Muutaman viime vuoden aikana, kun olemme käsitelleet seuraavan vuoden talousarviota, ovat talousnäkymät olleet myönteiset ja verotulot ovat kasvaneet ja sitä kautta kuntatalous on näyttänyt paremmalta. Nyt kuitenkin olemme toisenlaisessa tilanteessa, kun tulevaisuuden suhdannekuva on epävarma eikä kukaan osaa oikein ennustaa, mihin suuntaan maailmantalous ja finanssikriisi loppujen lopuksi kääntyy ja kasvuennusteitakin korjataan vähän väliä.

Helsingin ensi vuoden talousarvion raami on viimekin keväänä käsitelty kaupunginhallituksessa aivan toisenlaisessa taloustilanteessa kuin nyt.

5.11.2008

Samoin vielä itse talousarvioehdotuskin, kuten äsken kaupunginjohtajan esittelypuheenvuorosta kuulimme, on laadittu juuri ennen suuren epävarmuuden alkua tai juuri siinä rajamailla. Tämä nyt käsillä oleva talousarvio perustuu edelleen 17,5 %:n mukaiseen kunnallisveroprosenttiin. Käyttömenomme ovat huikeat 3 900 miljoonaa euroa, ja nyt käsiteltävänä olevassa talousarviossa toimintamenot nousevat tämän vuoden talousarviosta 6,5 %. Investointien määrä on huikeat 760 miljoonaa euroa. Näillä Helsinki pitää osaltaan työllisyyttä myöskin yllä.

Uusien satamalta vapautuneiden alueiden toteuttaminen alkaa ensi vuonna kovalla vauhdilla, ja Sipoon lounaisosasta sekä Västerkullan kiilasta tulee osa Helsinkiä nyt vuoden alusta. Kuten kaupunginjohtajan esittelypuheenvuorosta äsken ilmeni, Helsinki on varautunut erilaisiin tulevaisuuden vaihtoehtoihin yleisen taloustilanteen ja rahoitustilanteen muuttuessa. Nyt kuitenkin ennusteet kaupungin osalta näyttävät siltä, kuten äsken kuulimme, että nämä talousarvion perusteet pitäisivät.

Helsingin haasteena on ollut muita suuria kaupunkeja kalliimpi palvelutuotanto. Nyt olemme kuitenkin lähestyneet 5:n suurimman kaupungin keskiarvoja. Edelleen kuitenkin on tarpeen ja tärkeää käydä läpi sitä, miten ja millä hinnalla tuotamme palvelumme ja myös palveluketjuja. Meidän on myös tehtävä rakenteellisia uudistuksia, ja muutoksia tarvitaan, kun varaudumme tuleviin haasteisiin eli helsinkiläisten ikääntymiseen ja palvelutarpeiden kasvuun sekä työvoiman vaikeutuvaan saatavuuteen monilla eri aloilla.

Yhteinen huolestamme on edelleen meidän helsinkiläisten asumiskustannusten korkea taso. Haasteenamme on riittävä ja kohtuuhintainen asuntotuotanto sekä Helsingissä että koko pääkaupunkiseudulla. Alkuvuodesta hyväksytyn Helsingin maankäytön ja asumisen ohjelman, MA-ohjelman, sekä Helsingin seudun 14 kunnan yhdessä valtion kanssa tekemän aiesopimuksen toteuttaminen on tärkeää mutta haasteellista tässä muuttuneessa taloudellisessa tilanteessa. Meidän on pidettävä huolta siitä, että asuntorakentaminen jatkuu ja että toteutamme myös MA-ohjelmamme mukaisia tavoitteita asuntojen hallintamuotojakautuksessa. Aiesopimuksen tavoitteesta, että jokaisessa 14:ssä Helsingin seudun kunnassa vähintään 20 % tuotannosta on sosiaalista asuntotuotantoa, on myöskin pidettävä kiinni.

Helsingin seudun tiivistyvä yhteistyö on edellytys sille, että seutu on kilpailukykyinen ja ettei yhdyskuntarakenne hajoa. Tarvitsemme toimivan

5.11.2008

joukkoliikennejärjestelmän nykyistä laajemmalle alueelle ja maankäyttöä ratojen varsille. Tätä myöskin kestävä kehitys edellyttävät. Nyt valmistelussa loppusuoralla oleva valtuustoihin päätettäväksi tuleva Helsingin seudun joukkoliikennepalvelukuntayhtymä antaa tähän hyvät mahdollisuudet, tehokasta ja ilmastonmuutos ja lähiaikoina niin että voimme näitä tavoitteita toteuttaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin ensi vuoden talousarviosta käytiin kaupunginhallitusryhmien välillä useat neuvottelut kuntavaalien kynnyksellä ja juuri vaalien aikaan. Sinänsä hyvään talousarvioehdotukseen tehtiin yhteisesti ja hyvähenkisesti muutoksia hieman yli 20 miljoonan euron edestä. Lisäksi tehtiin muutoksia ja lisäyksiä tekstikirjauksiin. Näistä varmasti ryhmien puheenvuoroissa tulee tarkempi selonteko, enkä käy näitä läpi tässä yhteydessä.

Arvoisat valtuutetut, hyvä puheenjohtaja.

Haluan vielä näin lopuksi kiittää kaikkia kaupungin organisaatiossa talousarviovalmisteluun osallistuneita ja ryhmien neuvottelijoita ja erityisesti ryhmien neuvottelijoita siitä, että saimme aikaan neuvottelutuloksen talousarviosta. Uskon, että näiden budjettineuvottelujen rakentava ja vastuullinen henki jatkuu täällä valtuustossakin.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, ärade ordförande.

Hyvät valtuutetut, bästa fullmäktige.

Nokia aloittaa yt-neuvottelut. Kaivokset ja konepajat kulkevat kohti kriisiaikoja. EU valmistautuu pelastamaan autoteollisuutta. Täältä tullaan taantuma. Rakentaminen pysähtyy kuin seinään.

Edellä olevat ovat aitoja ja tuttuja otsikoita viime viikoilta talousalan lehdistä. Kun alkuvuodesta kävimme ryhmien välillä niin sanottuja raamineuvotteluja, oli talouden tunnelma vielä tyystin erilainen kuin

5.11.2008

ennen kuntavaaleja käydyissä budjettineuvotteluissa. Jos talouden tunnelmia kuvataan tällä hetkellä yhdellä sanalla, olisi oikea sana varmaankin ”epävarmuus”.

Talousarvio vuodeksi 2009 ja taloussuunnitelma vuosille 2009–2011 tehtiin keväällä laaditun raamin pohjalle, ja hyvä näin, koska ei ollut perusteita lähteä muuttamaan pohjaa. Talousarvioehdotusta kokonaisuutena voidaan pitää tässä tilanteessa kuitenkin melko realistisena.

5.11.2008

Arvoisa puheenjohtaja.

Kokoomuksen valtuustoryhmä nostaa tulevista haasteista esille muutamia keskeisiä asioita.

Ensin:

Vuosaaren sataman valmistuessa muutaman viikon päästä vapautuvat satama-alueet ja Keski-Pasilan alue asunto- ja toimitilarakentamiselle. Samaan aikaan on käynnistymässä myös Kruunuvuorenrannan ja Sipoolta Helsingille siirtyvien alueiden suunnittelu ja rakentaminen. On ensiarvioisen tärkeää, että rakentaminen lähtee hyvään vauhtiin niin asuntojen kuin toimitilojenkin osalta. Samalla haluamme muistuttaa eri toimijoita siitä, että maankäytön ja asumisen toimenpideohjelmassa on sovittu asuntojen osalta hallinta- ja rahoitusmuodoista.

Maankäytön ja asumisen toimenpideohjelmassa sovittiin, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 40 % on valtion tukemaa ja ? vuokra-asuntotuotantoa suhteella 20 + 20. Lisäksi sovittiin, että 20 % vuosittaisesta uustuotannosta toteutetaan hitas-omistusasuntoina, osaomistusasuntoina sekä asumisoikeusasuntoina ja 40 % tuotannosta toteutetaan sääntelemättöminä, vapaarahoitteisina omistus- ja vuokra-asuntoina.

Kaupunki on keskeisessä roolissa siinä, että tämä tavoite toteutuu. Kokoomuksen valtuustoryhmä edellyttää, että myös virkakoneistossa toimitaan aktiivisesti niin, että asuntojen suhteelliset osuudet hallintamuodottain toteutuvat valtuuston tekemien päätösten mukaisesti.

On kuitenkin odotettavissa, että lähivuosina talous ei kasva samaa vauhtia kuin aikaisemmin. Rakentaminen on jo hiipumassa, mikä näkyy muun muassa urakkatarjousten määrän lisääntymisenä ja hintojen laskuna. On hyvä, että kaupunki on varautunut mittaviin investointeihin seuraavina vuosina, näin ollaan mukana taloustalkoissa ja pidetään talouden pyörät pyörimässä.

Toisena asiana nostamme esille suurten ikäluokkien siirtymisen eläkkeelle. Haaste on täällä nyt, ja se on kahdenlainen. Vanhemman väestön suhteellinen osuus lisääntyy ja työllisten osuus väestöstä tunnetusti vähentyy. Maahanmuuttajataustaisen väestön osuus on lisääntynyt ja lisääntyy edelleen, mutta kotouttaminen ei toimi niin kuin

5.11.2008

sen pitäisi. Haasteelliseksi asian tekee se, että kotouttamisen pullonkaulojen aukominen edellyttää eri valtion ja kunnan viranomaisten välistä yhteistyötä ja myös tahtotilaa. Asiasta on tehty lukuisia selvityksiä, joten nyt olisi syytä panna toimeksi. Lisäselvitykset tuskin enää tuovat lisäarvoa.

Kokoomuksen tavoitteena on turvata kaikille maahanmuuttajaoppilaille riittävä tuki ja edellytykset opinnoissa menestymiselle ja integroitumiselle suomalaiseen yhteiskuntaan. Helsingille on erittäin myönteistä, että resurssit valmistavan opetuksen pidentämiseen löydettiin myös valtion puolelta.

Työvoiman saatavuuden kannalta on keskeistä se, että nuoret ohjataan opin tielle ja siitä edelleen ammatteihin. Haasteet on tiedostettu. Jokaiselle peruskoulunsa päättävälle nuorelle pitää järjestää jatko-opiskelupaikka toisella asteella. Tämä on tärkeää sekä osaavan työvoiman saamiseksi että ennen kaikkea syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Kokoomuksen valtuustoryhmä onkin tyytyväinen nykyhallituksen toimiin esimerkiksi siinä, että ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja on pääkaupunkiseudulle lisätty merkittävästi.

Lasten ja nuorten hyvinvointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota niin talouden nousu- kuin laskukausinakin. Vaikka jo kaupunginjohtajan alkuperäisessä budjettiesityksessä oli sosiaalitoimen kohdalla merkittävästi resursseja lasten ja nuorten hyvinvointiin, niin kaupunginhallitus lisäsi käyttöönsä vielä 6 miljoonaa euroa asianomaiseen kohtaan kohdistettavaksi muun muassa lastensuojelun avohuollon tukitoimien vahvistamiseen sekä koulu- ja oppilashuollon vahvistamiseen.

Perusopetus on yksi keskeisimmistä kuntapalveluista. Suomalaiseen perusopetukseen panostaminen on paras sijoitus tulevaisuuteen. Voimme varmasti kaikki yhtyä siihen, että Suomen tulevaisuus luodaan innovatiivisen opetuksen kautta nimenomaan perusopetuksessa ja laadun edellytykset varhaiskasvatuksessa. Kokoomus haluaa varmistaa hyvän opetuksen taloussuunnitelma myös tulevaisuudessa. Talousarvio ja turvaavat laadukkaan perusopetuksen resurssit Helsingissä. Tavoitteenamme on kehittää perusopetusta niin, että se entistä paremmin vastaa erilaisten lasten tarpeisiin ja niin, että koulu edistää nykyistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia. Tavoitteena on, että mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja mieluiten ennaltaehkäisevästi reagoitaisiin orastaviin oireisiin.

Kokoomus haluaa myös varmistaa sen, että kouluruokailun nykyinen

5.11.2008

valikoima, laatu ja määrä turvataan elintarvikkeiden hintojen noususta asiasta, muun muassa tästä asiasta, oli yksimielisyys kaikkien ryhmien välillä.

huolimatta. Tästä budjettineuvotteluissa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kolmantena asiana nostamme esille kaupungin rakenteiden muuttamisen. Kaupungin on elettävä ajassa. Toivomme, että tulevalla valtuustokaudella kaupungin omia prosesseja, toimintatapoja ja organisaatioita pystytään tarkastelemaan aikaisempaa avoimemmin ja rohkeammin. Lähtökohtana on oltava asukkaan näkökulma. Uskon, että myös Kokoomuksen uudella valtuustoryhmällä on valmiuksia muutoksiin, jos ne pystytään osoittamaan kokonaisuuden kannalta järkeviksi. Hyvä paikka erilaisten muutosten tekemiselle on esimerkiksi seuraavalle valtuustokaudelle tehtävä strategia, ja siitähän meillä on seminaari helmikuun alussa. Toivomme, että muut poliittiset ryhmät rohkenevat lähteä mukaan rakentamaan parempaa Helsinkiä asukkaan eikä suinkaan virkakoneiston näkökulmasta.

Henkilöstöjohtamiseen on panostettava aikaisempaa vahvemmin. Toivomme, että kaupungin organisaatioiden johtamisessa olisi keskeisenä elementtinä mukana henkilöstön kannustaminen ja innostaminen. Motivoitunut henkilöstö jaksaa olla myös työssään pidempään.

Neljänneksi Kokoomuksen valtuustoryhmä kiinnittää huomiota korkeisiin asumiskustannuksiin Helsingissä. Asumiskustannuksiin voidaan Kokoomuksen valtuustoryhmän näkemyksen mukaan puuttua muun muassa alentamalla yleinen kiinteistöveroprosentti asuntotonttien osalta samalle tasolle vakituisen asuinrakennusten kiinteistöprosentin kanssa. Tällä hetkellä yleinen kiinteistöveroprosentti on Helsingissä 0,7 ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,22. Rakennettujen asuintonttien kiinteistöveroprosentin laskeminen 0,7:stä 0,22:een on perusteltua. Toteutuessaan veroprosentin laskeminen alentaa asumiskustannuksia lukuisissa perheissä jopa useita satoja euroja vuodessa.

Mutta, tämän muutoksen tekeminen edellyttää kuitenkin muutoksen lakiin. Teenkin seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2009 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2010–2011 taloussuunnitelmaehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus

5.11.2008

lähestyy valtiota rakennettujen asuintonttien
kiinteistöveroprosentin laskemiseksi.

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Samlingspartiet vill hjälpa idrottsföreningarna i deras viktiga verksamhet, därför är vi glada över att understödet till verksamheten har höjts. Samlingspartiet känner också sitt ansvar inför den svenskspråkiga befolkningens behov av kultur-, social och hälsovårdtjänster.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kiittää kaupunginhallituksen muita poliittisia ryhmiä hyvähenkisistä ja rakentavista budjettineuvotteluista vieläpä juuri kunnallisvaalien alla sekä saavutetusta budjettisovusta. Lisäksi kiitämme virkakoneistoa erittäin hyvin tehdystä valmistelutyöstä.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja, ärade ordförande.

Hyvät valtuutetut.

Helsingin ensi vuoden budjettia on valmisteltu epävakkaan kansainvälisen taloustilanteen keskellä, ja muistatte varmaan, että viime vuonna valtuutettu ja ryhmän puheenjohtaja Kalima täällä jo tätä tilannetta osasi aavistella. Helsingin talous on vahva, eikä yllättäviä muutoksia tulopohjaan ole tällä hetkellä tiedossa. Kaupunginhallituksessa on kuitenkin sovittu, että verokertymää seurataan tarkasti ja jatkuvasti. Emme kuitenkaan ole nähneet tarpeelliseksi Vantaan ja Espoon tapaisia supistustoimenpiteitä, vaan luottamuksen säilyttäminen kaupunkiin vahvana toimijana on tärkeämpää nyt. Oman sävynsä tähän budjettikäsittelyyn tuo se, että pitkäaikainen hanke uudesta satamasta on valmis ja alamme vähitellen näkemään, mitä se merkitsee alueen kehitykselle.

Vuoden 2009 budjettiesitys perustuu vahvasti valtuuston keväällä hyväksymän raamin pohjalle. Sen sisällä on kuitenkin monia helsinkiläisten elämää parantavia muutoksia. Lautakuntien esitysten

5.11.2008

pohjalta syntynyttä kaupunginjohtajan esitystä hiottiin, kuten täällä jo kerrottiin, vielä vaaliviikolla ja vaaliviikonlopun aikana valtuustoryhmien kesken, ja nyt olemme siis valmiita tätä kokonaisuutta käsittelemään täällä valtuustossa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä pitää välttämättömänä budjetin lisämäärärahoja lasten ja nuorten hyvinvointiin. Uudella 6 miljoonan määrärahalla ja muilla budjetin määrärahoilla vahvistetaan sitä, että perheiden tueksi voidaan mennä varhaisemmassa vaiheessa ja perheitä voidaan auttaa kotona. Koulu- ja oppilasterveydenhuoltoon lisätään voimavaroja. Keskustelussa oli aika lailla yksimielisyys siitä, että lisätään millä nimikkeellä hyvänsä virkoja ja muuta, niin joka tapauksessa tavoitteena on se, että kouluihin tarvitaan lisää aikuisia. Tarvitaan usampia tapoja tarttua nuorten pahoinvointiin.

Sosiaali-, terveys-, opetus-, nuoriso- ja liikuntalautakunnat ovat myös aktiivisesti keskustelussa mukana, ja lautakunnat pitivät viime viikolla yhteisen kokouksen. Koko ajan haetaan parempia toimia syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja koulupudokkuuteen tarttumiseksi. Sieltä on tulossa paljon esityksiä.

Pidämme hyvänä sitä, että sivistystoimessa koulujen määrärahat kasvavat. Oppilaiden kokonaismäärään laskee ikäluokkien pienentyessä, mutta samalla tarve erilaiseen erityisopetukseen kasvaa. Kouluverkkokeskustelusta toivottavasti opittiin se, että oppilasmäärien kehitystä eri kaupunginosissa tulee seurata pidemmällä aikavälillä. Koulukiinteistöjä tarvitaan myös väestötiloiksi kiihtyvässä koulujen remontointitarpeessa. Jatkossa Helsingissä on välttämätöntä satsata enemmän ammatilliseen opetukseen. Tarvitsemme työnsä osaavia työntekijöitä sekä perinteisempiin että uusiin ammatteihin. Ja vieläkin vähän harmittaa se, että se logistiikan olisi voitu jo aikaisemmassa vaiheessa kytkeä tiukemmin siihen sataman rakentamiseen ja sen yhteyteen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sitten vähän sosiaalitoimesta. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä lähti budjettineuvotteluihin pitkällä sosiaalitoimen määrärahojen parannuslistalla, ja läheskään niitä kaikkiahan me emme saaneet läpi. Pidämme aivan välttämättömänä vanhusten palveluasuntoaikkojen lisäämistä, lisäksi pidämme välttämättömänä päivähoidon resurssien

5.11.2008

lisäämistä niin, että kaikille paikkaa hakeville myös löydetään hoitopaikka mahdollisimman läheltä kotia tai työpaikkaa, mistä sitä haetaan. Olemme pettyneitä siihen, että tässä yhteydessä ryhmäkokoja ei saatu pienennettyä.

Kuten kaikki tietävät, sosiaalitoimen määrärahoista on puhuttu paljon, ja se valitettava tilanne, mikä on syntynyt, niin tähän saliin on syntynyt erittäin syvä juopa tähän väliin. Tässä menee tuolta, Kimmo ja muut siellä venkoilee, meidän ryhmämme ja siitä tännepäin ja sitten toinen porukka. Siinä on siis ihan hirveän suuri näkemusero, kun puhutaan sosiaalitoimen määrärahoista. Me olemme sitä itkeneet ja yrittäneet vähän itsekin pohtia, että mikä on vikana siinä, että me emme saa sitä viestiä perille siitä, että haluaisimme, että budjetissa oikeasti koko sosiaalitoimen kehittämisen ja sen työn hyväksi hoitamiseksi budjetoitaisiin ne menot, mitkä joka tapauksessa syntyy.

Mutta sitten täällä salin toisella puolella, tämä ei nyt koske vain budjettineuvotteluja vaan ihan kaikkea muutakin keskustelua, niin nähdään, että se on kuin musta aukko, jonne uppoaa rahaa ja että mikään ei riitä eikä kannata budjetoida sitä, edes yrittää budjetoida sitä oikein, koska se ei kuitenkaan riittäisi. Meillä on ihan perustavaa laatua oleva erilainen näkemys ollut koko ajan, ei koske nyt vain tätä vuotta. Se on hirveän ikävää. Me emme puhu edes samoilla termeillä, kun me olemme nähneet, että siinä sosiaalitoimi on kuitenkin satsaus ihmiseen eikä se ole vain hukkaera.

Nyt näissä neuvotteluissa, palaan varsinaiseen budjettikäsittelyyn, on sovittu, että lasten kotihoidontuen Helsinki-lisää korotetaan ensi syksystä alkaen. Perheillä tulee olla lastenhoidossa eri tilanteisiin vaihtoehtoja. Emme kuitenkaan pidä hyvänä sitä raamikeskustelussa esillä ollutta määrällistä tavoitetta siitä, että yhä suurempi osa lapsista pitäisi hoitaa kotona. Sillä tavoitteella, siitä tulee sellainen halu ja tuntu, että joitakin halutaan pakottaa jäämään kotiin, ja silloinhan se ei ole oikea vaihtoehto.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä pitää välttämättömänä terveysasemien lääkärinvirkojen lisäystä. Helsingissä on suuria eroja lääkäriin pääsyssä eri puolilla kaupunkia, ja palvelutasoa tulee parantaa niin, että lääkäriin pääsee kohtuullisessa ajassa myös Kontulassa.

Sitten toinen suuri erimielisyys koko ajan, kun puhutaan kaupungin asioista, on suhtautumisessa kaupungin työntekijöiden vaatimaan

5.11.2008

Helsinki-lisään. Kaupungin työntekijät kävivät kahteenkin kertaan tapaamassa valtuustoryhmiä, tai me olimme toisella kerralla heidän vieraanaan, ja he ovat esittäneet muuta maata suurempiin elinkustannuksiin perustuvaa lisää palkkoihinsa. Se esitys oli 20 miljoonaa eli 1,3 % palkkasummasta. Sehän on ollut vaikea asia. Me pääsimme nyt sitten yhteisymmärrykseen näissä neuvotteluissa siitä, että jo siellä budjetissa olevaa 5 miljoonaa, sen käyttötarkoitusta kirjattiin, että sitä voi käyttää palkkauksellisen tasa-arvon edistämiseen ja työvoimapulasta kärsivien alojen ja tehtävien palkkauksen tarkistamiseen. Ja sitten tietenkin se loppu 2 miljoonaa kuluu jo niihin aloitettuihin erilaisiin kehittämishankkeisiin.

No sitten, kun siinäkin on vähän samanlainen jakolinja, että olemmeko me ihan tyhmiä, kun me koko ajan intämme näistä palkoista ja on otettu se työntekijöiden vaatimus vakavasti. Pikkuisen, kun näistä asioista on keskusteltu, aina huvittaa se, että muut yrittävät demareille opettaa, että miten palkkaneevotteluja käydään. Jos asia ei olisi niin vakava, se voisikin naurattaa. Kyllähän me tiedämme, totta kai meidänkin tavoite on se, että ne pitäisi käydä työnantajan ja työntekijöiden välillä ne neuvottelut, mutta kun nyt tässä tapauksessa se on kunnallinen työmarkkinalaitos, jonka kanssa sopimus pitäisi syntyä ja ei se kyllä synny. Kyllähän minä nyt ymmärrän, että ei muualta päin maata haluta sellaista ratkaisua, että Helsingissä olisi korkeammat palkat, koska sehän houkuttelisi paremmat työntekijät tänne. Ja minä en usko, että se ihan helposti sieltä syntyy.

Muilla aloilla, esimerkiksi kaupan alan sopimuksessa on sellainen, että pääkaupunkiseudun 4 kunnan alueella sopimuksessa noudatetaan eri taulukkoa ja se lähtöpalkka on noin 60 euroa suurempi täällä. Ja lukuisilla muilla liitoilla on tämäntyyppisiä sopimusmääräyksiä. Eli se ei ole mahdoton asia, mutta siinä ei ole nyt päästy eteenpäin kaupungin työntekijöiden osalta.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä pitää tärkeänä budjetin lisämäärärahoja kirjastojen aineistohankintoihin ja aukiolojen lisäämiseen. Ja keskustakirjastohankkeen suunnittelun toivomme myös etenevän. Budjetissa otetaan myös selvä kanta siihen, että nuorisotoimen palvelupisteitä ja tiloja tulee olla eri puolilla kaupunkia, ja nythän ryhmien kesken päästiin sopimukseen siitä, että lisättiin sinne 300 000 rahaa. Erityisosaamista ja -varusteita vaativien tilojen lisäksi kaupunkilaiset arvostavat lähellä olevia palveluja. Kaupunkilaisten harrastustoiminnan tukeminen on myös tärkeää, ja sen takia liikunnan järjestötoimen tukemiseen on osoitettu hieman lisää rahaa. Ja kun nyt

5.11.2008

näyttää siltä, että työllistämistuen Helsinki-lisä vetää erittäin hyvin, niin siihen myös ryhmät lisäsivät rahaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Koko budjetin kantava voima on Helsingin tahto investoida. Uusien aluerakentamiskohteiden liikkeelle saaminen on suuri ponnistus. Tästä keskusteltiin viimeksi tällä viikolla kaupunginhallituksessa. Rakennusliikkeiden vetäytyessä hiljentyviltä markkinoilta tarvitaan kaupungin omia toimia, jotta hankkeet saadaan liikkeelle.

Olemme tyytyväisiä siihen, että budjettikirjauksiin lisättiin maininta siitä, että varaudutaan lisäämään kaupungin omaa asuntotuotantoa niin, että MA-ohjelman aluekohtaiset tavoitteet hallintasuhteista toteutuvat. Tämähän tarkoittaa suomeksi sitä, että tarvittaessa tuotetaan myös omistusasuntoja. Uusien alueiden perusrakentamista ja erilaista infraa rahoitetaan tontin myynnillä. Tavoitteet budjetissa ovat siltä osin kovia. Yhden vuoden tavoitteita ei tule kuitenkaan toteuttaa hinnalla millä tahansa eikä kaupungin maaomaisuutta tule realisoida hätiköiden. Tontin vuokrista ja kiinteistöverotuksesta keskustellaan tarkemmin ensi vuoden puolella uuden valtuuston strategiatyön yhteydessä, kun kiinteistöviraston selvitys valmistuu. Pidämme tärkeänä, että eri toimin pyritään hillitsemään asumiskustannusten nousua.

Ja sitten vielä lyhyesti tariffeista. Pidämme yhtenä budjetin tärkeimmistä tavoitteista sitä, että joukkoliikenteen lippujen hintoja ei koroteta. Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä tulee parantaa, jotta saamme koko pääkaupunkiseudulle toimivat palvelut. Haluamme tässä yhteydessä kiittää neuvottelijoita ponnisteluista Helsingin seudun liikennekuntayhtymän perustamiseksi.

Ja näillä sanoilla, arvoisa puheenjohtaja, sosialidemokraattinen valtuustoryhmä kannattaa budjettiesityksen ja esitystä joukkoliikenteen sisäisestä tariffista hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Lehtipuu

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

5.11.2008

En täysin ymmärtänyt sosialidemokraattisen ryhmän ryhmäpuhetta ja etenkin sen mainintoja tästä juovasta valtuustosalissa. Minä ymmärsin esimerkiksi ryhmien budjettineuvottelut sillä tavalla, että saavutimme yksimielisyyden niissä, ja olen tulkinnut, että myös sosialidemokraattinen ryhmä on mukana budjettisovussa riippumatta tästä ryhmäpuheestaan. Siinä oli hieman sellaista makua, että sosiaalilautakunnan puheenjohtaja, joka edustaa sosialidemokraattista ryhmää ja jolla on ilmeisesti omakin puheenvuoro tässä varattuna, niin hän joutuisi antamaan hieman tukiovetusta ryhmätovereilleen.

Mutta, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä kaupungin ensi vuoden talousarviokäsittelyssä ollaan todellakin erikoisessa tilanteessa, kuten jo edellä puhuneet ryhmät ovat todenneet. Vaikka Helsingin oma taloudellinen tilanne on vakaa, rahoitusmarkkinoiden ja yleisten talousodotusten epävarmuudet vaikeuttavat ensi vuoden kehityksen arvioimista. Kiitos vastuullisen taloudenpidon ja Helsingin Energian hyvän tuloksen meillä ei ole aihetta säästötoimiin, vaan tuleviin vuosiin voidaan varautua luottavaisesti.

Toivottavasti tämä mikrofonin ääni ei kaiu saliin häiritsevästi niin kuin se kaikuu tänne puhujapöytäni. Ehkä tälle kokoustekniikalle voisi tehdä jossakin vaiheessa jotakin. Tämä ei ole budjettiponsi.

Kaupungin investoinnit kasvavat uusien alueiden rakentamisen myötä, mutta ilman yllättäviä kansantalouden käännteitä kaupunki tulee selviämään näistä haasteista. Nämä investoinnit ovat tässä suhdannetilanteessa ja myös rakennusalan työllisyyden kannalta perusteltuja, ja Vihreät ovat erittäin tyytyväisiä kaupunginhallituksen yksimieliseen esitykseen, että kaupungin on syytä varautua lisäämään omaa asuntorakennuttamistaan.

Tämänhetkinen talouskehityksen epävarmuus vahvistaa valtuuston linjauksen järkevyyden siinä, että kaupungin menoja on tämän vaalikauden hyvinä vuosina kasvatettu maltillisesti. Suurelta osin menolisäykset ovat olleet mahdollisia siksi, että Helsingin Energian tuottoa käytetään johdonmukaisesti palvelujen rahoittamiseen. Kaupungin ydintehtävän – hyvien ja tasa-arvoisten julkisten palveluiden tuottamisen – kannalta tämä on perusteltua. Vihreiden mielestä näin tullaan jatkossakin tekemään. Luonnollisesti on huolehdittava siitä, että palvelujen rahoitus ei ole liian riippuvaista Helenin tuloksesta. Huomattakoon, että tänä vuonna Helenin osuus kaupungin tuloista on

5.11.2008

hieman yli 6 % myös ylimääräisten tuloutusten jälkeen, eli kovin riippuvaisia emme vielä siitä ole.

Vihreät ovat tyytyväisiä siihen, kuinka sekä valtuuston lähetekeskustelussa esittämämme että ryhmien budjettineuvotteluihin viemämme tavoitteet näkyvät talousarviossa. Ennaltaehkäisyn painottaminen, erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen sekä joukkoliikenteen rahoitus olivat toivelistamme kärjessä. Ensi vuoden talousarvio pohjautuu pitkälti lautakuntien esityksiin. Kaupunginhallituksen ja valtuustoryhmien tehtäväksi jäi vain pari täsmälisäystä. Mittasuhteet puhuvat puolestaan: lokakuun neuvotteluissa sovitut lisäykset olivat 20,6 miljoonaa euroa eli hieman yli 0,5 % kaupunginjohtajan stilisoimista lautakuntien esityksistä. Pääosa budjetin valmistelutyötä tehdään siis jo keväällä.

Aivan olennaista on, kuinka lautakunnat onnistuivat omassa budjettivalmistelussaan. Palvelujen saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden kannalta paljon ratkaisevampaa on se, kuinka 3,7 miljardia käytetään, ei se, lisääkö kaupunginhallitus omaan esitykseensä 20 vai 25 miljoonaa. Myös poliittisen ohjauksen painopisteen pitää olla raamien lautakuntavaiheessa. Syksyn neuvotteluissa reagoidaan muuttuneisiin olosuhteisiin tai katetaan joitain olennaisia lisätarpeita.

Vuonna 2009 jatkuu peruspalvelujen vahvistaminen. Koulujen tuntikehystä lisätään, vanhusten kotihoidon resurssit kasvavat. Terveysasemille saadaan lisää lääkäreitä, tavoitteena alueellisten erojen kaventaminen. Myös kulttuuritoimen kehitys on myönteistä, kun avustusmäärät nousevat ja kirjastojen aineistomäärärahat ja aukiolotunnit kasvavat. Kaupunkilaisten turvallisuuden parantamiseksi aloitetaan uusia toimintamuotoja sosiaalitoimen ja poliisin yhteistyönä. Tätä hanketta tärkeämpää myös turvallisuuden kannalta on kuitenkin kaikkein huono-osaisimmista huolehtiminen. Asunnottomuusohjelmaa jatketaan, ja erityismaininnan ansaitsee korvaushoitojonojen purkamiseen tähtäävä lisärahoitus. Inhimillisesti katsoen nämä kaksi hanketta ovat oikeita ja välttämättömiä.

Pieneltä tuntuva mutta yksittäisten perheiden kannalta merkittävä epäkohta sosiaalitoimen palveluissa on adoptioitoiminnan yli 10 kuukauden jonot. Esitän seuraavan ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään keinot adoptioituvien jonojen purkamiseksi.

5.11.2008

Terveyserojen kaventaminen on terveydenhuollon suurin haaste. Miesten elinajanodotteessa on 10 vuoden ero kaupunginosien välillä. Budjetin lisäsatsaus perusterveydenhuoltoon auttaa suurempaan palvelutarpeeseen vastaamisessa haastavammilla alueilla. Tarvitaan myös uusia toimintatapoja ja työn kehittämistä. Tämä ei onnistu, ellei koulutukseen ja kehittämistyöhön satsata. Helsinki on ollut edelläkävijä kehittämisessä esimerkiksi preventiohankkeen ja ROHTO-toiminnan osalta. Näitä kehittämistoimia tarvitaan, jotta palvelut kohdentuvat niitä eniten tarvitseville.

Kaupunginhallituksen esitys sisältää uuden kolmivuotisen hankkeen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuosittainen 6 miljoonan euron määräraha kohdistetaan terveys-, sosiaali-, opetus- ja nuorisolautakuntien yhteisen esityksen pohjalta. Lisärahan avulla on tarkoitus vahvistaa niitä toimia, joita tarvitaan lasten ja nuorten auttamiseksi riittävän aikaisin. Lastensuojelun avohuoltoa vahvistetaan ja päiväkoteihin palkataan sosiaaliohjaajia. Oppilaitoksiin saadaan lisää lääkäreitä ja terveydenhoitajia. Koulujen niin sanotun positiivisen diskriminaation rahaa lisätään. Tällä tavoin lisämäärärahoja kohdennetaan niille oppilaille, jotka tulevat alueilta, joilla on enemmän vuokra-asuntoja, työttömyyttä ja toimeentulotuen saajia kuin muilla alueilla. Jatkossa myös koulupudokkuuden estämiseen on panostettava varhaisessa vaiheessa.

Esitän seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että positiivisen diskriminaation myöntämisen kriteerejä kehitetään siten, että ne huomioivat nykyistä paremmin myös maahanmuuttajataustaiset oppilaat.

Nuorisotoimen toiminta on muuttumassa, kun nuorten tarpeet ja odotukset muuttuvat. Osana lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä rahoitetaan nuorisotyön uusia muotoja, kuten verkkotyötä, viikonloppu- ja leiritoimintaa sekä erityisesti tytöille tai maahanmuuttajanuorille kohdennettavaa työtä. Vaikka alueellisilla nuorisotaloilla on edelleen iso merkitys, nuorisotoimen pitää pyrkiä tavoittamaan nuoria siellä, missä he liikkuvat. Jo se, että Kampin ostoksesta puhutaan kaupungin suurimpana nuorisotalona, edellyttää nuorisotoimen näkymistä siellä.

Joukkoliikenteen tukea on tämän vaalikauden aikana johdonmukaisesti nostettu ja se on saatu aivan uudelle tasolle. Kaupunkilaisille tämä

5.11.2008

näkyä parantuneena palveluna. Tähän kehitykseen on syytä olla hyvin tyytyväinen. Vihreät ovat erityisen ilahtuneilta muilta ryhmiltä saadusta tuesta, jonka avulla sisäisten lipunhintojen korotuksilta vältyttiin. On valitettavaa, että kehitys seutulippujen osalta näyttää päinvastaiselta. Sisäisten lippujen ja seutulippujen hintaero on jo nyt liian jyrkkä, eikä sitä pitäisi ainakaan kasvattaa. Sekä liikennepolitiikan että ilmaston takia on syytä pyrkiä alentamaan joukkoliikenteen lipunhintoja koko pääkaupunkiseudulla.

YTV:n esitys seutulipun hintojen korottamisesta on vastakkainen sille, mihin suuntaan kehitystä pitäisi viedä. Seutulippupäätökset paljastavat nykyisen seudullisen päätöksenteon heikkouden. Kaupunkien ja poliittisten ryhmien pitäisi kyetä ohjaamaan seudullista päätöksentekoa niin, että se on linjassa kaupungin oman päätöksenteon kanssa. Ainakin YTV:n päätöksen aikataulua on syytä muuttaa, ehkä menettelytapojakin. Näinhän tehtiin Helsingissä joitakin vuosia sitten, kun päätökset lipunhinnasta siirrettiin samaan valtuustokokoukseen budjetin kanssa. Kun siirrytään seudulliseen joukkoliikennejärjestelmään, on varmistettava, että joukkoliikenteen lipunhinnoista voidaan edelleen päättää osana kaupunkien budjettineuvotteluja.

Liikennepolitiikkaa tehdään muillakin päätöksillä kuin joukkoliikenteen tuella. Helsinkiin kaivataan enemmän pyöräilyä ja vähemmän autoja. Emme ole tietenkään kieltämässä auton käyttöä, mutta autoilijoiden maksujen tulee nousta yleisen kustannusnousun mukaisesti. Esimerkiksi asukaspysäköintitunnus maksaa tällä hetkellä 36 euroa kuukaudessa eli tuntuvasti vähemmän kuin joukkoliikenteen matkat kuukaudessa.

Esitän seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että valmistellaan esitys asukaspysäköinnin hinnoittelun tarkistamiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Uusi kaupunginvaltuusto aloittaa kahden kuukauden kuluessa. Suomen poliittisen järjestelmän erikoisuuksiin kuuluu se, että valta ei vaihdu kunnallisvaalien vaan kalenterivuoden mukaan. Teemme jo seuraavan valtuuston töitä hyväksyessämme sen ensimmäisen toimintavuoden budjetin. Nykyinen valtuusto jättää kaupungin palvelut ja talouden vähintään kohtuullisessa kunnossa seuraajalleen. Isojen uusien

5.11.2008

kaupunginosien rakentamisen lisäksi uudella valtuustolla riittää työtä: alueellisia terveyseroja pitää kaventaa, sosiaali- ja terveyspalvelujen laitosvaltaisuutta purkaa, päivähoidon laatu ja riittävyys varmistaa, energia- ja ilmastopoliittiset tavoitteet toteuttaa ja tehdä Helsingistä hausکمپی asuinkaupunki, vain muutamia mainitakseni. Ja tämä kaikki todennäköisesti heikommassa taloudellisessa suhdanteessa kuin päätymässä olevalla valtuustokaudella.

On myös paikallaan todeta, että Helsinki on vasta harjoitellut vieraskielisen palvelun tuottamista. Jos, ja toivottavasti kun, maahanmuutto jatkuu vilkkaana, vieraskielisten palvelujen kysyntä tulee kasvamaan reippaasti.

Hyvä valtuusto.

Näillä saatesanoilla Vihreä valtuustoryhmä kannattaa kaupunginhallituksen esitystä.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olemme Vasemmistoliitossa edellisten poliittisten ryhmien puheenvuorojen kanssa yhtä mieltä siitä, että talouspoliittinen tilanne on tänään huomattavasti synkempi tai vähintään oleellisesti epävarmempi kuin vielä runsas kuukausi sitten, jolloin kaupunginjohtaja Jussi Pajunen esitteli budjettiesityksensä. Lautakunta- ja virkamiestyönä vuoden 2009 talousarvio laadittiin jo pitkään jatkuneen noususuhdanteen aikana. Tänään näkymät ovat toiset.

Se, miten kansainvälinen finanssikriisi ja sitä seuraava taloudellinen taantuma kohdistuvat Suomeen, on vielä suurimmalta osilta arvailujen varassa, mutta varmaa on, että osamme siitä saamme mekin suomalaisina ja helsinkiläisinä. Pahoin pelkäämme, että viime päivien ja viikkojen työntekijöiden ja toimihenkilöiden lomautukset ja irtisanomiset ovat vain alkusoittoa suuremmassa sinfoniassa. Jo nyt rakentaminen on hiipunut ja rakennusliikkeet laittavat jäihin jo pitkään suunniteltuja, jopa aloitettuja kohteita odottamaan niin sanotusti parempia aikoja.

Kiistely oikeista lääkkeistä maan talouden kohentamiseksi on

5.11.2008

käynnissä. Pääministeri Matti Vanhanen ja valtiovarainministeri Jyrki Katainen jatkavat järempäisesti avaamallaan epäsolidaaristen veronkevennysten ladulla kuvitellen, että hyvätuloisia suosiva epäsolidaarisen veronkevennysten tie johtaa kulutukseen ja tulee näin helpottamaan vaikeutuvaa talustilannettamme. Hallitusopposition puhemies Sauli Niinistön tuella vaatimalle valtion toimin ja panoksin toteutettavalle elvyttävälle talouspolitiikalle eivät hallitusherrat ole lämmenneet, vaikka aktiivisella finanssipolitiikalla, julkisia menoja ja investointeja lisäämällä ja kuntien auttamisella talousvaikeuksien yli voimme ylittää varmoin askelin mitä ilmeisimmin tilapäiseksi osoittuvan talouslaman. Vajaan parinkymmenen vuoden takaisen laman opetukset tulisi nyt lukea yhtä selvästi kuin aakkoset lukkarin koulussa. Nyt tarvittaisiin miljoonatakuut pankkien ja sijoitusrahastojen sijasta kunnille ja kunnissa tehtäville tulevaisuusratkaisuille.

Vasemmistoliitossa arvostamme sitä, että vuoden 2009 talousarviota laadittaessa investointeja ei ole ajettu alas, päinvastoin talousarvio pitää sisällään useita merkittäviä hankkeita. Jo yksin MA-ohjelman tuotantotavoitteiden saavuttaminen on haastava. Nyt lamahuurujen puhaltaessa kaupungin asuntopolitiikassa on tärkeintä todella panostaa vuokra-asunto-, asumisoikeus-, osaomistus- ja hitas-tuotantoon. Jos markkinat eivät kykene ja uskalla tuottaa kovan rahan asuntoja, kaupungin määrätietoisin toimin voidaan tästä huolimatta turvata riittävä asuntotuotanto ja vähentää rakennusala uhkaavaa työttömyyttä.

Vasemmistoliitossa olemme vaatineet, vanhan SKDL-perimämmeikin velvoittamana, kaikissa yhteyksissä ratkaisuihin vaikuttavissa lautakunnissa, komiteoissa ja elimissä, paikoissa, joissa valmistellaan tai tehdään päätöksiä, että yhteiskunta turvaa jokaiselle kansalaiselle hänen maksukykynsä puitteissa asunnon, oman kodin. Tänä päivänä vuokralla asuvien ohella omistusasunnoissa asuvien asumismenot ovat Helsingissä aivan liian korkeat. Kaupungin ei pidä omilla ratkaisuillaan ja linjauksillaan nostaa enää vähääkään asumisen hintaa. Tonttien myyminen on lyhytnäköinen ja vain tilapäisesti sekä myyjää että ostajaa lämmittävä ratkaisu. Tontteja vuokraamalla ja asumiseen käytettävien tonttien vuokria kohtuullistamalla kaupunki kykenee omin toimin vähentämään asumiskustannusten nousupaineita.

Olemme esittäneet, että nykyisestä 4 %:n sijasta tonteista perittäisiin 2 %:n vuosivuokraa. Toivottavasti esityksemme saa tuulta, kun asiaa edelleen selvitetään ja pohditaan kaikkia muitakin keinoja alentaa asumiskustannuksia.

5.11.2008

Sitten yksi outous: maanantaina Helsingin Sanomat tiesi kertoa Helsingin kaupungin päätöksestä olla lunastamatta yksityisten maanomistajien maata Sipoosta tietämättä, mikä elin tai kuka päätöksen on kaupunginvaltuustonkin puolesta ja tietämättä tehnyt. Pidämme tärkeänä, että kaupunki on aktiivinen vapaaehtoisten maakauppojen solmimisessa ja toivomme, että kunnalle myytävien tonttien verottomuuden aikarajaa voidaan jatkaa. Kaupungin maan varsin korkeiden myyntitavoitteiden sijasta keskittyminen lisämaan hankintaan on kaukokatseista ja monin tavoin tulevaisuuden kaupungin rakentamista helpottavaa politiikkaa. Nyt on ostajan markkinat.

Siitä huolimatta, että olemme sitoutuneet budjettisopuun, emme malta olla sosialidemokraattien tapaan huomauttamatta sosiaali- ja terveystalouden alibudjetoinnista. Nyt kaupunginhallitusryhmien ? esitetty sopimus korjaa eräältä osin puutteita, joita oli pelättävissä lapsiperheiden ja vanhustenhuollon palvelujen osalta. Erityisen tärkeänä pidämme mekin 6 miljoonan euron varaamista kaupunginhallituksen harkinnan mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen. Samoin 6 henkilötyövuoden lisääminen päivähoitoon antaa lisäresursseja suomi toisena kielenä -päivähoitoon.

Vanhustenhuollossa ja palveluissa kovimmat ajat ovat vasta edessä. Sodanjälkeiset suuret ikäluokat vanhenevat, ja tuovat tuotapikaa jotakuinkin hyväkuntoisten vanhusten määrän suuren kasvun myötä kohtamme myös entistä suuremman joukon niin sanottuja raskasta hoitoa tarvitsevia vanhuksia. Tässä tilanteessa olisi lyhytnäköistä ajaa alas laitospaikkoja, vaikka samalla edistämme kuntouttamista ja kotipalveluja turvataksemme vanhuksille mahdollisuuksia asua yhä pitempään kotona. Onkin ensiarvoisen tärkeää turvata palveluasumisen paikkamäärä lisämäärärahalla.

Esittämämme korvaus- ja ylläpito-hoidon jonojen purkamiseen osoitettu lisämiljoona on tärkeä lisäys hoitoketjuun. Tällä summalla Helsinki kykenee täyttämään opioidi-riippuvaisten potilaiden hoitovelvoitteen, emmekä enää joudu vastaamaan niitä näitä eduskunnan oikeusasiamiehelle tehtäviin oikeutettuihin valituksiin. Uuden terveyskeskuslääkäriavain perustaminen on hyvä alku pienentää alueellisia terveyspalvelueroja kaupungissamme.

Samoin opetusterveyskeskuksen käynnistyminen nostaa toivottavasti terveyskeskustyön arvostusta ja helpottaa täyttämään tyhjänä olevat vakanssit. Terveyspalvelujen ongelmia ne tuskin kuitenkaan poistavat.

5.11.2008

Siksi olisikin toivottavaa, että terveyspalvelujen kehittämiseksi ja niiden palveluvaikeuksien helpottamiseksi terveyslautakunta ja -virasto kykenisivät myös muutoin hyödyntämään eri tehtävissä toimivien korkean tason ammattilaisten tieto- ja taitotason käyttämisen hyväksi kunnallisten terveyspalvelujen solmukohtien poistamiseksi.

Pohdinnat eräiden terveyskeskusten korvaamiseksi kilpailuttamisen kautta saatavilla organisaatioilla eivät toden totta ole mikään ratkaisu vaan toteutettuna antaisivat negatiivisen viestin kaupungin kyvystä huolehtia kaikista kaupunkilaisista tasa-arvoisella tavalla. Valtuuston on syytä käydä asiasta perusteellinen keskustelu ja saada käyttöönsä kokemukset kunnista, joiden jalka on lipsunut oman palvelun kehittämisen tieltä.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä antaa tunnustusta talousarvion laatijoille pohjaesityksestä, jossa monet esittämämme näkökohdat oli otettu huomioon. Tottahan toki esityksessä asioita voisi painottaa toisinkin. Tästä kieli muun muassa kehitysvammaisten laitos ? hankkeelle osoitettu lisämiljoona, jota pidimme tärkeänä linjapäätöksenä. Yhtä lailla on tärkeätä, että työllisyyden hoitamiseen lisätään rahaa Helsinki-lisän muodossa. Työllistäessään työttömiä myös järjestöjen tulee saada lisää tätä rahaa.

Kaupunkisuunnittelussa ja kaavoituksessa liikenteen järjestelyt ovat vaikeutuneet kehityksen ja autoistumisen myötä. Taistelu kaupungin katutilasta ja kaupunkitilasta ylipäättään on mahdollista, kun tarjotaan uusia mahdollisuuksia kulkea kaupungissa sen eri osista toiseen. Julkisen liikenteen kehittäminen on tässä avain, ja siksi on tervehdittävä tyydytyksellä muun muassa vasta aloitettuja uusia bussi- ja raitiolinjoja. Julkisen liikenteen suosion lisääminen edellyttää myös sen houkuttelevuutta muun muassa maksujen ja taksojen osalta. Tässä mielessä on syytä tervehtiä ilolla sitä, että jo pitkään esillä olleet lippujen hintojen korotukset lyödään yhteisellä sopimuksella takaisin ja yleinen taksojen korotus evätään. Tulevaisuudessa kaupungin tuen ja matkalippuihin maksettavaa kustannusosuutta on syytä edelleen tarkistaa lippujen hintojen kurissapitämiseksi. Nyt toteutettava lähes fifty-fifty on päätöstemme pitkän linjan mukainen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Marssijärjestys, jossa eroava valtuusto rajaa tiukasti talousarviolla ensi vuoden alusta aloittavan valtuuston mahdollisuudet uusiin ratkaisuihin, on vähintäänkin kyseenalainen. Totuus kuitenkin on, että

5.11.2008

kunnallispolitiikassa kuljetaan aika lailla perinteikästä latua, heilahtelevat sitten poliittiset voimasuhteet enemmän tai vähemmän. Tänään joka tapauksessa uudessa tilanteessa meillä olisi tilaisuus lunastaa toripuheemme ja tehdä edes muutamia uusia linjauksia uudelle valtuustolle eväiksi viedä asioita eteenpäin.

Viimeisiä kokouksiaan istuvan valtuuston ei tarvitse hävetä saavutuksiaan, vaan monista helsinkiläisten kokemista puutteista huolimatta olemme rakentaneet entistä vetovoimaisempaa ja elävämpää kaupunkia. Toivottavasti vuoden 2009 alusta työnsä aloittava valtuusto kykenee jakamaan kaupungin palvelut ja hyvinvoinnin entistä tasaisemmin kaupungin kaikille alueille kantakaupungista lähiöihin. Tässä auttaisi varmasti avoin ja hyvä yhteistyö kaupunkilaisia edustavien kansalaisjärjestöjen kanssa. Nyt on toivotalkoiden aika myös käytännössä.

Vasemmistoliitto hyväksyy kaupunginhallituksen esitykset ensi vuoden talousarvioksi ja taloussuunnitelmiksi vuosille 2009–2011. Edellä puhumaani viitaten esitän toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodelle 2009 ja talousarviosuunnitelman vuosiksi 2009–2011 kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta asettamaan ensi tilassa asiantuntijoita ja poliittisista päättäjäistä kokoonpannun toimikunnan tai työryhmän selvittämään toimenpiteitä, joilla voidaan alentaa helsinkiläisten asumiskustannuksia ja edesauttaa eri asumismuotojen tasapuolista ja oikeudenmukaista kohtelua.

Ledamoten Dahlberg

Ärade ordförande, arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuustokollegat.

Budgetförslaget för år 2009 med ekonomiplan fram till 2011 har uppgjorts under så kallade normala förhållanden med bibehållen skatteprocent på 17,5. Innan budgetboken nådde fullmäktige hade den internationella finanskrisen redan präglat framtidsutsikterna även i

5.11.2008

Finland och gjort en gårdagsvara av prognoserna gällande en lätt ökning av skatteintäkterna. Det ända som nu är säkert är att allt är osäkert. SFP gruppen anser ändå att vi kan godkänna det budgetförslag som fullmäktige fått med de justeringar som partierna nyss godkänt i sina förhandlingar, inte minst med tanke på att finanschefen i regel har prognostiserat skatteinkomsterna försiktigt i underkant. En optimistisk realism behövs nu för att kunna lotsa Helsingfors genom en eventuell långvarig internationell recension utan irreparabla skadeverkningar för befolkningen.

I en nyss publicerad jämförelse mellan huvudstadsregionens kommuner i företagarenlighet återfinns vi Helsingfors på jumboplats. En analys av läget borde göras snabbt och eventuella byråkratiska hinder för etablering och affärsverksamhet borde undanröjas, annars får metropolen en västlig slagsida.

Nyt ei ole oikea hetki tarttua hätäjarrun kahvaan. RKP:n ryhmän mielestä äkkipysähdys ja toimintojen radikaalileikkaukset olisivat kohtalokkaita. Laman jälkimainingeissa 90-luvun puolessavälissä Helsingissä asui noin 40 000 työtöntä, suunnilleen yhtä paljon kuin kaupungilla oli omia työntekijöitä. Miten me voimme lähivuosina välttyä tällaisesta tilanteesta ja siihen liittyvistä pitkäaikaisista ongelmista ja kustannuksista? Siihen meidän tulisi yhdessä miettiä ratkaisuja, sikäli kun asia on kaupungintalolta ja valtuustosta käsin ohjattavissa.

Priorisoinnista ja järjeistämistä olemme puhuneet ennenkin. Maltillinen investointitahti, investoinnit suunnattuina ennen kaikkea lakisääteiseen kunnalliseen, väestön terveyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Asuntotuotanto tulee RKP:n mielestä kuulua priorisoitujen investointien listaan. Kohtuuhintainen asuminen vähentäisi sukkulaliikennettä Helsingin työpaikkoihin. Tonttihintapolitiikallaan ja kiinteistöverotuksellaan kaupunki voisi itse vaikuttaa asumiskustannusten nousun hillitsemiseen. Kannatan valtuutettu Rautavan tekemää toivomuspontta kiinteistöverotuksesta.

Tavoitteiden joukosta poimimme budjettikirjasta viihtyvyyden ja turvallisuuden ja panemme tyytyväisyydellä merkille lisätyn rahoituksen. Muistutamme kuitenkin uusien asuinalueiden rakentamisen aiheuttamasta liikenteen kasvusta sekä ilman saastumisesta. Katupölyn torjuminen, muun muassa katuojien jokaviikkoinen puhdistaminen tulee entistäkin tärkeämmäksi. Pitäähän keskikaupunginkin tarjota lapsiperheille terve elinympäristö. Kaupunkilaisten on vaikea uskoa, että katutöitä koskevia määräyksiä

5.11.2008

olisi tiukennettu. Heidän mielestään kaivaustöistä on edelleen yhtä paljon haittaa ja myöhästymiset yhtä tavallisia.

Det är inte budgetmedel som behövs utan att man följer upp byggnadskontorets bindande målsättningar och informerar fullmäktige om förbättringarna uppnåtts. Jag gör följande hemställningskläm.

Stadsfullmäktige förutsätter att man som ett led i förverkligande av målsättningen, att minska olägenheterna till följd av grävningens arbeten, regelbundet och synligt presenterar uppgifter som visar om och i vilken mån de skärpta reglerna efterföljs.

SFP gruppen är nöjd över att de andra partierna i budgetförhandlingarna var av samma åsikt som vi att kollektivtrafikens biljettpriser inte skulle höjas 2009, utan hellre justeras ? stödet. Det gagnar kommuninvånarna och miljön. Ökad passagerarantal ger ökade intäkter. SFP vill också att man analyserar konsekvenserna av såkallade trängselavgifter och därvid beaktar bristande kollektivtrafikförbindelser i kranskommunerna, från vilka en del av stadens egen arbetskraft pendlar till jobbet.

Jos edellyttämme, että Helsingissä työssä käyvät käyttävät joukkoliikennettä, tulisi ensin tarjota sellaista heille. Etelä-Viidissä asuva erityisopettaja ottaa ymmärrettävistä syistä autonsa kouluun Malmille, jos bussipysäkiltä lähtee vain yksi vuoro päivässä Helsinkiin. Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että ennen ruuhkamaksun mahdollista käyttöönottoa tehdään analyysi maksun mahdollisista vaikutuksista henkilöstön rekrytointiin esimerkiksi hoito- ja opetuslalle sekä tehdään analyysiin pohjautuvat suunnitelmat mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Hur än stadens ekonomi formar sig under en konjunktursvacka är det viktigt att prioritera barnens och de ungas välmående. Detta innebär satsningar på den förebyggande verksamheten bl.a. i form av särskild stöd och hjälp i hemmet åt familjer som råkat i kris, då t.ex. den ena föräldern eller båda är sjuka och har svårt att sköta barnen och hemmet. På detta sätt kan man minska risken för att barnen måste omhändertas, vilket kan bli både mera traumatiskt för barnen och mycket dyrare och svårare för staden att ordna än ett tidsstöd i hemmet. Här måste socialvården samarbeta väl med den psykiatriska

5.11.2008

vården och rusmedelsvården.

Budjettiraamikeskustelussa toimme jo esiin realistisen budjetoinnin tarpeen terveydenhoidossa ja sosiaalihuollossa. Alibudjetointi johtaisi erikoissairaanhoidon ylityksiin, jotka itse asiassa ovat näennäisiä. Alibudjetoinnin seurauksena esimerkiksi HUS joutuisi supistamaan toimintojaan, ja kun tämä johtaisi kasvaviin ja laittomiin hoitojonoihin, joudutaan ostamaan lisähoidot kalliimmalla hinnalla. Se ei olisi kovin järkevää.

SFP gruppen är nöjd över att skolmåltidernas kvalitet kan bibehållas med det tillägg som kommit in i budgeten. Viktigt vore också att se till att det även finns ett mellanmål att få senare under skoldagen. Skolhälsovårdens och elevvårdens betydelse kan inte betonas starkt nog och det har de tragiska massmorden i våra skolor visat. Ungdomar begår visserligen alltmera sällan självmord men tonårsdepressionerna ökar. Depressionerna påverkar de ungas utveckling, deras skolgång och studier. Skolhälsovården bör ha formen av en lågtröskelmottagning som ger de unga hjälp och råd när de behöver det.

Nuorten fyysisen ja psyykkisen pahoinvoinnin huomaaminen ja asianmukaisen hoidon saaminen ajoissa on erittäin tärkeää. Helsingin terveystakeskus voisi hyvinkin avata erityisen matalan kynnyksen teinipoliklinikan tai useampia hyödyntäen Folkhälsanin 1960-luvulla perustetusta Tonårspoliklinikenistä saatuja kokemuksia. Panostukset nuorisotoiminnan sisällön uudistamiseen ovat tervetulleita. Samalla tulisi tarkistaa ruotsinkielisen nuorisotoiminnan tilannetta. Tällä hetkellä johtoryhmästä puuttuu ruotsinkielinen johtaja, mikä on erittäin valitettavaa.

Ruotsinkielisellä nuorisotyöllä on käytössään tasan 4 pientä toimitilaa. Lähipalvelusta puhuminen huvittaisi, ellei se surettaisi esimerkiksi silloin, kun sille ehdotetaan tiivistämistä eli 25 %:n tilojen leikkausta talkootyönä. Kaksikielisiäkin nuorisotiloja on vilautettu. Se kuitenkin merkitsisi, että Helsinki tahallisesti polkisi ruotsinkielisten nuorten oikeuksia saada kehittää omakielistä nuorisokulttuuria.

Drumsö Klubblokal on suosittu, ja kysyntä kasvaa alueen lasten ja nuorten määrän kasvun mukana. Pohjoisen alueen ruotsinkielinen nuorisotyö kaipaisi erityistä huolenpitoa. Äsken vietettiin nuorten syyslomaviikko. ? ylittävästä ohjelmakatsauksesta löytyi nimi tai otsikko ruotsiksi, mutta siihen se jäi. Infoa sisällöstä ei tarjottu ruotsiksi. Lasten kulttuuri ja lasten teatteri tarvitsee erityistä tukea, koska

5.11.2008

kustannukset ovat samaa luokkaa kuin aikuisten teatterin mutta lippujen hinta on alhainen. Unga Teaternin tuki polkee kuitenkin paikallaan aikasempien leikkausten jälkeen, vaikka monen muun teatterin tukea on nostettu.

Tärkeäksi havaittu ruotsinkielinen info- ja yhteispalvelupiste Luckan ei ole kaupungin rahoittamaa toimintaa lukuun ottamatta pientä avustusta. Sen koordinoiva toiminta palvelujen tarjonnasta ja tarpeista kuitenkin paikkaa kaupungin oman toiminnan puutteita, joten kaupungilla olisi hyvä syy taata Luckanille vakaan taloudellisen tilan. Nuorisoasiainkeskuksen henkilösatsaus 24 viikkotuntia on oikeasuuntainen mutta tarpeisiin nähden vielä riittämätön.

Helsingfors är för ung och gammal, färdtjänsten bara inte får misslyckas i Palmias regi, då försvinner resten av tron på hela konceptet. Äldreomsorgs personalrekrytering borde intensifieras och verksamhetsformerna ses över för att hemvården skall kunna motsvara sitt namn. Åldringarna med större servicebehov måste kunna lita på att staden inte undandrar sig sitt ansvar i samband med konkurrensutsättningen. Ett högre pris får t.ex. inte försätta svensktalande åldringar i en sämre situation, bara för att staden inte har byggt egna svenska åldringshem eller svenska demens- eller rehabiliteringsplatser. Det måste reserveras tillräckligt för servischecker och köptjänster för att fylla behovet.

Samoin tulisi jatkaa hammashoidon jonojen purun kehittämistä palvelusetelien ja ostopalveluin, niin ettei kaupungin oma hammashoito enää tukkeutuisi pelkkiin tutkimuksiin. Helsingin kaupungin psykiatrian päivitys olisi hyvä esimerkiksi HUSille. Sen olemassaolo takaa tärkeän ensiavun esimerkiksi vaikeaa ahdistusta kärsiville ihmisille. Avohoidon saatavuutta ja toimintaa tulisi kuitenkin kehittää edelleen. Masennuspotilaiden adekvaatti hoito tuo säästöjä sekä rahassa että kärsimyksessä.

RKP:n ryhmä näkee tässä tarvetta nostaa esille taas ruotsinkielisten mielenterveyspalvelujen ongelmat. Kivelän vastaanoton yhteyteen perustettu keskitetty ruotsinkielinen vastaanotto, yksi pieni tiimi, ei ollenkaan vastaa väestöpohjaansa, eikä sinne juurikaan muisteta tai viitsitä lähettää potilaita muilta alueilta kuin lähialueelta. Toiminnan kehittämistä ja erikoistumista muun muassa nuorten aikuisten masennuksen hoidossa, jota on tehty muilla psykiatrian vastaanotoilla, ei voida toteuttaa ruotsinkielisellä vastaanotolla resurssien eli psykiatrien ja psykologivirkojen puutteen takia.

5.11.2008

Selkokielellä sanottuna: terveyskeskuksemme ei tarjoa ruotsinkieliselle psykiatriapotilaalle sisällöllisesti ja laadullisesti yhtä hyvää hoitoa kuin suomenkielisille. Ruotsinkielistä mielenterveyspalvelua tulisi pikaisesti tarkistaa tarvetta vastaavaksi ja kehittää sen toimintaa samalle tasolle kuin suomenkielinen. Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että psykiatrian toiminnan kehittämistyössä pidetään huolta siitä, että ruotsin kielellä annettavan hoidon kehittämiseksi luodaan samat edellytykset kuin suomenkieliselle palvelulle tarpeen vaatiessa erillisellä suunnitelmalla.

Nuorisopsykiatrian sekä HUSsiin suurimman osan jo siirtyneen ja vuodenvaihteessa loput siirtyvän lasten psykiatrian tilannetta ja kehitystä tulisi tarkoin seurata, ei ainoastaan koskien saatavuutta ja hoitoketjua vaan koskien myös omakielistä palvelua.

Ärade ordförande.

Mycket mera kunde sägas men det får tas upp i de individuella talen, SFP förordar att förslaget till budget på ekonomiplan godkänns.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kansainvälisen talouden myllerrykset ovat näkyvillä jo Suomessa. Helsingin kaupungin taloustilanne on tällä hetkellä melko vakaa, mutta valtuusto ei voi olla kiinnittämättä huomiota huolestuttaviin näkyymiin. Keskustan valtuustoryhmän mielestä kaupungin ei pidä kuitenkaan vetää tässä vaiheessa hätäjarrua päälle, vaan on tehtävä rohkeitakin päätöksiä, joiden avulla tuetaan kasvua.

Taloussuunnitelmakaudelle suunnitelluista investoinneista ei pidä luopua. Investointien rahoittamiseen on mietittävä ennakkoluulottomasti uusia malleja ottamatta kuitenkaan kohtuuttomia riskejä ja toistamatta muiden tekemiä virheitä. Investointeja voidaan tehdä myös velkarahalla edullisen rakentamisen aikana. Helsingin lainakanta on tällä hetkellä kohtuullinen. Taloussuunnitelmakauden lopun tilanne on vielä siedettävä, vaikka velkamäärä olisikin lähes kaksinkertainen nykyiseen

5.11.2008

verrattuna. Investointien rahoittamiseksi voidaan lisätä hallitusti myös maanmyyntiä, ja nämä myynnit on pyrittävä ajoittamaan oikein.

Rakentamisen hiipuminen on huolestuttavaa. Erityisesti asuntorakentamisen pysähtyminen vaatii kaupungilta rohkeita avauksia. Keskustan ryhmä piti jo alkuvuodesta MA-ohjelman asuntorakentamisen määrällisiä tavoitteita epärealistisen korkeina. Nyt niiden saavuttaminen näyttää täysin utopistiselta, valitettavasti. Hallintamuotojen välisten tavoitteiden toteutumista on seurattava jatkuvasti, jottei aiempia virheitä toisteta. On välttämätöntä, että kaupungin omaa asuntotuotantoa lisätään, että MA-ohjelman tavoitteet toteutuvat.

Uuden valtuuston suurimpia haasteita on löytää uusia keinoja asumiskustannusten nousun hillitsemiseksi. Keskustan ryhmä edellyttää, että uusi valtuusto aloittaa strategiatyön, niin kuin nyt budjetissa sovitaan, tämän haasteen ratkaisemiseksi. Olemme esittäneet jo aiemmin yleisen kiinteistöveroprosentin laskemista ja tontin vuokrien korotusten kohtuullistamista. Asumisen hintaan vaikuttavista tekijöistä on viisasta tehdä kokonais selvitys, jotta asukkaiden tasapuolinen kohtelu toteutuisi. Poliittiset päätökset tehdään vasta selvityksen jälkeen.

Asukkaiden kannalta tärkeintä on, että työllisyys pysyy hyvänä ja työttömyyden lisääntymisen ehkäisemiseksi tehdään ajoissa kaikki voitava. Helsingin kaupunki on Suomen suurin työnantaja, mutta emme voi työllistää itse merkittävästi nykyistä enempää. Kaupungin on kehitettävä edelleen elinkeinopolitiikkaansa ja kyettävä houkuttelemaan yrityksiä investoimaan Helsinkiin ja perustamaan tänne uusia työpaikkoja.

Kaupungin omaa työnantajapolitiikkaa on kehitettävä, koska kilpailu työvoimasta tulee kiristymään erityisesti pääkaupunkiseudulla. Kaupungin on oltava vetovoimainen ja houkutteleva työnantaja. Budjettiin varattu 3 miljoonan euron potti vuositasolla avaa jonkinlaisia mahdollisuuksia korjata pahimpia palkkaepäkohtia.

Ilmastokysymykset ovat nousseet politiikan keskiöön. Heikentyvän taloustilanteen aikana on erityisen tärkeää, että energia- ja ympäristökysymyksiin kiinnitetään huomiota kaikessa päätöksenteossa ja kaupungin omassa toiminnassa. Vastakkaisia puheenvuorojakin on viime aikoina jonkun verran valitettavasti kuultu. Monet arjen ympäristöteot ovat usein viitseliäisyydestä ja kekseliäisyydestä, eivät

5.11.2008

niinkään rahasta kiinni. Kaupungin omassa toiminnassa näitä voidaan tehdä arkipäivisin joka päivä. Kaupungin oman kiinteistökannan korjausrakentamisessa ja uusinvestoinneissa energiatehokkuuden lisäämiseen tähtäävät parannukset ovat välttämättömiä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Joukkoliikenteen houkuttelevuutta on parannettava nykyisestä. Lippujen hinnat on pidettävä kohtuullisina. Joukkoliikenteen kilpailukyky ei kuitenkaan riipu vain lippujen hintatasosta. Palvelutason vaikutus on myös merkittävä, sillä pelkät polttoainekulut ovat yleensä autoilijalla suuremmat kuin kuukausilippu. Joukkoliikenteen tariffituen 50 %:n tasoa olisi saavutettava, ei kuitenkaan lipputulosten vähenemisen kautta. Ensi vuonna Helsinki saa valtiolta 2 miljoonaa euroa suurten kaupunkien joukkoliikennetukea. Joukkoliikennelautakunnan kaavailutuen käytöstä ovat kannatettavia. Valtion olisi kuitenkin kasvatettava tuen määrää jatkossa huomattavasti nykyisestä.

Joukkoliikenteen palvelutasoa ja kustannuksia voidaan parantaa samoilla keinoilla. Joukkoliikenteen nopeus on tärkeä palvelutason osatekijä. Tarpeeton pysähtely ja ruuhkassa ajo sekä hidastavat liikkumista että lisäävät käyttökustannuksia. Avainasemassa ovat joukkoliikenteen liikenne-etuudet, joiden järjestelyt eivät maksa paljoa ja tuovat kulunsa säästöinä takaisin jopa vain muutamassa kuukaudessa.

Joukkoliikenteessä on panostettava bussiliikenteen korvaamiseen raideliikenteellä. Bussiliikenteen kustannukset ovat suuremmat kuin lipputulot, jolloin joukkoliikenteen käytön kasvu bussiliikenteenä tulee väistämättä kasvattamaan myös tarvittavaa subventiota. Helsingin tuleekin jatkaa ja kiirehtiä nyt käynnissä olevia bussiliikennettä raideliikenteeksi muuttavia hankkeita Laajasalossa ja Jokeri-linjalla ja soveltaa samoja periaatteita raitioliikenteen ulottamiseksi esikaupunkeihin myös muualla kaupungissa.

Joukkoliikenteen sähköistäminen ja palvelutason parantaminen ovat osa Helsingin panostusta ilmastotalkoissa. Autoilijoiden houkutteleminen joukkoliikenteen käyttäjiksi on sekä nopea että edullinen keino vähentää hiilidioksidipäästöjä, koska näin voidaan tehdä jo olemassa olevassa kaupunkirakenteessa. Raitioteillä voidaan myös saneerata jo olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.

Arvoisa puheenjohtaja.

5.11.2008

Yhä useampi ikääntynyt haluaa asua pitempään kotona. Kukaan ei saisi kuitenkaan joutua asumaan kodissaan liian niukan avun turvin, vasten tahtoaan ja turvattomuutta tuntien. Siksi vanhusten palveluasumisen paikkamäärä on turvattava vähintään nykytasolle. Kustannusten nousua vastaavan lisärahan löytäminen budjettiin oli välttämätöntä. Ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen ja vahvistaminen vaatii eri hallintokuntien yhteisiä tekoja geriatrisen hoidon uuden ajattelutavan myötä.

Helsingin ensi vuoden budjetti painottuu aiempaa voimakkaammin varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistamiseen. Ryhmämme korostaa erityisesti terveyden edistämiseen ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseen tähtäävien toimien tärkeyttä. Liian monen lapsen ja nuoren arki on tänä päivänä rikkonaista. Lasten ja nuorten mielenterveystyön lisäpanostukset ovat välttämättömiä. Kouluterveydenhuollon vahvistaminen valtakunnallisten suositusten tasolle on kiireellistä, ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tehtävä kaikki voitava. Lapsiperheiden kotipalvelujen vahvistamista ryhmämme on vaatinut jo usean vuoden ajan. Pieniä askelia on edetty, mutta paljon on vielä parannettavaa.

Kaikki edellä luetellut asiat lisäävät jonkin verran kaupungin menoja mutta tuovat samalla huomattavasti hyvinvointia. Niihin panostaminen on kuin rahan panemista pankkiin korkeakorkoiselle, takuutuottoiselle tilille. Keskustan valtuustoryhmä on aina korostanut perheiden valinnanvapauden lisäämistä erityisesti lasten päivähoiton järjestämisessä. Emme usko yhden vaihtoehdon politiikkaan. Olemme vaatineet lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisien korottamista mutta samaan aikaan myös kunnallisen päivähoiton laatutason parantamista.

Työllisyystilanteen parantuminen on hyvä asia, mutta se tuo mukanaan isoja haasteita päivähoiton järjestämiseen. Hoitoon tulee jatkuvasti yhä enemmän aivan pieniä, alle 1-vuotiaitakin lapsia. Pienempien lasten päivähoitoryhmiin on saatava nykyistä enemmän sylejä ja keksittäviä keinoja, miten saisimme rekrytoitua lisää perhepäivähoitajia.

Kaupungin ensi vuoden budjetissa parannetaan aidosti perheiden valinnan mahdollisuutta päivähoiton osalta. On erittäin tärkeää, että kuntalisten korotuspäätökset on kirjattu kaupunginhallituksen päätettäväksi. Niille on myös asetettu aikarajat, koska viime vuonna sosiaalilautakunta ei toiminut valtuuston hyväksymän budjetin

5.11.2008

mukaisesti.

Sosiaalivirastossa olisi syytä kehittää terveystieteissä jo usean vuoden ajan hyvin toiminutta sisäisten sijaisten järjestelmää nykyisestä. Vakituisten sijaisten reservi helpottaisi huomattavasti usean päiväkodin aamua, kun sijaisia ei tarvitsisi metsästää pitkin kaupunkia. Vastaava reservi voisi toimia hyvin myös opetusvirastossa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki on sivistyskaupunki. Perusopetus muodostaa pohjan jatkuvalla oppimiselle. Alueellisesti erot ovat kuitenkin isohkoja. Koulupudokkuuden ehkäisemiseen on löydettävä keinoja, vanhempien ja koulun välistä yhteistyötä on lisättävä, monikulttuurisuuden haasteet on käännettävä voimavaroiksi ja lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia on parannettava. Helsinkiläisten koulujen on oltava houkuttelevia ja viihtyisiä työpaikkoja rautaisen ammattitaidon omaavalle henkilöstölle.

Kouluruokailun tehtävä ei ole vain nälän sammuttaminen vaan terveellisten ruokailutottumusten ja hyvien tapojen opettamista myös. Monissa kouluissa havaitaan maanantaisin, että kaikkien koululaisten kotona ei viikonloppuisin ole kyetty huolehtimaan edes perustarpeiden tyydyttämisestä. Siksi on tärkeää, että kouluruokailun määrärahat lisääntyvät opetuslautakunnan esittämälle tasolle. Kouluruuan laatutasosta pidetään Helsingissä ensi vuonna huolta. Mikäli raaka-aineiden kustannusten nousu pysähtyy ja jopa alenee, kouluruokaan voidaan panostaa jopa tätä vuotta enemmän.

Verotulot menevät palveluiden rahoittamiseen. Palveluiden laadusta on pidettävä huolta, mutta palveluiden tuottamisessa on kehitettävä uusia tapoja ja tehostettava nykyisiä. Kuntapalveluiden tuottaminen on aina kaupungin vastuulla, mutta niiden tuottajana voivat toimia tapauskohtaisesti arvioiden joko kaupungin omat yksiköt tai tarvittaessa, silloin kun se on muun muassa taloudellisista tai joustavuussyistä perusteltua, myös yksityisen tai kolmannen sektorin toimijat.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmän mielestä pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyö on joltain osin edennyt alkuodotuksiakin reippaammin. Erityisesti liikenteen järjestämisen osalta yhteisen liikelaitoksen

5.11.2008

perustaminen tuonee hyötyjä kaupunkilaisille jo taloussuunnitelmakaudella. Palveluiden yhteiskäyttö kaupungin rajojen yli tulee suunnitelmakaudella myös lisääntymään. Keskustan ryhmä peräänkuuluttaa kuitenkin kaupunkien yhdistymisen hyötyjen ja haittojen selvittämisen aloittamista ensi tilassa, valtuustohan on tästä jo tehnyt päätöksen. Toivomme, että naapurikuntamme voisivat olla selvityksessä alusta asti mukana aktiivisina osapuolina. Asioiden selvittäminen ei liene koskaan pahasta, eikä se vielä tarkoita yhdistymispäätöstä. Se tehdään sitten erikseen selvityksen ja kansanäänestyksen jälkeen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä puoltaa näillä sanoilla sekä talousarvion että taloussuunnitelman ja joukkoliikenteen sisäisen tariffin hyväksymistä.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Elämme hyvin poikkeuksellista aikaa. Taloudellinen nousukausi on päättynyt varsin pelottavalla tavalla rahamarkkinoiden syvään kriisiin. Vaikka Suomi onkin etäällä kriisin ytimestä, emme kuitenkaan voi välttää suurten aaltojen tyrskyjä täällä Suomenkaan rannoilla. Väestön ikääntymisen haaste on varsin pysyvä, ja siihen on edelleen varauduttava. Emme myöskään saa pysyvästi jättäytyä Helsingin Energialta saatavan tuloutuksen varaan.

Vuosi sitten totesin tältä samalta paikalta: "Varautuminen näihin haasteisiin on syytä tehdä taloudellisesti hyvinä aikoina, koska taloudellisesti vaikeina aikoina pakkotoimenpiteissä tehdyt säästöt on vaikea kohdentaa oikeudenmukaisesti ja harkiten." Olen edelleen samaa mieltä. Nyt olemme valitettavasti siirtyneet noihin taloudellisesti vaikeampiin aikoihin.

Julkisen talouden roolin pitää olla suhdanteita tasaava. Meidän pitää toisin sanoen kulkea vastavirtaan, jos siihen on taloudellisia resursseja, ja niitä on, jos talous on hyvin hoidettu. Kun eletään talouden noususuhdannetta, kaupungin tulee maksaa velkoja pois ja noudattaa tarkan euron politiikkaa. Julkisilla investoinneilla ei tällöin tulisi olla kiire, koska yhteiskunnan pyörät pyörivät kuitenkin. Mutta taloudellisessa

5.11.2008

laskusuhdanteessa yhteiskunnan tulee toimia päinvastoin. Jos hyvinä aikoina talous on hoidettu hyvin, ei pitäisi joutua monien meidän muistamaan 90-luvun alun tilanteeseen, jolloin koko maan piti ankarasti säästää juuri silloin, kun ihmisillä muutenkin oli vaikeaa. Tällöin yhteiskunnan säästöt olivat vahvistamassa talouden huonoa kierrettä.

Tärkeää on pyrkiä vaikuttamaan siihen, että ihmisillä on töitä, sillä työttömyydestä seuraa pysyviä taloudellisia menetyksiä, kun ihmisten senhetkinen työpanos pysyvästi menetetään. Ja siitä seuraa myös suuria henkisiä menetyksiä. On hyvä, että kaupunki ei laske investointitasoaan. Investoinnit on kuitenkin toteutettava siten, että saadaan pysyvää hyötyä. Rakentaminen, niin korjausrakentaminen kuin uudisrakentaminenkin, ja liikenneinvestoinnit ovat sopivia tapoja edistää työllisyyttä laskusuhdanteessa.

Kristillisdemokraatit ei tällä hetkellä ole kaupunginhallitusryhmä. Emme sen johdosta ole samalla tavalla osallisia budjetin valmistelusta kuin tämän vaalikauden ensimmäisinä vuosina. Otan tarkasteluun kolme kysymystä.

Vaikka taloudellinen tilanne onkin nyt tiukka, meillä tulee olla myös pitkän tähtäimen visioita. Viime talven aikana tässä salissa keskusteltiin paljon joukkoliikenteestä. Vaalit olivat tulossa, ja monilla oli tietenkin halua profiloitua tässä kysymyksessä. Vaalit on nyt käyty ja on aika kääriä hihat. Mitä tuosta valtuustotyöskentelystä jäi käteen?

Mielestäni tämän valtuustotyöskentelyn keskeisin anti oli siinä, että saimme aikaiseksi tutkimuksen, joka osoitti toisaalta sen, ettei maksuton joukkoliikenne olisi yhteiskuntataloudellisesti kannattavaa mutta toisaalta, ja tätä ei mielestäni ole riittävästi huomioitu, että yhteiskuntataloudellisesti edullisinta olisi joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen 50–60 %:lla nykytasosta.

Yhteiskuntataloudellinen edullisuus ei tuo rahaa käteemme tässä ja nyt. Se kuitenkin kertoo meille, mihin suuntaan on syytä kulkea ja mitä kannattaa tavoitella. Emme kuitenkaan saa olla yksisilmäisiä, joukkoliikenteen lippujen hinnat eivät ole koko Helsinki, eivätkä muut kaupunkilaisten tarpeet saa unohtua. On siis tarpeen edetä maltillisesti.

Nähdäksemme nyt on kuitenkin aika ymmärtää, että perinteinen 50–50-jako tariffituen ja lipputulosten kesken ei ole se viisasten kivi, josta tulee pitää kiinni. Se on ollut toimiva poliittinen kompromissi, mutta kyllä meidän on syytä yhteisesti tähdätä kohti yhteiskuntataloudellisesti edullisinta joukkoliikenteen tukitasoa. Tämän johdosta teen seuraavan

5.11.2008

toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että joukkoliikenteen lippujen hintataso pyritään vähitellen saattamaan yhteiskuntataloudellisesti edullisimmalle tasolle.

Toinen asia, jonka haluamme nostaa esille, ovat asumiskustannukset. Pääkaupunkiseudun asumiskustannukset ovat liian korkeat. Kohtuuhintaisten asuntojen saaminen vaatii nykyistä tehokkaampaa asuntorakentamista. Asumiskustannuksia nostavat kuitenkin myös kiinteistövero ja maanvuokrat. Kokoomuksen valtuustoryhmän ehdotus asuinrakennusten tonttien kiinteistöveron laskemisesta 0,7 %:sta 0,22 %:iin on oikean suuntainen, siksi kannatan tätä valtuutettu Rautavan tekemää pontta.

Asumiskustannuksiin vaikutetaan kuitenkin myös tontin vuokralla. Toteutetut ja toteutettavat tonttivuokran korotukset nostavat asumiskustannuksia merkittävästi. Siksi on kohtuullista, että emme alenna vain asuintonttien kiinteistöveroa, vaan myös maanvuokran tasoa on laskettava.

Kolmas asia, johon haluamme puuttua, on vammaiskuljetukset. En pysty pää pystyssä ja iloiten kohtaamaan niitä vammaisia, jotka kertovat järkyttäviä kokemuksia kuljetuspalvelujen toimimattomuudesta. Mielestäni perusteltu on vammaisjärjestöjen vaalipaneelissa esitetty kysymys siitä, mitä kaupunki on säästänyt, vai onko mitään, vammaisten kuljetuspalvelujen kilpailuttamisella. Sen johdosta teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunginhallituksen teettävän taloudellisen selvityksen vammaisten kuljetuspalvelujen järjestelyistä.

Valtuutettu Kantola löysi sosialidemokraattien ryhmäpuheenvuorossa suuren kuilun valtuustosalista. Kun kuuntelin hänen puhettaan, minäkin löysin kuilun mutta ehkä vähän eri kohdasta. Hän ei nimittäin pitänyt oikeana sitä, että kaupunki lasten kotihoidon Helsinki-lisää korottamalla pyrki lisäämään lasten kotihoitoa. Valtuutettu Kantola koki, että tämä tarkoittaisi vanhempien painostamista kotiin. Valtuutettu Kantola on oikeassa löytäessään valtuustosalista tämän suuren kuilun. Minusta on luonnollista, että vanhemmat haluavat hoitaa lapsiaan. Itsekin olen nyt 40-prosenttisella hoitovapaalla, jotta lastemme ei tarvitsisi mennä vieraan tädin hoitoon, niin kuin tyttäreni asian ilmaisi.

5.11.2008

Jokin suuri kuilu tässä on, koska minä en ymmärrä, miksi sosialidemokraatit eivät haluaisi hoitaa lapsiaan kotona vaan kokevat uhaksi sen, jos heille luodaan tähän taloudelliset edellytykset. Näillä huomautuksilla KD:n valtuustoryhmä kannattaa budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Sademies

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut, työn uuvuttamat virkamiehet ja muut läsnäolijat.

Hyvä taloudenpito ei muodostu infrastruktuurista ja eurojen vaihdannasta. Tärkeimpänä ja etusijalle asetettavana asiana on oltava ihminen.

Kuuntelin tänään radio-ohjelmaa, jossa haastateltiin Miessakit ry:n edustajaa. Siinä käsiteltiin miesnäkökulman huomioimista yhteiskunnallisessa keskustelussa ja suunnittelussa. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen tasapuolistamiseksi eri sukupuolten välillä on tuotava miesnäkökulma julkiseen keskusteluun sekä kantaa ottaen että miehille tärkeiksi katsotuista perhepoliittisista arvoista.

Erilaisissa miesryhmissä käyneiden ja julkisen keskustelun kautta on noussut esiin toiveita ja tarvetta miesnäkökulman huomioimiseksi tärkeissä yhteiskunnallisissa kysymyksissä, joita ovat esimerkiksi miehen asema lapsiin nähden avioerotilanteissa, poikien ja miesten erityinen huomioiminen sosiaali-, terveys- ja opetusaloja kehiteltäessä. Miestutkimuksen sijoittaminen naistutkimuksen alaisuuteen Suomessa on myöskin outoa. Isät on huomioitava neuvolatoiminnassa, ja miesnäkökulman vähäinen huomioiminen sukupuolten välisen tasa-arvon perusteita kehiteltäessä vaikuttaa kovin kummalliselta.

Hälyä pidetään kovasti sukupuolikiintiöiden toteutumisesta hallinnossa sivuuttaen sujuvasti se tosiseikka, että niin tarhassa kuin ala-asteellakin pojat tasapäistetään tyttöjen malliin, koska ohjaajina toimivat pääsääntöisesti naiset. Sosiaalipuolella perheneuvontaa hoitavat etupäässä naiset, jolloin miehinen näkökulma asioiden hoidossa unohtuu. Missä on se miehen malli poikalapselle nyky-yhteiskunnassa?

Kaupungin talousarviossa ja taloussuunnitelmassa vuosille 2009–2011

5.11.2008

on tähän asiaan kiinnitetty aivan liian vähän huomiota. Meillä on jo kolme todella huolestuttavaa esimerkkiä oikeasta miehen mallin puutteesta ja siitä, kuinka se vaikuttaa nuoriin miehenalkuihin. Hälytysmerkkejä on saatu jo kolme: Myyrmanni, Jokela ja Kauhajoki. Yksi seurauksiltaan varsin tuhoisa hälytys on poliisin toimesta saatu ehkäistystä ennakolta. Jokainen näistä tapahtumista on oire miehen mallin puuttumisesta. Jokainen näistä tapahtumista on maksanut paitsi korvaamattomia ihmishenkiä ja inhimillistä kärsimystä, myös mittavan määrän euroja, ja turhaan.

Ampumaratahankkeen viivästyminen Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla vuodesta toiseen lisää näiden asemachoilijoiden väärää asennoitumista ampumaurheiluun. Vain ohjauksen alainen ampumaseuratoiminta asianmukaisella ampumaradalla antaa nuorille miehille ja miksei naisillekin oikeaa, vastuuntuntoista suhtautumista aseiden käyttöön. ? juoksijat ovat nyt saamassa sädekehän päänsä päälle, mikä on enemmän kuin huolestuttava ilmiö.

Tästä väärästä asenteesta tarjoaa kehittymättömille nuorille ajatus- ja toimintamallia esimerkiksi internetsivusto Pyssymiehet.com, missä videoesityksessä ammutaan järeällä aseella ? luodeilla meloneita pirstaleiksi. Mielleyhtymältä pirstaleiksi räjähtävästä melonista ihmisen päätä kuvaavana ei voi välttyä. Keskeinen kysymys kuuluukin: panostammeko nuoriin miehiin riittävästi?

Teen asiasta seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään talousarvioesityksen vuodelle 2009 ja taloussuunnitelman vuosiksi 2009–2011 kaupunginvaltuusto edellyttää kiinnitettäväksi erityistä huomiota pojille tarjottavaksi oikeaa miehen mallia päiväkodeissa, kouluissa ja sosiaalitoimessa ja ennen kaikkea pääkaupunkiseudun ampumaratahankkeen kiirehtimistä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Näillä sanoin ja näillä evästyksillä Helsingin Perussuomalaiset lähettävät talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelman vuosiksi 2009–2011 jatkojalostusta varten. Ja tähän loppuun Mauno Koiviston sanoin: ”tarttis tehdä jotakin”.

5.11.2008

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Tämä esitys kaupungin ensi vuoden talousarvioksi on valitettavan surullinen esimerkki siitä, miten vaalilupaukset syötiin ennen kuin kaikkia ääniä oli edes ehditty laskea. Kokoomus sai taas kerran ajettua läpi linjan, jolla alibudjetoidaan monia palveluja erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sivistystoimeen budjettiesitys tuo lisää vain prosentin verran tähän vuoteen verrattuna. Sosiaali- ja terveystoimen määrärahoja lisätään tämän vuoden toteutumaennusteeseen verrattuna vain 4 %. Samalla kun kaupungin palveluja alibudjetoidaan, esitetään ostopalvelujen osuuden lisäämistä. Myös kiinteistö- ja rakennustoimessa määrärahat kasvavat monta kertaa palveluja nopeammin, 14–16 %:n vauhtia.

Merkillisintä tässä palvelujen alibudjetoimisessa on se, että kaupunki on tehnyt koko valtuustokauden ajan jatkuvasti satojen miljoonien voittoa. Viime vuoden ylijäämä oli 363 miljoonaa ennen ylimääräisiä rahastointeja, ja tälle vuodelle ennustetaan 270 miljoonan ylijäämää. Määräaikaistileillä ja kassatalletuksissa Helsingillä on lähes miljardi euroa. Sanotaan, että pitää säästää pahan päivän varalta. Miksi nyt, kun talous taantuu, ei panosteta lisää palveluihin ja työllisyyteen? Eikö jo nyt ole liiankin pahat ajat tuhansille hoitojonossa, lukemattomille heitteille jätetyille vanhuksille, päiväkotipaikkaa turhaan odottaneille, työttömille, asuntojonossa oleville, monille muille vaikeuksissa oleville helsinkiläisille?

Ei ole järkeä siinä, että kaupungin kassa voi hyviin samaan aikaan, kun yhä useammat kaupunkilaiset voivat huonosti. Kuka kantaa täällä esimerkiksi vastuun, kun Herttoniemenrannassa toista vuotta turhaan apua jonottaneessa perheessä kriisi johti lopulta perhesurmaan? Helsinkiläiset odottavat toisenlaisia budjettiratkaisuja. Tämä tuli vahvasti esille, kun SKP- ja Helsinki-listat kokosivat asukkaiden evästyksiä siitä, mihin kaupungin ylijäämiä pitäisi käyttää. Valtuustoryhmämme on koonnut näiden evästysten pohjalta vaihtoehtobudjetin. Olemme lisäksi ottaneet huomioon monien valtuutettujen aloitteita, jotka kaupunginhallitus on tyylysti sivuuttanut.

Palkkamenoihin tässä budjetissa esitetään alle prosentin lisäystä, vaikka palkkojen jälkeenjääneisyys vaikeuttaa jo nyt kaupungin työntekijöiden saamista. Tuo lisäys ei vastaa edes sopimusten mukaisten palkankorotusten aiheuttamia lisämenoja. Kaupungin

5.11.2008

työntekijöitä edustavan järjestön neuvottelukunta esitti 20 miljoonan euron lisäämistä budjetin raamiin palkkojen jälkeenjääneisyyden korjaamiseksi. Mutta mikä oli vastaus? Ei senttiäkään lisää henkilöstömenoihin tämän ehdotuksen johdosta. Vain jo tämän vuoden budjettiin sisältyvän 5 miljoonan henkilöstömäärärahan käyttötarkoituksen osittainen muuttaminen. Siis ei senttiäkään lisää kaupungin työntekijäjärjestöjen yksimielisen ehdotuksen johdosta.

Tällainen linja on edesvastuuton. Se murentaa julkisia palveluja, se suorastaan ajaa työntekijöitä muiden työnantajien palvelukseen. Esimerkiksi Espoossa maksetaan ja on jo muutamia vuosia maksettu joka vuosi prosentti verran ylimääräistä valtakunnallisten työehtosopimusten päälle. Vetoankin valtuutettuihin henkilöstöryhmien yksimielisen esityksen ottamiseksi talousarvioon.

Hyvät kuulijat.

Asukkaiden viesteissä valtuustolle on tullut toistuvasti esille huoli lähipalveluista, aivan erityisesti terveydenhuollon, vanhusten palvelujen, päiväkotien ja koulujen resursseista. Kokoomuksen johdolla tehty budjettiesitys on valitettavan kuuro näille viesteille. Terveysasemien ja lähikoulujen vähentämistä esitetään budjetissa jatkettavaksi. Lastensuojeluun jää edelleen kymmenien työntekijöiden vajuus. Päiväkotipaikkojen riittämättömyyteen ja ylisuuriin ryhmäkokoihin ei tule helpotusta. Terveyspalveluissa jopa vähennetään pitkäaikaishoitopäiviä, hammashoitokäyntejä ja mielenterveyden avohoitopäiviä, vaikka palvelujen tarpeet kasvavat. Työllisyyden hoitamisen määrärahoja leikataan, vaikka lama uhkaa ja palveluissa on jatkuvasti puutetta työntekijöistä.

Omien palvelujen alibudjetoiminen ja yksityisen ostopalvelujen lisääminen tulee kalliiksi Helsingille ja helsinkiläisille. Tästä huolimatta kaupunginhallitus esittää yksityisten ostopalvelujen käytön laajentamista terveydenhuollossa ja jopa terveydenhuollon ydintoiminnoissa. Tätä linjaa ujutetaan myös terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston palvelustrategioihin, joita ei ilmeisesti aiota tuoda lainkaan valtuuston päätettäväksi.

Ostopalvelujen lisääminen on asia, josta hyötyvät eniten bisnesmiehet, kuten MedOnen johtaja Pertti Karjalainen, joka rikastui ulkoistamisten avulla viime vuonna 22 miljoonaa euroa eikä maksanut sentin senttiä näistä kunnallisveroa. SKP:n ja asukaslistan ryhmä vastustaa kaupungin palvelujen siirtämistä yksityisen voitontavoittelun kohteeksi.

5.11.2008

Puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

On hyvä, että kaupunginhallitus torjui kaupunginjohtajan ja joukkoliikennelautakunnan esitykset joukkoliikenteen lippujen hintojen korottamisesta, mutta kysyn, mihin jäivät vaalilupaukset lippujen hintojen puolittamisesta? Entä lupaukset eläkeläisten lippujen hintojen alentamisesta?

Budjettiesityksestä puuttuvat muutenkin konkreettiset ilmastoteot. Esitykseen ei sisälly päätöksiä investoinneista uusiutuvaan energiaan. Ryhmämme tulee palaamaan tähän asiaan valtuustoon tulevan energialinjausten raportoinnin yhteydessä. Mielestämme eduskunnassa tehdyt aloitteet ilmastopäästöjen vähentämisestä 5 %:lla vuosittain tulee toteuttaa myöskin kuntatasolla.

Budjettiesitykseen sisältyy edelleen kaupunginjohtajan ajama linjanveto, jonka mukaan talouden sopeuttamistoimia pitää jatkaa, jotta Helsingin Energian tuloutuksia palvelujen rahoittamiseen voidaan vähentää. Tässä on kysymys puhtaasti ideologisesta valinnasta, jolla aiotaan kaventaa julkisten palvelujen rahoitusta bisnestavoitteiden hyväksi. Samoja tavoitteita palvelevat pyrkimykset yhtiöittää energialaitos ja satama. SKP:n ja asukaslistan ryhmä vastustaa näitä yhtiöittämissesityksiä. Kaupunkilaisten rahoilla rakennetun energialaitoksen tuotot kuuluvat asukkaille, niitä pitää käyttää palveluihin, niillä pitää myös hillitä energian hinnannousua.

Asumiskustannusten nousu ja etenkin kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon puute ovat Helsingin kehityksen suurimpia esteitä. Kaupungilla on monia keinoja vaikuttaa asiaan, mutta niihin ei ole budjettiesityksessä haluttu tarttua. Kiinteistötoimelle aiotaan kerätä taas miljoonia lisää nostamalla tonttivuokria, vaikka ennen vaaleja lähes kaikki ryhmät lupasivat toisin. Myös tuhansien kaupungin asuntojen vuokria aiotaan nostaa jopa keskimäärin arava-asuntojen tasoa suuremmilla korotuksilla. Nyt tarvitaan tekoja, ei enää loputonta selvittelyä. On aika lunastaa lupaukset kohtuuttomien vuokrankorotusten estämisestä. Tekoja tarvitaan myös asuntotuotannon romahduksen estämiseksi ja asunnottomuuden poistamiseksi.

Hyvät ystävät, valtuutetut.

Täällä valtuustossa on Vasemmiston ja Vihreiden enemmistö.

5.11.2008

Kokoomus kuitenkin jyräsi budjettineuvotteluissa Vihreiden avulla sosialidemokraatit kolmen suuren pöydässä. Muille kaupunginhallituksen ryhmille jätettiin sitten vain muruset isojen pöydältä. Kysynkin etenkin sosialidemokraateilta ja vasemmistoliittolaisilta, eikö vaalituloksesta ole jo aika tehdä johtopäätökset. Eikö ole jo aika tehdä selvä pesäero Kokoomuksen ajamaan alibudjetoinnin ja yksityistämisen politiikkaan? Miksi budjettineuvotteluissa on taas kerran hyväksytty alibudjetoiminen? Miksi kaupunkilaisten palvelujen rahoitus uhrataan kaupungin johdon bisnestavoitteille ja ylimitoitetuille kasvuhankkeille?

SKP:n ja asukaslistan ryhmä esittää budjettiin 11 vastaesitystä ja 6 pontta. Vastaesitystemme kustannukset ovat alle kolmannes siitä ylijäämästä, jonka kaupunki viime vuoden aikana teki.

Teen seuraavat esitykset ja valitan, että joudun käyttämään hieman puheenjohtajan toivomaa aikaa enemmän, koska työjärjestys edellyttää niiden lukemista kokonaisuudessaan.

Vastaesitys 1: Pääluvun 1 Kaupunginjohtajan toimiala kohtaan 1 14 03 Menovaraus kaupunginhallituksen käytettäväksi, talousarviossa 6,2 miljoonaa, lisätään 20 miljoonaa. Menot yhteensä 26,2 miljoonaa. Lisätään raamiin 2009–2011 käytettäväksi henkilöstön palkkojen jälkeenjääneisyyden korjaamiseen.

Vastaesitys 2: Yleisperustelut, luku 1.4, sivu 15. Poistetaan 5. kappale, joka alkaa ”Kaupungin talouden tasapainottamiseen...” ja päättyy ”tuloutuksista vähennetään”.

Vastaesitys 3: Pääluvun 2 Rakennus- ja ympäristötoimi kohtaan Liikelaitos, sivulle 161, kohtaan Tariffituki, talousarvioesityksessä 116 695 000, menoihin lisätään 15 miljoonaa. Yhteensä 131 695 000. Lisätään raamiin käytettäväksi HKL:n lippujen hintojen alentamiseen, muun muassa lapset, työttömät ja eläkeläiset, vuorojen lisäämiseen ja kaupungin työntekijöiden työsuhdelippujen kompensaaion lisäämiseen.

Vastaesitys 4: Pääluvun 3 Sosiaali- ja terveystoimi kohtaan 3 11 01 Sosiaalivirasto, sivulle 186, talousarvioesityksessä menot yhteensä 1 060 102 000. Menoihin lisätään 19 800 000. Menot yhteensä 1 079 902 000. Sosiaaliviraston raamiin lisätään käytettäväksi a) vanhusten palveluihin +5,6 miljoonaa, ehkäisevät kotikäynnit, varhainen tuki ja palvelujen tarpeen arvio, palveluasuminen, omaishoidon tuki,

5.11.2008

maksuttomat liikunta- ja kulttuuripalvelut, b) kotipalvelujen siirtämiseen takaisin sosiaaliviraston tehtäväksi +4,2 miljoonaa, riittävä henkilöstön ja resurssien turvaaminen, c) vanhusasiamiehen ja kunkin vastualueen sosiaaliasiamiehen palkkaaminen +0,6 miljoonaa, d) lasten päivähoitoon +4 miljoonaa, päiväkotipaikkojen lisääminen, ryhmäkokojen pienentäminen ja henkilöstön lisääminen, e) lastensuojeluun ja muihin lapsiperheiden palveluihin +5 miljoonaa, muun muassa lastensuojelusta vastaavien sosiaalityöntekijöiden palkkaamiseen.

Vastaesitys 5: Pääluvun 3 Sosiaali- ja terveystoimi kohdan 3 21 Terveyskeskus, sivu 192, talousarvioesitys menot yhteensä 1 070 361 000. Menoihin lisätään 14 miljoonaa. Menot yhteensä 1 084 361 000. Terveyskeskuksen raamiin lisätään käytettäväksi hoitotakuun toteuttamiseen ja terveysasemien palvelujen kehittämiseen a) terveysasemien vastuu väestöjen pienentämiseen ja palvelujen saatavuuden parantamiseen, henkilöstön lisäämiseen, terveysasemaverkoston supistamisen välttämiseen ja terveyskeskumaksujen poistamiseen +5 miljoonaa, b) hammashoidon ja psykiatrian hoitoon pääsyn enimmäisaikojen, hyvän palvelun turvaamiseen ja henkilöstön lisäämiseen +4 miljoonaa, c) HUSin ja muuhun erikoissairaanhoidon +4 miljoonaa, muun muassa mielenterveys- ja päihdepalvelut, valmistautuminen yhteispäivystykseen, kriisiryhmien valmius, d) kotisairaanhoidon kehittämiseen +2 miljoonaa, henkilöstön lisääminen, kotilääkäritoiminta, monipuolinen kuntoutus ja ehkäisevä työ. Poistetaan sivulta 198 kohdasta Kilpailuttaminen sen 2. kappale ja sivulta 199 4. kappale ydintoimintojen ja niihin liittyvien tehtävien hankkimisesta ostopalveluina. Lisäksi poistetaan sivulta 204 kohdasta Pitkäaikaissairaala sen viimeinen lause "Sairaansijojen vähennystavoite vuonna 2009..."

Vastaesitys 6: Pääluvun 4 Sivistys- ja henkilöstötoimi kohdan 4 02 Opetusvirasto, sivu 212. Talousarvioesitys menot yhteensä 502 110 000. Menoihin lisätään 7 miljoonaa. Menot yhteensä 509 110 000. Opetusviraston raamiin käytettäväksi a) lähikouluverkon säilyttämiseen ja opetuksen resurssien parantamiseen 5 miljoonaa, b) oppilashuoltoon, muun muassa kouluterveydenhuoltoon +2 miljoonaa. Poistetaan sivulta 218 ensimmäinen lause "Kouluverkon tarkistamista jatketaan..."

Vastaesitys 7: Pääluvun 4 Sivistys- ja henkilöstötoimi kohdan 4 02 13 Työllisyyden hoitaminen. Talousarvioesitys menot yhteensä 2 400 000.

5.11.2008

Menoihin lisätään 5 miljoonaa. Menot yhteensä 7 400 000. Työllisyyden hoitamisen raamiin lisätään käytettäväksi a) työllisyyden edistämiseen ja työttömien työllistämiseen, työllistämiskeskeisten pidentämiseen ja niin sanotun matalan kynnyksen työpaikkoihin, b) pätkätyösuhteiden vakinaistamiseen ja varahenkilöjärjestelmien kehittämiseen kaupungin tehtävissä.

Vastaesitys 8: Pääluvun 4 Sivistys- ja henkilöstötoimi kohdan 4 15 Kaupunginkirjasto. Talousarvioesityksessä menot yhteensä 35 939 000. Menoihin lisätään 2 miljoonaa. Menot yhteensä 37 939 000. Kaupunginkirjaston raamiin käytettäväksi lähikirjastoverkoston toiminnan kehittämiseen.

Vastaesitys 9: Pääluvun 4 Sivistys- ja henkilöstötoimi kohdan 4 17 Kulttuuritoimi. Talousarvioesitys menot yhteensä 41 218 000. Menoihin lisätään 2 miljoonaa. Menot yhteensä 43 218 000. Kulttuuritoimen raamiin käytettäväksi a) lähiöiden kulttuuritoimintaan, b) kunnalliseen elokuvateatteritoimintaan ja koulujen elokuvakasvatukseen.

Vastaesitys 10: Pääluvun 4 Sivistys- ja henkilöstötoimi kohdan 4 31 Nuorisotoimi. Talousarvioesitys menot yhteensä 28 010 000. Menoihin lisätään 1 miljoona. Menot yhteensä 29 010 000. Nuorisotoimen raamiin käytettäväksi nuorisotaloverkon ylläpitämiseen, toimintakeskuksiin, nuorten autonomisiin tiloihin ja nuorisovaltuuston perustamiseen.

Vastaesitys 11: Pääluvun 5 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi kohdan 5 21 01 Kiinteistövirasto. Talousarvioesitys vuokratulot yhteensä 179 601 000. Tuloista vähennetään 10 miljoonaa. Tulot yhteensä 169 601 000. Kiinteistöviraston raamista vähennetään 10 miljoonaa 2009 ja 20 miljoonaa 2010–2011 tonttivuokrien vuokratavoitteen alentamiseen ja vuokrien määräytymisperusteiden kohtuullistamiseen sekä kaupungin asuntojen vuokrien nousun hillitsemiseen.

Lopuksi, puheenjohtaja, 6 pontta.

1:

Valtuusto edellyttää, että seuraavan talousarvion sitovien tavoitteiden joukkoon otetaan kasvihuonepäästöjen vähentäminen vuosittain 5 %:lla.

5.11.2008

2:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle selvityksen toimista asunnottomuusohjelman ja asunto-ohjelman asuntotuotantoa koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi.

3:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallituksen käyttövaroista osoitetaan historiatoimikunnalle erillinen määräraha käytettäväksi Santahaminan ja Suomenlinnan punavankileirien historian tutkimisen tukemiseen.

4:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kiirehtii Maunulan keskustan suunnittelua ja toteuttamista, niin että kirjaston, työväenopiston ja mahdolliset muut julkiset tilat toteutetaan samanaikaisesti alueen muun rakentamisen kanssa.

5:

Valtuusto edellyttää, että maahanmuuttajien suomen kielen opetusta edistetään opetusviraston ja työväenopiston opetusta lisäämällä sekä erilaisten harrastustoimintojen yhteydessä tapahtuvaa oppimista tukemalla.

6:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus osoittaa asukastalotoiminnan tukemiseen lisää resursseja esimerkiksi Terve ja turvallinen kaupunki-neuvot telukunnan kautta.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastoin sitä mitä valtuutettu Hakanen väitti, joukkoliikennelautakunta ei

5.11.2008

esittänyt lipunhintojen korotusta vaan äänin 7–1 hylkäsi HKL:n esityksen lippujen hintojen korotuksesta. Valtuuston esityslistasta voi saada väärän käsityksen, joten valtuutettu Hakasen erehdys on ymmärrettävä.

Valtuutettu Donner

Arvoisa puheenjohtaja, bästa ordförande.

Kanssavaltuutetut.

Meillä oli aikoinaan täällä valtuustossa ennen aikaan valtuutettu Hakalehto, ilmeisesti valtuutettu Hakanen on perinyt hänen virkansa.

Tänä aamuna tuli kadulla vastaan iloinen naishenkilö ja kertoi minulle: ”Tämä antaa toivoa.” Hän tarkoitti tietysti Barack Obaman valintaa Yhdysvaltojen presidentiksi eikä Helsingin seuraavan vuoden talousarviota. Olen täysin samaa mieltä. En kertonut hänelle, että olin aikeissa muutamalla lauseella esittää havaintoja niistä viidestä vuosikymmenestä, jolloin olen ollut tässä seurakunnassa mukana alkaen vuodesta 1969, mukana sekä hyvässä metropäätöksessä että pahassa, kun vanhaa purettiin vain siksi, että se oli vanhaa. Tilalle tuli usein uutta rumaa.

Niin sanottuna rivivaltuutettuna en saanut kovin paljon aikaan. Ehkä minullakin silti joskus oli vaikutusvaltaa, vaikka ei siis valtaa. Nyt olen kuitenkin lähes neljän vuoden aikana toiminut kulttuuri- ja kirjastolautakunnan puheenjohtajana ja joutunut ilokseni toteamaan, että keskustakirjastosta on syntynyt poliittinen konsensus, joka johtanee siihen, että tämä, toivottavasti paremmalla nimellä, on avattu käyttöön viimeistään vuonna 2017. Näin hitaita ovat demokratiassa ne prosessit, jotka johtavat jonkun hankkeen toteutumiseen. Mikähän on se hinta, joka maksettiin Vuosaaren satamaan kohdistuvista valituksista?

Asukasluvultaan pieneen Suomeen mahtuu vain yksi Helsingin alueen tapainen keskittymä. Koska naapurit ovat hyötyneet pääkaupungin dynamiikasta, voi tietysti hurskaasti toivoa, jos puhutaan tulevaisuudesta, että tuona vuonna 2017 kunnat ovat yhdistyneet suur-Helsingiksi, jossa maankäyttö on järkevämpää kuin jos kuntarajoista pidetään kiinni. Kaikesta ei kuitenkaan voi uneksia. Helsingistä ei

5.11.2008

koskaan kehitys johtava eurooppalainen kulttuurikaupunki, sellaisia ovat Berliini ja Pietari, josta viimeksi mainittu on käden ulottuvilla, kun viisumivapaus toteutetaan ja junat kulkevat nopeammin kuin nyt. Mutta silti Helsinki on ihmiskeskittymä, jonka vaikutus heijastuu koko Suomeen. En ole ymmärtänyt sitä kaunaa ja mustasukkaisuutta, joka maalaisten toimesta joskus kohdistuu meihin.

Tulevaisuuden Helsinki on monikulttuurisempi kuin tämänpäiväinen. Kirjoitin viime vuonna aiheesta ”Kuka haluaa muuttaa Suomeen?” Tätä halukkuutta on rajallisesti, mutta sitä tarvitaan yhä enemmän lähivuosikymmenien aikana. Euroopassa on ikävä kyllä houkuttelevampia paikkoja.

Pari sanaa ruotsinkielisyydestä ruotsiksi:

Svenska folkpartiet, som jag också företrätt här i fullmäktige, kan inte göra anspråk på att ensamt företräda den svensktalande, men tyvärr krympande, minoriteten i stadens organ. Det påstod jag redan för länge sedan.

Det finns i olika grupper svensktalande, som också försvarar rätten att uttala sig och verka på svenska och försvara minoritetens intressen. Socialdemokratin är ett tvåspråkigt parti, men tyvärr kanske inte alltid i praktiken. Jag hoppas personligen att Svenska folkpartiet för sin egen skull blir tvåspråkigt och kanske därför kan vinna fler mandat än de nuvarande och de kommande. Det finns alltid plats för liberalt tänkande i Helsingfors fullmäktige.

Kaupunki ja nimenomaan Helsinki, jonka koen monen idean ja ihmisen kohtaamispaikkana, edellyttää paljon kiinteämpää asumista kuin nykyinen. Ehkä sovinnaisista ratkaisuista luovutaan, kun rakennetaan uutta, meren rantojen Helsinkiä. Eräs piirre päättäjien keskuudessa, jonka olen havainnut vuosikymmenten aikana, on se, että he aina kuvittelevat olevansa oikeassa, vaikka usein ovatkin väärässä. Tällainen Helsinki on saksaksi besserwisser. Joskus tekee mieli käyttää heihin kehotusta, joka oli Karl Marxin tunnuslauseita: ”de omnibus est dubitandum”, kaikkea ja kaikkia on epäiltävä. Johtajat tulevat ja menevät, kaupunki jää onneksi.

Näissä merkeissä en tiedä, onko tämä sininen budjettikirja oikeassa vai väärässä. Luultavasti se kuitenkin vastaa niitä olettamuksia, jotka olivat ilmassa ennen viimeisten kuukausien vakavia kriisejä. Ainahan voi sanoa, kuten tuttavani kadulla, että se antaa toivoa.

5.11.2008

Kiitoksia.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin terveystieteiden keskuksessa työskentelee noin 8 400 henkilöä. Sosiaalivirastossa on palveluksessa 11 000 henkilöä ja opetusvirastossa 5 800 henkeä. Näiden kolmen viraston 24 000:sta työntekijästä on määräaikaisia noin 4 500. Näissä kolmessa virastossa on henkilöstöpula, mutta määräaikaisten työntekijöiden määrä on edelleen kasvava, ei vähenevä.

Pätevän henkilöstön saatavuus etenkin sosiaali- ja terveyssektorin sairaaloissa, palvelutaloissa, vanhainkodeissa, päiväkodeissa, terveysasemilla ja kotihoidossa on edelleen Helsingissä vakava ongelma. Olen kuullut, että esimerkiksi viime kesänä työvoimapulaan palkattiin ammattitaidottomia työntekijöitä, mikä on vastoin lakia ja asetuksia ja vähentää edelleen alan arvostusta. Näillä naisvaltaisilla aloilla eläkkeelle jäävien määrä kasvaa ja osa-aikaeläkkeelle jäädään entistä useammin. Käsipareja puuttuu ja uuvutaan.

Mitä me täällä valtuustossa olemme tehneet asian hyväksi? Työn houkuttelevuuden takia panostamme kohtuuhintaisiin asuntoihin? Maksamme Helsinki-lisää muita kuntia kalliimmassa kaupungissamme ja vakinaistamme tietenkin henkilöstön sekä pidämme huolta henkilöstön hyvinvoinnista kaupungissamme? Ei. Me emme tee yhtään mitään näistä toimenpiteistä, joilla mahdollisesti voitaisiin houkutella lisää ammattitaitoista työvoimaa Helsinkiin.

Talousarvioaloitteessani koskien erityislasten iltapäivätoiminnan toimitiloja, joita opetusvirasto koordinoi, kysyin, varataanko riittävä määräraha pysyvien toimitilojen osoittamiseksi erityislapsille ja heidän ohjaajilleen kouluissa. Sain opetuslautakunnalta ympäripyöreän vastauksen, missä todettiin, että muuttuva toimintakulttuuri otetaan huomioon ja tarpeita selvitetään. En ole täysin tyytyväinen tämän tyyppiseen vastaukseen, en tällaista asiaa kysynyt. Kysyin toimitiloja työntekijöille.

Sosiaaliviraston aloittama kehitysvammaisten henkilöiden yksilöllisen

5.11.2008

asumisen kehittämishanke ASU on erinomainen esimerkki hyvästä hankkeesta, joka toteutuessaan parantaisi kehitysvammaisten lasten, nuorten ja aikuisten elämisen laatua ja antaa lisävoimavaroja myös heidän perheilleen. Yksi hankkeen tavoitteista on korvata laitokset pienillä, 10–14 hengen ryhmäkodeilla asteittain vuosien 2009–2017 aikana. Myös valtioneuvosto osoittaa 35 miljoonaa euroa kehitysvammaisten henkilöiden asumisen parantamiseen neljän seuraavan vuoden aikana koko valtakunnan tasolla Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta ARASTA. Hankkeen käynnistämiseen olisi tarvittu ensi vuoden budjettiin 6,9 miljoonaa euroa, nyt siihen osoitetaan 1 miljoonaa euroa. Jäikö tämäkin hanke ö-mappiin?

Vanhusten määrä kasvaa kaupungissamme, mutta palveluasumis- ja vanhainkotipaikkojen määrä ei kasva läheskään samassa suhteessa. Kotihoidossa odottaa näitä samoja paikkoja kasvava määrä vanhuksia, minkä me kaikki tiedämme. Tämä tarve ei kuitenkaan näy riittävästi vuoden 2009 budjetissa.

Myllypuron terveysaseman hankesuunnitelma on hyväksytty helmikuussa 2007 terveyslautakunnassa, mutta tonttia rasittaa edelleenkin kaavamääräys, jonka mukaan tontilla pitää osoittaa rakennusvaiheen alussa naapuritonttien 77 autopaikkaa. Yhteensä 3,7 miljoonaa euroa. Asiasta tekemässäni talousarvioaloitteessa todetaan, että rahoitus ratkaistaan terveysaseman hankesuunnitelman käsittelyn yhteydessä, mutta sitä ei vielä ole ratkaistu. Rahastus pitäisi hoitaa mahdollisimman pian, jotta tämä uusi terveysasema ja sen rakennustyöt voitaisiin aloittaa ensi vuonna.

Toivon, että 1 miljoonan euron lisäpanostus opiaattiriippuvaisten korvaushoitoon on alku päihteidenkäyttäjien tukemiseen kaupungissamme. On huolestuttavaa, että esimerkiksi nuorten huumekuolemat ja niiden määrä kasvaa vuosi vuodelta maassamme ja myös tässä kaupungissa.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensimmäiseksi haluan kiittää valtuutettu Donneria erinomaisen

5.11.2008

mielenkiintoisesta puheesta, joka heijasti kymmenien vuosien takaisia kokemuksia tässä kaupunginvaltuustossa. Ymmärsin, että hän tarkoitti sitä, että pääkaupunkiseudun ja Helsingin menestys on koko Suomen etu, ja tämän vuoksi haluaisin edelleen korostaa valtuutetuille sitä, että sellainen epätoivoinen alueellistaminen, jota nyt yritetään tehdä tässä maassa, olisi kerta kaikkiaan pysäytettävä, koska se ei ole tämän maan etu.

Haluan myös kiittää Terhi Mäkeä monista asioista, joista olen kovasti kanssanne samaa mieltä. Meidän talousarviomme vuonna 2009 on vielä realistinen, kuten ylipormestari sanoi, ja investointejakin tehdään aika paljon, puolen miljardin euron verran ja kun otetaan liikelaitokset huomioon niin 760 miljoonaa. Mutta tämä Myllypuron terveysasema, valitettavasti se ei kyllä näy ensi vuoden talousarviossa, vaikka terveyslautakunta ja kaikki me yhdessä olemme sitä kovasti yrittäneet jouduttaa.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen ongelmana on edelleen vanhuspalveluiden hajanaisuus ja hoitoketjun rikkonaisuus, josta monet ovat jo sanoneet. Vanhusten palveluissa omaishoidontuen saajien määrää ei ole pystytty nostamaan. Terveyslautakunnan puheenjohtaja on varmaan huomannut budjetissa, että budjetoitte 1 900 hengelle omaishoidon tukea, vuodesta toiseen sama määrä, ja sehän ei suinkaan ole kaupungin edun mukaista, koska omaishoitohan on huomattavasti halvempaa kuin laitoshoido.

Vanhusten palveluasumista lisätään budjettikirjan mukaisesti 60 paikalla, ja sosiaalivirasto on saanut kaupunginhallitukselta, sieltä palokunnan vintiltä, tämän 3,2 miljoonaa euroa tähän tarkoitukseen, mutta sehän on aivan riittämätön määrä palveluasuntoja, koska palveluasuntojen määrä ei ole, kuten valtuutettu Gartz hyvin tietää, ollenkaan lisääntynyt viime vuosina. Palveluasuntoja ei ole siis tarpeeksi, kuten me kaikki tiedämme. Vanhusten palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen sekä vanhainkotipaikat eivät ole riittäviä. Juuri kuulumme pari viikkoa sitten, että Marian sairaalan päivystyspoliklinikan potilas odottaa keskimäärin 18 tuntia pääsyä eteenpäin poliklinikalta. Se on täysin epäinhimillistä ja aivan tuhoisaa sille potilaalle, että hän ei pääse eteenpäin, koska akuuttisairaalan paikat ovat täynnä ja siitä eteenpäin myöskin nämä palveluasumis- ja vanhainkotipaikat. Teen siis toivomusponnen talousarvioaloitteeni nro 37 jatkeeksi, ja se ponsi kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin terveys- ja

5.11.2008

sosiaalivirasto selvittävät mahdollisuudet yhdistää kaupungin vanhustaluiden ydintoiminnot kuten omaishoito, kotihoito, pitkäaikaishoito, vanhainkodit ja palveluasuminen saman toimijan alaisuuteen, siis samaan budjettiin.

Tällöin me voimme ohjata oikein niitä varoja, mitä meillä on käytettävissä.

Toinen suuri haaste Helsingin sosiaali- ja terveystoimelle on terveydenhuoltolain voimaantulo vuonna 2010. Terveystalolain mukaisesti perusterveydenhuolto vahvistetaan ja hoitoketjut saatetaan saumattomiksi. Terveystalouden kustannukset syntyvät nimittäin rajapinnoilla. Rajapinnat ovat Helsingin terveystalouden ja sosiaaliviraston välillä ja HYKSin ja perusterveydenhuollon välillä.

Ainoa tapa saattaa terveydenhuollon kustannukset hallintaan on hoitaa jokainen potilas oikeassa paikassa, oikeaan aikaan ja oikealla tavalla. Tämän toteuttamiseksi erikoislääkäreiden vastaanottoja on lisättävä enemmän terveystalouden akuuttisairaalassa sekä myöskin terveystalouksella. Tällöin estetään jonotus HYKSin, ja jos ortopedi esimerkiksi tulee terveystaloukselle, hän katsoo selkäsairaalan potilaan ja selittää hänelle, miten hoito pitää toteuttaa, niin voimme välttää käynnistä HYKSin poliklinikalla, joka on huomattavasti kalliimpi kuin meidän oma käyntimme ja ehkä ei tarvitse ottaa kallista magneettikuvaa, jota potilas usein vaatii. Haavapoliklinikan toimintaa Helsingin terveystaloudessa täytyy edelleenkin vahvistaa, koska krooniset haavat lisääntyvät, kun me vanhenemme.

Siis saumattomat hoitoketjut syntyvät ainoastaan, mikäli terveydenhuollon ammattilaiset ryhtyvät niitä suunnittelemaan ja toteuttamaan. Vanhustaloudet sujuvat ainoastaan, mikäli ne ovat saman toimijan alaisuudessa eli yhdessä budjetissa, kuten ne ovat kaikissa muissa Suomen kaupungeissa, paitsi Helsingissä.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Asko-Seljavaaran tekemää toivomuspontta. Ja haluan kiinnittää tässä budjetissa ja nimenomaan ensi valtuustokauden

5.11.2008

osalta huomiota kahteen isompaan asiaan, ja sitten otan esille yhden yksityiskohtaan ensi vuoden budjetista.

Näistä kahdesta isommasta asiasta ensimmäinen on tämä eri alueiden oikeudenmukainen ja tasavertainen kohtelu. Olen nyt itse muuttanut Itä-Helsinkiin lokakuun alussa, ja todella tuntuvasti siellä koen sen, miten Itä-Helsingin terveystalvelut ovat huomattavasti heikommassa kunnossa kuin missään kaupungin muussa osassa. En ole niitä itse vielä käyttänyt, mutta tämä on nyt viesti alueen asukkailta. Tästä samasta asiasta on tarkastuslautakunta moneen kertaan puhunut, että alueita pitää kohdella tasavertaisesti, mutta nyt kun todella itse asun siellä, niin ajattelin ryhtyä oikein kyläpoliitikoksi, jotta myös voin täysin voimin olla ajamassa näitä asioita. Ja ihanaa, että täällä koko valtuusto nyökkää tätä, että tämä on seuraavan kauden painopistealueita, että me laitamme nämä Itä-Helsingin terveystalvelut edes samalle tasolle kuin ne ovat muilla alueilla.

Toinen tällainen isompi asia minusta: Helsingin alueen asumiskustannusten korkeus. Eli meidän täytyy nyt olla tarkkana siinä, mitä kaikkia päätöksiä me niiden suhteen täällä olemme itse tekemässä, että emme kaupungin omin toimin niitä sitten enää nostaisi. Ja olen hyvin ylpeä ja iloinen siitä, että meidän omassa ryhmäpuheenvuorossamme oli tuo ponsi tästä asuintonttien kiinteistöveron alentamismahdollisuudesta tai siitä, että pyritään ottamaan valtiovaltaan yhteyttä siitä, että se saataisiin myös muutettua oikeudenmukaiselle tasolle.

Ja sitten se yksityiskohta, josta lupasin puhua, on talousarvioaloitteeni nro 48, jossa itseni lisäksi oli 49 muuta allekirjoittajaa, eli siis 50 valtuutettua tästä valtuustosta oli kanssani samaa mieltä siitä, että Helsingin pitäisi luopua koiraveron perimisestä tai sen keräämisestä. Sehän on siis vero tai asia, joka on vuodelta 1894, jolloin Suomessa annettiin asetus koiraverosta, ja sen tarkoitus oli kerätä rahaa niin, että sillä tuotolla voitiin maksaa korvausta siitä, että kun vesikauhuiset koirat olivat tartuttaneet vesikauhun tuotantoeläimiin, joita siis Helsingissä siihen aikaan oli, lehmiä ja lampaita ja sikoja ja hevosia, niin näin saatiin korvausta niiden tuotantoeläinten omistajille. Ja tämä sama vero on edelleen voimassa, mutta peruste on kyllä vähän vanhentunut.

Vuodesta -79 lähtienhän kunnat ovat itse saaneet Suomessa päättää, perivätkö ne tätä veroa vai eivät. Ja vuonna 2008 eli tänä vuonna Suomen noin 400 kunnasta vain 10 enää perii koiraveroa,

5.11.2008

pääkaupunkiseudulla pelkästään Helsinki. Ja kun Suomessa ei nyt enää ole vuosikymmeniin esiintynyt kulkukoiraaloja eikä vesikauhuakaan, niin koiraverolle ei kyllä näitä perusteita enää löydy. Ja kun vuodesta 2003 lähtien on ollut voimassa järjestyslaki, joka määrää, että koirien ulkoiluttajien on kerättävä koirien jätökset, niin tätäkään ei voida enää pitää ajatuksena, että koiraveroa kerätään sen takia, että maksetaan nämä puhtaanapitokulut.

Tiedän, että kaikki koiranomistajat eivät kerää jätöksiään, mutta tiedän myös, että heistä useimmat ovat niitä, jotka eivät maksa myöskään koiraveroa. Ja kun tässä vastauksessa talousarvioaloitteeseeni on juuri tämä pointti otettu esille, että koiraverolla kerätyillä varoilla katetaan osittain näitä puhtaanapitokustannuksia, että tässä olisi se pointti, mutta näin ei todella ole. Lähinnä ne, jotka maksavat koiraveron tunnollisesti, niin he ovat myös niitä tunnollisia ihmisiä, jotka keräävät ne jätökset. Eli ne, jotka laiminlyövät koiraveron, laiminlyövät myös jätösten keräämisen. Tämä logiikka ei toimi.

Kannattaa muistaa myös, että koiraveron keräämiskulut ovat aika isot, että nettotuottona se ei ole kovin suuri. Ja sitten yleensäkin, jos joku vero nyt on olemassa, niin siinä kai pitäisi olla myös valvontaa, että se maksetaan, ja koiraveron osalta se on aika olematonta. Eli tässä suhteessa ja varsinkin, kun pääkaupunkiseutua nyt, kuntien palveluita ja asioita ja toimintoja ollaan hyvin paljon yhdistämässä ja miettimässä yhteiskäyttöä ja kaikkea muuta, niin esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on jo viime keväästä lähtien ollut yhteiset käyttäytymissäännöt koirapuistoissa, niin toivoisin, että meillä olisi myös yhteinen koiraveropolitiikka pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken. Eli Espoo, Vantaa ja Kauniainen ovat koirille verovapaita, mutta Helsingissä verotetaan edelleen. Tästä syystä, aloitteeni pohjalta ja näillä perusteilla, arvoisa puheenjohtaja, esitän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että myös Helsingissä selvitetään koiraveron lakkauttaminen, koska pääkaupunkiseudun muissa kunnissa on jo luovuttu koiraveron keräämisestä.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

5.11.2008

Valtuutettu Gartz

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vanhusten palvelujen rakenneuudistus ei etene. On aikamoinen paradoksi, että Helsingillä ei näytä olevan varaa keventää vanhusten palvelujen kustannuksia ja samalla parantaa hoivaa ja hoitoa tarvitsevien ikääntyneiden tilannetta.

Valtuusto hyväksyi huhtikuussa 2006 vanhuspalveluohjelman. Siinä sanotaan selkeästi, että voimavaroja siirretään pitkäaikaissairaalasta palveluasumiseen ja kotihoitoon. Verrattuna muihin suuriin kuntiin Helsingissä on suhteellisen paljon paikkoja pitkäaikaissairaalassa ja palveluasumispaikoista on pulaa. Monet vanhukset joutuvat turhaan asumaan sairaalassa. Se tulee kalliiksi ja tekee vanhukset kodittomiksi. Sairaala on aina tilapäinen sijoituspaikka.

Vanhuspalveluohjelma hyväksyttiin 2 vuotta ja 7 kuukautta sitten. Tämän vuoden budjetin mukaan toimeenpanon piti vihdoin käynnistyä. Budjettiperusteissa sanotaan, että tänä vuonna vähennetään 50 pitkäaikaissairaalapaikkaa ja lisätään 50 palveluasumispaikkaa. Entä miten rakenneuudistus on edennyt? Ei mitenkään. Sosiaaliviraston palveluasumispaikat ovat päinvastoin vähentyneet muun muassa rahanpuutteen takia. Meillä on tällä hetkellä 137 palveluasumispaikkaa vähemmän kuin viime vuoden lopussa.

Nyt esillä olevassa budjetissa puhutaan akuuttisairaalan sairaansijamäärän lisäämisestä pitkäaikaissairaansijojen kustannuksella. Vapautuvat voimavarat ohjataan siis akuuttisairaalaan eikä palveluasumiseen. Akuuttisairaala tarvitsee luultavasti lisäpaikkoja siksikin, että siellä on vanhuksia, jotka jonottavat sosiaalitoimen paikoille. Ensi vuoden talousarvion määrätavoitteet kertovat, että sosiaalitoimen palveluasumispaikat lisääntyvät yhtä paljon kuin vanhainkotipaikat vähenevät. Tulos sosiaalitoimen osalta on siis +/- 0.

Vanhusten palvelutarpeiden kasvu on voimakasta lähivuosina. Ikääntyneiden lukumäärä kasvaa ja siitä seuraa, että myös dementiaa sairastavien lukumäärä kasvaa. Helsinki ei selviä tehtävistään nykyisellä palvelurakenteella. Valtuuston hyväksymän vanhuspalveluohjelman selkeä tavoite on sairaalasänkyyn sidottujen vanhusten määrän vähentäminen ja palveluasumispaikkojen lisääminen. Toimeenpanoa ei enää voi lykätä.

5.11.2008

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Allekirjoitan jokaisen sanan, mitä valtuutettu Gartz sosiaalilautakunnan puheenjohtajana sanoi. Eli jos me emme saa lisää näitä palveluasuntoaikoja, tämä kierto jatkuu edelleenkin: akuuttisairaalaan, poliklinikkaan ja taas takaisin kotiin. Eli toivoisin todella, että myös sosialidemokraatit olisivat mukana tässä toivomusponnessani, että yhdistetään nämä vanhushuoneet yhden toimijan alaisuuteen.

Valtuutettu Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaaran puheenvuoroon: Kun hän toivoi, että sosialidemokraatit tukisivat hänen ponttansa, niin se on kyllä ihan kohtuullinen pyyntö, mutta kun me esitimme budjettineuvottelussa paikkojen lisäämismahdollisuutta, niin se ei kelvannut muille ryhmille. On ilahduttavaa, että Kokoomuksesta löytyy yksi henkilö, joka on sisäistänyt tämän nykyisen heikkouden palvelurakenteessa ja on valmis tekemään työtä sen eteen, mutta välttämättä hallinnolliset ratkaisut eivät ole se ensimmäinen toimenpide, vaan tarvitaan rahaa, jotta voidaan perustaa niitä palveluasuntoaikoja, jotta voidaan vapauttaa sieltä raskaammasta hoidosta sitten toisiin tarpeisiin niitä paikkoja.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Se on erittäin hyvä, että tämä keskustelu nyt käydään täällä salissa, koska tilanne todella on se, että esimerkiksi Vasemmistoliitto, me esitimme 100 uuden palveluasumispaikan perustamista

5.11.2008

budjettineuvotteluissa, mutta ei sille tullut tukea. Minä toivon, minä uskon täysin valtuutettu Asko-Seljavaaran vilpittömyyteen tässä asiassa ja toivon, että hän pystyy Kokoomuksessa kääntämään päitä, koska olen aivan vakuuttunut siitä, että me emme tule selviämään tästä vanhusten määrän lisääntymisestä ilman, että me rakennamme lisää kohtuuhintaisia palveluasumispaikkoja myös vanhuksille. Minä en usko myöskään sillä tavalla, että me laitamme organisaatiot yhteen, ne hallinnolliset ratkaisut voitaisiin nyt vähäksi aikaa jättää syrjään ja keskittyä ihan oikeasti sen palvelun parantamiseen.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä Helsingin kohdalla on kysymys myös rakenteista. Me olemme todella ihan viimeinen kaupunki, missä on kaksi eri budjettia näille toiminnoille. Ja jos me saisimme nämä samaan budjettiin, tämä osaoptimointi, joka nyt tapahtuu sillä tavalla, että vanhukset ovat pitkäaikaissairaalassa, vaikka heidän pitäisi olla palvelutalossa, se poistuisi ja omaishoidon määrärahoja voitaisiin lisätä sen kustannuksella, että akuuttipaikkoja olisi vähemmän. Me tarvitsemme hyvät vanhuspalvelut, ja se on pakko olla samassa budjetissa.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ihan aluksi kannatan Otto Lehtipuun tekemiä ponsia, kaikkia niistä.

Käsillä olevan budjetin lisäykset tulevat tärkeisiin kohteisiin: lastensuojeluun, lapsiperheiden palveluihin, vanhuspalveluihin, terveyskeskustoimintaan. Opetuslautakunnan jäsenenä ja varapuheenjohtajana keskityn kuitenkin tässä omassa puheenvuorossani siihen, miten käsillä oleva budjetti tukee koulujen ja koululaisten hyvinvointia.

Kyse ei ole vain opetustoimen rahoista. Esimerkiksi lisäys lasten ja nuorten mielenterveystyöhön luo paremman pohjan myös

5.11.2008

oppilashuollolle. Erityinen ilonaihe budjetissa on lasten ja nuorten hyvinvointiin lisätty 6 miljoonan euron potti. Tulevan kaupunginhallituksen vastuulla on huolehtia siitä, että nämä rahat päätyvät oikeaan osoitteeseen: lastensuojelun avohuollon tukitoimien vahvistamiseen, perheiden palveluihin, lapsiperheiden kotipalvelun vahvistamiseen, koulu- ja oppilaitosterveys- ja huollon vahvistamiseen, positiivisen diskriminaation määrärahan lisäämiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.

Erityisen iloinen olen siitä, että uusi valtuusto saa käsiteltäväkseen ensimmäisen poikkihallinnollisen ohjelman lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Oppilaiden hyvinvoinnin kannalta on erityisen tärkeää huolehtia siitä, että luokkakoot ovat kohtuulliset. Edellinen valtuusto teki isoja leikkauksia moniin peruspalveluihin. Syynä olivat kaupungin säästötalkoot, kun niin sanottu yhteisöveron tuotto romahti. Tällöin kohdistettiin leikkauksia myös tuntikehyksiin kaikilla luokka-asteilla. Olemme nyt kuluneen nelivuotiskauden aikana saaneet lisärahaa kaikille luokka-asteille niin, että nämä edellisen valtuuston tekemät säästöt on pikkuhiljaa saatu puretuksi.

Syksystä 2009 lähtien tuntiresurssit ovat kaikissa koulumuodoissa vähintään samalla tavalla kuin ne olivat lukuvuonna 2002–2003 ennen leikkauksia, ennen vähennyksiä. Myös ammatilliseen lisäopetukseen on saatu lisärahaa. Tilanne ei silti ole hyvä vielä; luokkakoot ovat edelleen paikoittain liian suuria. Erittäin huolestunut olen ammatillisen toisen asteen opetuksen suurista keskeyttämisluvuista. Myöskään integroitujen oppilaiden mukanaan tuoma lisäresurssi ei selvästikään vielä ole riittävä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Taloustilanteen tulevalla kaudella mahdollisesti heikentyessä ei pidä erehtyä tekemään samanlaisia vääriä leikkauksia kuin tehtiin silloin, kun säästöjä tehtiin esimerkiksi juuri mainitsemieni tuntiresurssien kohdalla. Opetustoimen riittävä resursointi on tärkeää ennaltaehkäisevää satsausta, joka varmasti maksaa itsensä takaisin.

Erittäin hyvä väline oppilaiden erityistarpeisiin vastaamiseksi on positiivisen diskriminaation määräraha. Käsillä oleva budjetti lupaa

5.11.2008

lisäystä positiivisen diskriminaation määrärahaan. Tämä lisäys sisältyy lasten ja nuorten hyvinvointiin tarkoitettuun 6 miljoonan euron määrärahaan. On erittäin hyvä, että pd-rahaan tulee lisäystä, sillä tällä hetkellä pd-raha on kaikkineen ainoastaan 1,7 miljoonaa euroa, mikä on todella vähän, kun ajattelee, että se jaetaan kaikkien koulujen kesken ja mukana ovat siis sekä suomen- että ruotsinkieliset koulut ja kun ajattelee, että pd-raha on raha, joka räätälöidysti menee nimenomaan sinne, missä sitä kaikkein eniten tarvitaan.

Luin juuri tänään tällaista Helsingin kaupungin tietokeskuksen julkaisemaa tutkimusta tältä vuodelta, jonka nimenä on Lähiökoulu. Ja tässä tutkimuksessa muun muassa todetaan se, että Helsingissä tällä hetkellä pd-rahaan käytetty määräraha on riittämätön koulujen välisten erojen kaventamiseen, vaikka samalla todetaan, että tämä raha on selvästi erittäin hyvä keino tasoittaa alueellisia eroja ja eroja lasten lähtökohtaisten mahdollisuuksien välillä.

Siinä se, kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastauksena äskeiseen kommenttiin: minä puhunkin valtuutetuille tämän budjetin puolustamiseksi ja seuraavien tulevien vuosien budjettien varmistamiseksi.

Äsken puhuttiin lasten ja nuorten hyvinvointiin lisättyjen varojen kohdentamisesta. Sinänsä se, että budjetissa on olemassa hyvät pohjat opetuksen, sosiaalitoimen ja terveystoimen osalta lasten ja nuorten hyvinvointiin, se on jo sinänsä Helsingillä aika paljon paremmin kuin monessa muussa suomalaisessa kunnassa. Tämä lisäraha, yli 6 miljoonaa, yhteiseen päätäntävaltaan kaupunginhallituksessa on tarpeen. Me tiedämme viime aikojen tapahtumista, että ajatus siitä, että jättäisimme nyt olevaan tilaan, tuntui hyvin vaikealta, kun me näemme esimerkiksi huostaan otettujen lasten määrän lisääntymisen.

Kuitenkin minä todella pelkään, että hallintokunnat riitelevät uusia virkoja siitä rahasta, se sehän ei ole tavoite. Me voimme tehdä asioita

5.11.2008

eri tavoin kuin on tähän saakka tehty. Me voimme hioa ja kohdentaa. Outi Alanko-Kahiluoto puhui tästä pd-raha, minä haluan muistuttaa, että se on positiivisen diskriminaation raha, joka määritetään sillä lailla se sanahirviö, että otetaan niiden alueiden koulut, joissa oppilailla on enemmän ehkä ongelmainen tausta tai heikommat mahdollisuudet taustaltaan, on työttömyyttä, on yhden huoltajan perheitä, on vaikeammassa tilanteessa muuten olevia lapsia, ja sillä lailla se oleva raha, joka on ollut budjetissa aika pitkään, jaetaan vain niille kouluille. En ole koskaan kuullut, että esimerkiksi Lauttasaaren alakoulu saisi pd-rahaa, ei se kaikille kouluille tasan mene.

Pd-raha on tämä tukiraha heikompien oppilaiden koulunkäyntiin. Niissä kouluissa, joissa tällainen tilanne on, opettajat valmistelevat, johtokunta päättää. Se on juuri oikein, ja siihen on panostettu ja panostetaan edelleen. Sitä varmaan voidaan lisätä, mutta kyllä minä tietyllä lailla näen, että monia asioita voidaan myös kouluittain tehdä toisin. Meillä on erinomaisia esimerkkejä, miten tätä lisärahaa on käytetty jakamaan vaikeita luokkia erityisryhmiin, on sillä lailla tuettu opettajaa ja oppilaita.

No sitten tämä ajatus siitä, että edellisellä valtuustokaudella noin 5 vuotta sitten kaikki vain leikattiin ja nyt on palautettu. On myös paljon asioita, jotka tuntikehysten puitteissa on pystytty tekemään toisin. Helsingin opetus on kohtuullisen hyvin järjestetty. Mutta sitten meillä on yhä enemmän niitä oppilaita, joita integroidaan, pannaan sisään luokkiin, tilanteisiin, joissa se luokka ei kestä enää yhtään eri lailla käyttäytyvää lasta. Ja silloin tarvitaan lisäopetusta tai se pienempi ryhmä, ja minä todella toivon, että se pienempi ryhmä tarkoittaa sitä, että palkataan pätevät opettajat ja pienemmille ryhmille. Ei niin, että siellä on tukitoimenpiteinä kuraattoria ja psykologia ja koulunkäyntiavustajaa. Minä en aliarvosta heidän työtään, mutta usein se, että on pätevä, yksi opettaja, joka seuraa lasta useamman vuoden, on tärkeämpi toimenpide kuin se, että hajotetaan erilaisiin virkoihin, jotka on opetusvirastosta ohjattuna, käyvät tunnin ja kaksi ja kolme jossain koulussa. Tämä lapsen paloittelu erilaisten asiantuntijoiden käsittelyyn ei varmastikaan tue sen lapsen omaa kehittymistä tai sitä oppimista.

Sitten toisen asteen opetukseen. Ensinnähän meillä on vuosia ollut huoli siitä, että peruskoulunsa päättäneet eivät ylipäätään pääse Helsingissä toisen asteen opetukseen niin kuin haluaisivat. Meillä lukioihin hakeudutaan paljon, se on ihan ymmärrettävää, mutta sitten tämä ammatillisen opetuksen vetovoima olisi paljon suurempi kuin mitä meillä on aloituspaikkoja. Onneksi tämän hallituksen aikana, minä en

5.11.2008

muuten mene hallituspolitiikkaan, toisen asteen ammatillisen opetuksen paikkoja on vihdoinkin saatu Helsinkiin. Emmehän me voi ajatella, että 1 000 peruskoulunsa päättäneitä jää vuosittain kulkemaan tuonne katuja ja johonkin hampurilaispaikkaan muutamaa euroa tunnissa tienaamaan vähäksi aikaa. Se on aivan katastrofi samaan aikaan kuin meillä on työntekijöistä pula.

Kun he menevät toiselle asteelle ammatilliseen opetukseen, Outi Alanko-Kahiluoto mainitsi tämän ongelman, että he lopettavat ensimmäisenä vuonna. Opetustoimen sisällä on mahdollista opinto-ohjaajan tunteja, sitä jo olevaa työtä ohjata siihen ensimmäiseen vuoteen, niin että ne lapset, vaikka melkein pienessä ryhmässä päivittäin ohjaten jaksavat sen ensimmäisen syksyn ja pääsevät siihen koulutyöhön kiinni. Ei sekään ole niin, että siihen tarvitaan heti uutta rahaa. Ne, jotka ovat kolmatta ja neljättä vuotta ammatillisessa oppilaitoksessa, sama opinto-ohjaajan tarve ei ole siellä, se on ensimmäisen syksyn lukukaudessa. Ja se on täysin näissä puitteissa ja näillä viroilla ja näillä tekijöillä, meillä on todella päteviä opinto-ohjaajia ammatillisessa opetuksessa, se täytyy vain kohdentaa ensimmäiseen vuoteen tarkemmin, ja se on opetuslautakunnassa ihan tehtävissä.

No sitten, kouluruokailusta huolehditaan Helsingissä hyvin. Jokaiselle koululaiselle on joka päivällä tarjolla kaksi ruokavaihtoehtoa: perusruoka ja kasvisruoka. Sitä ei pidä epäillä, se oli apulaiskaupunginjohtaja Haatainen, joka sen meille jo elokuussa lupasi. Siitä huolimatta ja lähinnä palmialaistenkin huolehtimana teen ponnin. Tätä ei hyväksytty ja päätetty ja sovittu, mutta tästä kaikki yksimielisesti keskustelimme silloin kun budjettineuvotteluja käytiin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kouluruuan nykytaso, valikoima, laatu ja määrä turvataan ruuan hinnan mahdollisesti noususta huolimatta.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Talousarvioehdotus noudattaa Pajusen aikana jo tutuksi käynnyttä linjaa, eli palvelutaso pyritään säilyttämään hyvänä ilman

5.11.2008

veronkorotuksia. Verotulojen ennakoitu noin 11 %:n kasvu verrattuna tämän vuoden talousarvioon on antanut mahdollisuuksia myös toiminta- ja investointimenojen kasvattamiselle. Itse pidän kuitenkin toimintamenojen kasvattamista yli 7 %:lla tässä suhdannetilanteessa ylimitoitettuna.

Kunnan tuloveron tuotoksi on arvioitu 2 061 miljoonaa euroa, eli yhden kunnallisveroprosentin tuotto on nyt 118 miljoonaa. Yhteisöverotuotoksi ensi vuodelle on arvioitu 310 miljoonaa euroa, joka on tasan 20 % enemmän kuin mitä tälle vuodelle on budjetoitu. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että yhteisöverotuotoissa jäädään tälle vuodelle budjetoidulle tasolle. Kiinteistöveron tuotoksi on arvioitu 155 miljoonaa, arvio perustuu nykyisiin veroprosentteihin. Kiinteistöveron tuotto on 5 % korkeampi kuin mitä tälle vuodelle on budjetoitu. Täten kaupunki ei näiltä osin edistä asumiskustannusten kohtuullistamista vaan niiden nostamista.

Käyttötalouden valtionosuudet laskevat 10 % viime vuodesta. Talousarvioon on niiden suuruudeksi merkitty nyt 163 miljoonaa euroa. Todettakoon, että kaupunki joutuu maksamaan muille kunnille verontasausta alustavan arvion mukaan 293 miljoonaa euroa. Liikennelaitoksen infra- ja kalustoinvestointeihin on tarkoitus ottaa uutta lainaa 87 miljoonaa euroa ja talousarvioinvestointeihin 59 miljoonaa euroa. Kaupunginjohtajalle on kyllä annettu sitten valtuuksia taloudellisen tilanteen muuttuessa ottaa lisääkin lainaa.

Valtuustoryhmien budjettineuvotteluissa lisäämä 20 miljoonaa euroa on vajaa 0,5 % talousarvion loppusummasta. Minua huolestuttaa kaupungin yli varojen eläminen turvautumalla jatkuvasti Helsingin Energialta siirrettäviin varoihin. Siirto viime vuonna oli yli 150 miljoonaa euroa. Tässä riskinä on muun muassa liikelaitosten yhtiöittämisvaade, jolloin tulouttamismahdollisuudet oleellisesti alenevat. Paljon euroja tulee varmaan kulumaan myös saastuneiden maiden kunnostamiseen uusilla rakentamisalueilla.

Yksi aihe, niin kuin monella muullakin, liittyy näihin asumiskuluihin. Ilmeistä on, että vaikka veroprosentteja ei muuteta, kiinteistöjen verotusarvoja nostetaan verohallinnon toimesta ehkä merkittävästi, ja tämä verorasitus kohdistuu raskaimmin vähävaraisiin vanhuksiin, jotka nyt asuvat omissa omakotitaloissaan ja verokorotus saattaa pakottaa heidät luopumaan nykyisestä asumismuodostaan, joka ei liene kaupungin tavoitteiden mukaista. Helsingin olisi pitänyt alentaa kiinteistöveroprosenttia niin kuin Espoo ja Vantaa tekivät viime vuonna.

5.11.2008

Tässä mielessä Rautavan toivomusponsi on varsin hyvä.

Itse tein 6 talousarvioaloitetta. Koillisen sorakatujen rakentamisen rahoitus on nyt tarkoitus nostaa sille tasolle, joka mahdollistaa niiden valmiiksi saattamisen 10 vuoden kuluessa, aloitteeni mukaisesti. Omaishoitajien osalta sosiaaliviraston käytäntö, jonka mukaan se myöntää vanhusten omaishoidontuen kaikille niille hakijoille, jotka täyttävät omaishoidontuen lainsäädännössä määritellyt edellytykset, on tyydyttävä ratkaisu. Aloitteeni lukineuvolatoiminnan vakiinnuttamisesta, rakennusvirheiden torjunnasta ja Pukinmäen tekojääradan laajentamisesta eivät saaneet merkittävää ymmärrystä osakseen, mitä luonnollisesti suuresti ihmettelen.

Lopuksi teen kolme toivomuspontta. Joukkoliikenteen edistämiseksi teen seuraavat toivomusponnet:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että metro- ja juna-asemien liityntäpysäköintipaikkoja pyritään lisäämään ja samalla selkiytetään niiden hallintoa.

Ponsi 2:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että juna- ja metroasemien puhtaanapidon vastuut selkiytetään ja puhtaanapidon tasoa nostetaan.

Omaishoitajat ovat aina olleet lähellä sydäntäni, ja heistä vain osa onnistuu pitämään heille kuuluvat vapaapäivät. Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään syyt, miksi vain vajaa puolet omaishoitajista pitää heille kuuluvat vapaapäivät ja ryhdytään tarpeellisiin toimiin asian tilan parantamiseksi.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vaalien aikana kaupunkilaisten kanssa keskusteluissa nousi kaksi

5.11.2008

asiaa ylitse muiden: perusterveydenhuollon laaturemontin tarve ja joukkoliikenteen lippujen hinnat. Lisäksi kaupunkilaiset puhuivat palvelujen laadusta, etenkin kohtelusta. Tämä kritiikki koski sekä kaupungin ostopalveluja että myös omaa työtä. Olen iloinen, että budjetissa ja etenkin ryhmien välisissä neuvotteluissa lisättiin terveyskeskustoimintaan lisämäärärahoja alueellisten terveyserojen ja palvelutarjonnan erojen korjaamiseen, mukaan lukien uudet terveysasemien lääkärinvirat. Nämä satsaukset ovat todella tarpeen.

Olen monta kertaa aiemminkin puhunut alueellisista eroista terveystalouden saannissa ja niiden vaikutuksista ihmisten terveydentilaan. Olen tehnyt myös näitä asioita koskevia tutkimusaloitteita. Valtuusto on ne hyväksynyt, mutta varsinaisia tuloksia ei ole näkynyt. Se on huolestuttavaa. On hyvä, että valtuutettu Luukkainen nyt ihan omakohtaisesti on myöskin todennut tämän jo vuosia tässä valtuustossa keskustellun asian. Ehkä nyt tähän saadaan korjauksia jatkossa.

Nyt näiden lisäsatsauksien onnistumiseksi tarvitaan terveyskeskuksen johdon vahvaa otetta palvelujen uudelleen organisoimiseksi, johtamisen kehittämiseksi ja palvelujen laadun aikaansaamiseksi. Valtuustolla täytyy olla tieto vuoden 2010 budjettia tehtäessä siitä, miten perusterveydenhuollon laaturemontti on onnistunut näiden lisäsatsausten jälkeen. Muuten emme kyllä voi tätä asiaa jättää, ja siksi toivon todella, että lautakunnan ja kaupunginhallituksen jäsenet velvoittavat virastoa todella ponnekkaasti puuttumaan tähän asiaan.

Perusterveydenhuollon yhtenä ongelmana on lääkäreiden ja muun henkilökunnan saanti. Henkilökunta kokee, että kaupungilla työnantajana ei ole samanlaista halua joustaa työntekijöiden hyväksi kuin esimerkiksi erilaisilla yksityisillä rekrytointifirmoilla. Kaupungin tulisi ottaa opiksi kaikista niistä hyvistä käytännöistä, mitä yksityisellä sektorilla on. Tulevaisuudessa kamppaillaan työntekijöistä, kaupunki ei voi hävitä tätä taistelua.

Sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen on monipuolinen ja osaamista vaativa asia. Tätä palveluprosessia ei tulisi liikaa hajottaa. Pirstaleinen, monissa käsissä oleva palveluprosessi on vaikea hallita, ja se voi tulla ajan myötä sekä kalliiksi että epätyytyttäväksi. Siksi sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä tulisi pohtia koko ajan oman työn, kolmannen sektorin ja ostopalvelujen kokonaisuutta ja niiden käyttöä tarkoituksenmukaisella tavalla. Nyt tuntuu siltä, että tätä työtä ei tehdä riittävän ponnekkaasti. Teen siksi tätä asiaa koskevan

5.11.2008

ponnen lopuksi. Sosiaali- ja terveystoimen osuus budjetissa on niin merkittävä, ja kun vielä tiedämme, että palvelujen tarpeet kasvavat jatkossa, niin näiden alojen tehokas ja hyvin johdettu työ on parasta säästöä tulevilla budjeteilla.

Minusta oli hyvä, ettei joukkoliikenteen lippujen hintoihin tullut korotuksia. Tärkeää on, että jatkossa joukkoliikennettä kehitettäessä seudullisesti lippujen hintoja arvioidaan uudelleen. Sekä minä että Sosialidemokraattinen ryhmä olemme tehneet aloitteita ja ponsia lippujen hintojen alentamiseksi, jotta joukkoliikenne olisi houkuttelevaa. Toivon, että muut ryhmät tulevat jatkossa tukemaan näitä ponnisteluja joukkoliikenteen suosion kasvattamiseksi. Ja sitten ponsi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että eri hallintokunnissa, etenkin palveluita järjestävissä, pohditaan, miten nyt ulkoistetut palvelut hoidetaan ja mitä ne maksavat ja tehdään laskelmat siitä, olisiko nykyisten ostopalvelujen sijasta laadullisesti parempaa ja kaikilta kustannuksiltaan halvempaa järjestää palvelut kaupungin omana työnä ostopalvelujen sijasta.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aluksi kannatan valtuutettu Koskisen omaishoitajia koskevaa pontta. Ja kannatan myös valtuutettu Anttilan pontta, johon toteaisin lisäksi vielä sisällöllisesti sen asian, että meillä on olemassa hyvin vahvasti sellaista tutkimusta, jossa itse asiassa kaupungit maksavat huomattavasta osasta enemmän ostopalveluista ja yksityisistä palveluista. Helsingissä voi todeta, että esimerkiksi terveystoimella ovat huomattavasti lisääntyneet nämä ostopalvelut ja ne ovat olleet kalliimpia, koska myös palkkakustannukset ovat siellä korkeampia.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmähän on jättänyt aloitteen, jossa esitetään, että lastensuojelun omia paikkoja lisättäisiin kaupungille, koska nyt ollaan markkinoiden armoilla. Elikä erittäin hyvä ponsi tämä, ja toivon, että se todella etenee ja valtuusto hyväksyy. Ja ainakin tuolla terveyslautakunnassa myös Kokoomuksen edustaja oli lämpimästi kanssani samaa mieltä, että täytyy olla tiedossa nämä kustannukset.

5.11.2008

Haluaisin puuttua kaupunginjohtaja Pajusen puheessa tähän talousosuuteen, eli hänen arvionsa tulevaisuudesta eivät olleet kovin ruusuisia, niin kuin tiedämme sen muutoinkin. Mutta kiinnitin huomiota sellaiseen, että julkisten palvelujen kysyntää on hillittävä. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että sosiaali- ja terveystalouden kysyntää pitäisi hillitä; sinnehan tämä kysynnän hillintä kaatuu. Täytyy muistaa nämä laman opetukset, me maksamme niitä täällä Helsingissä ja koko maassa. Ennaltaehkäiseviä palveluja karsittiin, ja nyt meillä on lastensuojelun kulut sylissä. Ja katsoo vaan sitä ikärakennetta, ne olivat lapsia silloin lamavuosia, pieniä ja nuorina huostaan otettuja. Ja tämä on mielestäni sellainen, että nyt näissä tulevissa talousnäkymissä, jotka väistämättä ovat heikot ja myös heijastuvat Helsinkiin, kaikkein heikoimmista on pidettävä huolta ja ennaltaehkäisystä on pidettävä huolta. Eli ei pidä langeta siihen samaan ansaan, mihin me menimme myös Helsingissä 90-luvun laman seurauksena.

Esimerkiksi tällä hetkellä toimeentulotuki on jäänyt 17 % palkkakehityksestä jälkeen, 4 % kustannuskehityksestä jälkeen, ja voitte kuvitella, että Helsingissä nämä seuraukset ovat kovemmat. Meillä on kovemmat kustannukset, eli meillä on todella paljon erittäin heikossa asemassa olevia, ja meillä ei esimerkiksi harkinnanvaraista toimeentulotukea käytetä tarpeeksi.

Täällä on otettu hyvin esille, en rupea toistamaan, huoli vanhuksista, ja täällä useampia on puhunut tästä ja se on erittäin iso asia. Me Vasemmistoliiton valtuustoryhmässä kannamme myös huolta siitä, että millä tavalla tällä hetkellä jopa voisi sanoa heitteillä olevat, pitkälle dementoituneet, yksin asuvat vanhukset pärjäävät. Ja tähän tarvitaan todella lisää paikkoja. Iso linja siitä, että asutaan mahdollisimman pitkään kotona, on aivan oikea, mutta ei enää oikea silloin, jos ihminen ei tiedä, missä maassa asuu, mikä päivä, mikä vuosi on menossa.

Haluan nostaa myös terveystalouden, täällä on tullut tämän tänään esitetyn railon molemmilta puolilta erittäin hyviä puheenvuoroja perusterveydenhuollon asemasta. Ja siinä Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on täysillä mukana. Meidän Helsingissä ykkösasioitamme on saada perusterveydenhuolto kuntoon. Meillä on erittäin suuria eroja, otetaan Kivikko ja Kontulan terveysasemat esimerkkeinä, mutta samaan aikaan jossakin vastaavalla väestöalueella terveysasema toimii hyvin. Ei ole kyse siitä, että olisi "vaikeita" potilaita, vaan kyse on siitä, että minkälainen työkuulttuuri on,

5.11.2008

onko tarpeeksi ihmisiä töissä. Eli täällä oli ihan hyviä puheenvuoroja tähän johtamiseen ja terveydenhuollon työoloihin liittyvistä asioista, ja kannatan lämpimästi.

Mielestäni tässä on myös tullut hyvin, taisi tulla Otto Lehtipuun puheenvuorossa esille, nämä terveyserot. Meillä on olemassa strategia terveyserojen kaventamisesta, ja terveyserojen kaventamiseen ei päästä, jos meillä ei toimi perusterveysasemat ja sieltä jatkohoito. Työterveys toimii, ja tämä on yksi syy, niin hyvä järjestelmä kuin se onkin, niin se myös Suomen tasolla on kasvattanut terveyseroja. Eli tämä on sellainen 4 vuoden projekti, johon me Vasemmistoliiton valtuustoryhmässä sitoudumme, että perusterveysasemat pitää saada myös itäisellä puolella kuntoon. Teen tässä terveydenhuoltoon, ja perustelen nimenomaan tätä tasa-arvon lisäämistä terveydenhuollosta, ponsiesityksen:

Hyväksyessään vuoden 2009 talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että terveystaksujen korottamisesta päättäminen siirretään terveyslautakunnalle.

Eli nythän se tehtiin virkamiestyönä, ja se ei ole missään määrin oikein.

Kiitos.

Valtuutettu Paasikivi

Herra puheenjohtaja, hyvät läsnäolijat.

Puhun kotihoidosta, vanhusten kotihoidosta. Ensi vuoden budjetin terveystoimen suunnitelmissa se on yksi johtoajatus. Hoivan painopistettä siirretään sairaaloista koteihin. Viisas esitys, edullista palvelua veronmaksajan kannalta, inhimillistä asiakkaalle. Mutta palveluntuottajalta se on vaativaa toimintaa. Päivät pitkät ikäihmisten kotipalvelua kentällä tekevänä tunnen sitä todellisuutta. Toimin yksityisellä puolella mutta hyvässä yhteistyössä kaupungin kotihoidon kanssa; meillä on paljon yhteisiä asiakkaita.

Muutaman vuoden ajan on ollut vallalla kaupungin kotihoidon rapauttaminen, tämän termin siihen valitsin. Ei siivota, ei viedä roskista, "ei kuulu meille" -repliikejä vastauksena moneen pikkupyyntöön,

5.11.2008

murehtivat mummot tämän tästä. Tämä ei tietysti ole työntekijöiden vika missään nimessä. Eräs kesäapulaisemme, suoraan koulusta meille kesäduuniin tullut tyttö siirtyi melko pian Helsingin kotihoidon palvelukseen ja kertoi iloisena syyksi sen, että ”kaupungilla on paljon helpompaa, kun siellä asiakkaalla ei tarte olla niin kauan”. Työvuoro on yhtä siirtymistä asiakkaalta toiselle. Tämäkään ei ole tietenkään työntekijöiden vika.

Kaupungin kotihoidon kannattaisi ottaa mallia yksityisten palveluntuottajien käytännöistä, eivät ne ole niistä mustasukkaisia. Toimintakenttää riittää kyllä kaikille, yksityisille, kunnalle, omaisille ikääntyvän väestön keskellä. Osaltaan kotihoidon hyvän vision toteutumiseen liittyy se, että huolehditaan omaishoidontuen rahojen riittävydestä tässäkin budjetissa ja siitä, että arvokasta työtä tekevät omaishoitajat saavat ansaitut lomansa, mieluiten niin, että sijaishoitaja tulee asiakkaan kotiin tuoksi tuokioksi. Lomat ovat niin lyhyitä, että sitä voi hyvin nimittää tuokioksi.

Ponsia tähän en itse tee, sillä budjettiesitys ja vanhuspalveluohjelma ovat hyviä, nyt ripeästi käytännöksi vain. Mutta kannatan kiihkeästi valtuutettu Ebelingin toivomuspontta vammaiskuljetusten tilanteen kartoituksesta ja niinkään valtuutettu Urhon toivomuspontta kouluruuan säilytettävästä tasosta, ja sietää se Palmian ruoka pitää vähintään samantasoisena kaikkialla muuallakin, missä sitä syötetään, sekä valtuutettu Koskisen ponsia 1 ja 2 metroliikenteen aihepiiristä, koska omaishoitajien lomitusta koskeva ponsi tulikin jo kannatetuksi.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Ärade herr ordförande, arvoisa herra puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Kannatan aluksi valtuutettu Birgitta Dahlbergin kaikkia toivomusponsia.

Budgeten för år 2009 är en utmaning, men den innehåller många riktiga prioriteringar och det är rätt att de offentliga tar sitt ansvar i att hålla hjulen rullande vad gäller service och särskilt byggsektorn. Investeringarna kan kanske göras till fallande prisnivåer, men framförallt kommer det att finnas ledig kapacitet.

5.11.2008

Ryhmien välisissä neuvotteluissa sovittu 6 miljoonan euron lisäpanostus lasten ja nuorten hyvinvointiin on tärkeä asia, ei niinkään itse rahasumman suhteen vaan poliittisen yhteisymmärryksen suhteen. On herätty huomaamaan, että lasten hyvinvointiin on erityisesti panostettava. Koska koulu tavoittaa koko ikäluokan, on lastensuojelutoimenpiteiden, kouluterveydenhuollon ja syrjäytymisen ehkäisyn tapahduttava myös koulun kautta. Muun muassa alakouluikäisten yksinäiset iltapäivät muodostavat riskin, johon on tartuttava kolmannen sektorin, koti- ja koulutoiminnan sekä kaupungin toimesta.

Lisäkirjaus kouluisäntien tehtävästä ja toimen tarkoituksenmukaisesta sijainnista kaupungin organisaatiossa on tärkeä, jotta vahtimestarin, teknisen tai turvallisuuteen liittyvän henkilöstön toimintaa voidaan kaikissa yksiköissä taata. Jos yksi turvallinen aikuinen, eli vahtimestari, olisi ehdoton edellytys koulun perusturvallisuudelle. Jokelan ylihuomista vuosipäivää ajatellen on vahtimestaritoiminnan painottuminen turvallisuuden ylläpitoon tärkeää. Kuitenkaan pienille yksiköille kokopäiväistä vahtimestaria ei ole tällä hetkellä tahtonut riittää.

Pari sanaa budjettialoitteista:

Avdelningen för invandring förstärks nu med en förvaltningssekreterare och en planerare för att tillgodose behovet av svenskspråkig information till invandrare. Budgetmotionen som lämnats in har väckt gehör och Helsingfors kan genom effektiverad information förbättra integrationen också på svenska. Det här väcker förhoppningar om att fler invandrare kan erbjudas arbete och förtjänst. Det här är en bra sak.

Katujen siivouksesta aloitteita tehneenä tyytyväisenä nyt totean, että Helsinkiin saadaan vihdoin tehostettu katujen siivous. Eihän kotiakaan siivota vain keväisin vaan jatkuvasti, aivan kuten katutilojen suhteenkin on toimittava. Siten pääkatujen katuojien puhdistustyön parantaminen varsinkin katukuilujen osuuksilla parantaa selvästi kaupunkilaisten elinympäristöä, varsinkin kantakaupungissa, ja vahvistaa kaupunkikuvaa.

Kiitos, herra puheenjohtaja.

5.11.2008

Hyvä puheenjohtaja, valtuutetut.

Helsingissä lenkkeilevät voisivat saada kaupungin rakennusvirastolta lenkkeilijöille keskeisille paikoille kuntoilulaitteita, niin sanottuja kuntopuistoja. Eri laitteissa voisi treenata vatsa- ja selkälihaksia ja nostella ja työnnellä itseään ilmaan. Laitteissa olisi hauska keinutella itseään heilurina sivulta toiselle, etu- ja takaperin. Ne olisivat sellaisia aikuisten leikkipuistoja. Kaikille ei tunnu kuntosalille lähtö helpolta ja ulkona saa olla samalla raittiissa ilmassa. Tällaisia laitteita on toki kokeiluluonteisesti asennettu Helsingissä.

Välihuuto!

Joo, mutta ne ovat aika vanhoja osa ja ne eivät ole sillä tavalla...

5.11.2008

Välihuuto!

Joo, ja itse asiassa tulen asiaan. Kuntopuisto tulee tehdä lasten leikkipuistojen yhteyteen myös. Siellä lapset liikkuvat ja aikuiset seisovat useimmiten toimittomina. Teenkin tästä asiasta ponnen:

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2009 kaupunginvaltuusto esittää, että rakennusvirasto tutkii mahdollisuuden toteuttaa kuntopuistoja lasten leikkipuistojen yhteyteen.

Maksullisiin liikuntatiloihin haluaville tulee olla tarjolla edullisia vapaa-ajan vuosikortteja. Hinnoittelun tulee kohdella erityisen lempeästi alle 16-vuotiaita ja eläkeläisiä ja myös edullisia perhekortteja tulee olla saatavilla. Tärkeää on monimuotoisen liikunnan ja eri harrastusmahdollisuuksien tukeminen. Tähän suuntaan on edettävä jatkuvasti, budjetti budjetilta. On tärkeää, että jokainen helsinkiläinen voi harrastaa urheilua ja erilaisia liikuntamuotoja.

Liikunta on terveyttä edistävää palvelua ja kuntoutusta. Liikuntaa lisäämällä alennamme terveysviraston ja sosiaaliviraston kustannuspaineita, ja liikunnalla on suuri sosiaalinen merkitys syrjäytymisen ehkäisyssä. Ja tämä ei tapahdu yhden vuoden budjetissa, vaan tämä asia on nähtävä pitkällä aikavälillä, jolloin hyödyt toteutuvat. Koulujen liikuntakasvatus on suunniteltava uudelleen, erityisesti ala-asteen liikuntaa on saatava lisää. Ja näissä asioissa kaupungin ja opetusviraston tulee olla aloitteellinen valtiovallan suuntaan. Kouluilla tulee olla myös iso rooli koululaisten liikuntapainotteisen iltapäivätoiminnan järjestämisessä.

Lähdin selvittämään tätä, että miksi iltapäivätoiminta ei ole toteutunut laajalti, vaikka siitä on puhuttu jo hirveän pitkään ja monella suulla ja huomasi, että asiahan ei oikein kuulu kenellekään. Asia ei oikein kuulu opetusvirastolle, ja liikuntaviraston vastuualue on omat liikuntapaikat ja liikuntajärjestöjen tukeminen. Mutta liikuntatoimen järjestötoiminta ei riitä, ja tähän liikuntapainotteiseen iltapäivätoimintaan ovat, niin kuin lähdin selvittämään, valtuutettu Vehviläisestä oli erittäin suuri apu tässä hommassa, koulujen tilat ovat käytettävissä ilman vuokraa, siihen on saatavissa valtiolta rahaa, jos koulut sitä hakevat ja varmaan löytyisi yhteistoimintaa kolmannen sektorin ja eläkkeelle jääneiden jumppamaikkojen, valtuutettu Vehviläinen, kanssa, jos kouluissa riittää tahtoa ja edellä mainitulla

5.11.2008

tavalla hankittua rahaa. Esitänkin ponnen:

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2009 kaupunginvaltuusto esittää, että opetusvirasto aktivoi koulut hankkimaan valtiolta rahoitusta liikuntapainotteiselle iltapäivätoiminnalle.

Eikä tässä vielä kaikki.

Iäkkäiden turvallinen arki on taattava. Tämä toteutuu suurelta osin liikuntaa aktivoimalla. Lisäksi iäkkäiden kotona asumiseen on panostettava monin eri tavoin myös teknologia-avusteisesti, ja jälleen puhumme hyödyistä, jotka toteutuvat pidemmällä kuin vuoden tähtäimellä.

Ja kaupungin palvelut kaiken kaikkiaan on järjestettävä asukaslähtöisesti. Asukasnäkökulmaa voi valottaa monin eri keinoin. Asukasnäkökulmaa toteutettaessa kohdistuvat palvelut oikein, ja tämä on tehokasta toimintaa. Asukasnäkökulma ei välttämättä ole sama kuin kovaäänisimpien vaatimukset ja yleisönosastot. Esitänkin kolmannen ponnen:

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2009 kaupunginvaltuusto esittää, että kaupunki tutkii, miten asukkaiden mielipiteiden huomioimiseen voidaan kehittää lisää menetelmiä.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Sole Molanderilla oli ihan hyviä ponsia, mutta joku toinen saa ottaa ne kannatettavakseen. Minulla on itselläni vähän toiseen tapaan tuosta liikunnasta.

Rautava korosti ryhmäpuheenvuorossaan, että kaupungin henkilöstön motivoimista ja jaksamista on tuettava, mutta Vasemmistoliitto esitti palkkarahoihin korotusta, koska kunnan palkka kannustaa ja voi sanoa, että mahdollistaa työskentelyn ja asumisen korkeitten kustannusten kaupungissa. Mutta näitä ei hyväksytty tätä 20 miljoonan palkkarahan korotusta.

5.11.2008

Motivointia ja jaksamista ajatellen olen tehnyt aloitteen, että HKR-Tekniikassa toteutettua ikäohjelmaa sovellettaisiin muissakin kaupungin yksiköissä. Tein saman esityksen edellisenä vuonna mutta ei mennyt läpi, eikä mennyt tänä vuonnakaan. HKR:ssä ikäohjelmalla on saavutettu todellisia näkyviä, taloudessa tuntuvia tuloksia. Se on ollut oikeasti kannattava toimintatapa, josta ottavat oppia muut kunnat Suomessa ja ulkomaillakin. Sen takia esitän ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että henkilöstöstrategian määrärahaa voidaan käyttää myös ikäohjelman toteuttamiseen HKR-Tekniikan mallin mukaisesti.

Toiseksi esitän ponnen aiheesta, joka koskee liikuntavirastoa. Uskon, että budjettikirjatekstiin on livahtanut pieni unohdus, kun liikuntaviraston yhteistyökumppaniksi on mainittu sosiaalivirasto mutta ei opetusvirastoa. Sole Molander puhui mahdollisuuksista, yhteistyöstä. Minä toivon todella, että me saamme valtuustossa hyvän yhteistyön liikunta-asioissa. Minä olen itse ollut valtion liikuntaneuvoston liikuntapoliittisessa jaostossa useita vuosia, ja siellä on eri puolueitten välillä hyvä yhteistyö ja ollaan yksimielisiä liikunta-asioista. Minä toivoisin, että sellainen löydetään Helsingin valtuustossakin.

Minä teen tällaisen ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että liikuntavirasto tekee yhteistyötä myös opetusviraston kanssa.

Kolmas asia koskee kulttuuritoimen avustusmäärärahoja. Suomessa ja Helsingissä elää ja kehittyy korkeatasoinen ja kansainvälistä huomiota saava tanssitaide, mutta taiteen tekijöillä on pula tiloista ja resursseista. Samoin voimakkaasti kehittyvä sirkustaiteen opetus tarvitsisi tukea ja huomiota, etenkin kun se on tulossa Teatterikorkeakoulun opetusohjelmaan ja siitä olisi erinomaista hyötyä tällaisen yhden pienen taiteenlajin kehitykselle. Osa sirkustaiteen opetuksesta toimii puhtaasti liiketoimintaperiaatteella, mutta osa on juuri sitä yhteisöllisyyttä kasvattavaa ja syrjäytymistä ehkäisevää nuorisotyötä, jota puheissa kovasti ylistetään, mutta tilavuokriaan maksaakseen se tarvitsee myös avustuksia.

Mielestäni kulttuuripuolella tarvitaan avustusjärjestelmän tarkastelu samaan tapaan kuin on suunnitelmissa toteuttaa tarkastelu liikuntatoimessa. Ponsi kuuluu näin:

5.11.2008

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kulttuuritoimen avustusmäärärahoja kohdennetaan kiinnittäen huomiota myös tanssitaiteeseen ja taidekasvatukseen.

Koiraverosta olen muuten sitä mieltä, että tosiaan se 1800-luvun perustelu on poistunut mutta koiranomistajat ovat vaatineet ja saaneet toisenlaisen vastineen sille rahalleen eli koirapuistot, niistä pidetään ihan hyvää huolta.

Kiitos.

Valtuutettu Siimes

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vuoden 2009 budjettiin on poliittisten ryhmien välisissä neuvotteluissa lisätty määrärahoja hyvin tärkeisiin kohteisiin muun muassa lasten ja nuorten palveluissa. Rakenteellisia ongelmia näillä lisäyksillä ei kuitenkaan valitettavasti pystytä korjaamaan. Niin kuin Vihreiden valtuutettu Alanko-Kahiluotokin mainitsi, niin ryhmäkoissa kouluissa on puutteita.

Usein sanotaan, että niitä olisi voitu jo pienentää niitä ryhmäkokoja, ja tämä on varmaan totta alueellisesti joissakin kouluissa, mutta esimerkiksi Itä-Helsingissä kärsitään erittäin suurista luokkakokoista. Kolmannelta kuudenteen vuosiluokkaan näitten lasten luokkakoko voi olla 33:akin oppilasta, kun muualla Helsingissä se on noin 24. Ja sellaisetkin opettajat, jotka opettavat näitä 24 lapsen luokkia, valittavat, että nämä luokkakoot ovat liian suuria. Tähän pitää jatkossa kiinnittää enemmän huomiota. Valitettavaa kouluissa on vielä se, että Itä-Helsingissä, missä luokkakoot ovat suuria, sinne kasaantuu myös paljon muita haasteita. Siellä on paljon maahanmuuttajataustaisia lapsia, ja erityisopetuksen tarve on kasvanut Itä-Helsingissä ja muuallakin Helsingissä.

Myöskään päivähoiton ryhmäkokoisiin tämä budjetti ei anna mainittavasti helpotusta. Asia on valitettava niin lasten kannalta kuin sitten myös tämän henkilökunnan kannalta, joka työskentelee Helsingin kaupungille. Eli tällä budjetilla ei mainittavasti henkilökunnan työkuormaa pienennetä sen enempää päivähoidossa, koulutoimessa

5.11.2008

kuin muuallakaan sosiaalitoimessa.

Sitten ensi vuoden painopisteisiin. Haluaisin, että vielä kiinnitettäisiin enemmän huomiota perheväkivallan ehkäisyyn. Väkivalta on ollut valitettavan paljon otsikoissa Suomessa koko viime vuoden niin nuorten kuin perheidenkin osalta. Olin itse Amnestyn järjestämässä paneelissa vaalien alla, ja siellä kävi ilmi, että Helsingin kaupunki edelleenkin tilastoi hyvin heikosti tätä naiseen kohdistuvaa väkivaltaa. Se on hyvin puutteellista, ja se jotenkuten ehkä sujuu terveystoimessa mutta sosiaalitoimessa vielä huonommin. Esitänkin seuraavan toivomusponnen:

Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimi kehittää tilastointikäytäntöjään naiseen kohdistuvan väkivallan esiintymisestä Helsingissä.

Perustelen tämän tärkeyttä sillä, että jotta me voisimme tietää, kuinka laaja tämä ongelma on, me osaisimme paremmin myös sitten varata näitä resursseja ja kohdentaa niitä palveluja suunniteltaessa. Ja kun tätä tilastointimenetelmää kehitetään, on tärkeä motivoida nämä työntekijät, että he ymmärtävät, kuinka tärkeää myös tilastojen kokoaminen on, koska vain faktojen kautta budjetteihin saadaan lisää määrärahoja.

Väkivallan ehkäisytyö on aika paljon Helsingissäkin järjestöjen vastuulle, heillä on hyvää asiantuntemusta ja paljon taitoa, mutta resursseissa on vielä puutteita. Helsingistäkin puuttuu tällä hetkellä noin 15 turvakotipaikkaa. Esitänkin toisen toivomusponnen:

Helsingin kaupunki ottaa vuoden 2009 järjestöavustusten jaossa yhdeksi painopistealueekseen naiseen kohdistuvan väkivallan ehkäisytyön.

Lisäksi haluan kannattaa Sirpa Puhakan ja Tea Vikstedtin esittämiä toivomusponnia.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom

Herr ordförande, bästa helsingforsare, arvoisat valtuutetut.

5.11.2008

Vi har en av de största utmaningarna i bostadsproduktionen, i priser, tillgången till bostäder i Helsingfors. Nu tror jag, liksom vi också i budgeten ganska tydligt har sagt, att det är tid för Helsingfors att köra på och bygga möjligast mycket nu när andra privata aktörer kanske bygger mindre. Vidare tror jag att den så kallade 75 m² regeln som vi i praktiken ännu har på ägarbostäder måste avskaffas för den närmaste tiden. Vi måste låta marknaden ta hand om det här och vad vi behöver i första hand är fler bostäder. Det är en vacker tanke att vi skall ha mera utrymme, det är förstås på sikt viktigt och bra att få så kallade goda skattebetalare att skriva sig till Helsingfors i högre grad än nu, men jag är inte säker på om det här är den enkla lösningen för det.

Det här är alltså vad vi måste satsa på, att det byggs tillräckligt mycket, men också vad det kostar att bo i Helsingfors. Där välkomnar jag verkligen Samlingspartiets förslag om att vi för det första i de här strategidagarna tar ställning till boendets pris i Helsingfors för kommande period och vad vi tänker göra för att ändra på det här, mot det bättre. För det andra också det som Rautava tog upp i dag att sänka den här allmänna fastighetsskatten. Det är ett bra förslag, det har vi faktiskt redan förslagit tidigare. Nu är det dock så att den allmänna skatteprocenten inte handlar så mycket om privatboende, utan det handlar om en massa andra fastigheter, men också där finns det parhus, egnahemshus och så vidare. Jag vill uppmärksamma er på att Stefan Johansson har en budgetmotion som vi behandlar nästa vecka, som föreslår en sänkning från 0,7 till 0,6. Det här Samlingspartiets förslag att gå direkt ner till 0,22 som bostadsbolagens skatt, är kanske lite väl modigt och på kortsikt svårt att förverkliga.

Ännu sist en kort kommentar om de här biljettpriserna, jag var med om att fatta det beslut som grupperna kom till att vi dirigerar nu mer stöd till kollektivtrafiken för att inte behöva höja biljettpriserna. Jag tror att det här är rätt politik. Jag vill också färdigt, i god tid, varna för att nästa år så kommer jag att komma med det förslaget att vi skall införa en seniorbiljett, som baserar sig på tidpunkt på dygnet. Att man skulle kunna som plus 65 åring resa, kanske till och med gratis, eller mycket fördelaktigt mellan klockan 10.15, eller hur man nu på Trafikverket räknar ut vilken som är den lugnaste tiden. För att jämna ut efterfrågan och för att räcka ut en hand åt våra seniorer, som till antal växer hela tiden.

Tack.

5.11.2008

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, toveri puheenjohtaja.

Täytyy arvoa antaa.

Ja aivan ensimmäiseksi, etten unohda, kannatan valtuutettu Puhakan tekemiä ponsiesityksiä. Taisi kyllä Siimes jo kannattaakin, mutta varmuuden vuoksi vielä. Mutta valtuutettu Siimeksen ponsia voin kannattaa kyllä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten täällä on useammassa puheenvuorossa todettu, budjettia alun perin laadittiin kovin toisenlaisissa talousolosuhteissa kuin mitä nyt meillä on edessä. Itse asiassa emme voi olla vielä ollenkaan varmoja siitä, onko tämä vain tilapäinen laskusuhdanne vai syveneekö tämä vakavammaksi tämä tilanne. Merkkejä siihen suuntaan kyllä on.

Mutta valtuutettu Puhakka toi mielestäni esille hyvin tärkeän asian, jonka toivon, että tuleva valtuusto sitten muistaa ja ainakin tulemme siitä muistuttamaan, että emme nyt ainakaan toistaisi niitä virheitä, joita silloin 90-luvun laman aikana tehtiin, koska ne säästöt osittain olivat hyvin lyhytnäköisiä ja kostahtavat nyt erittäin kalliina kustannuksina. Ja silloin tarkoitan nimenomaan lasten ja perheiden hyvinvoinnissa tehtyjä ennaltaehkäiseviin toimiin kohdistuvia säästöjä. Ja ne ovat tosi kalliita, ne ovat inhimillisesti kalliita, ne ovat taloudellisesti kalliita. Toivottavasti olemme ottaneet tästä oppia.

Ilahduin kovasti, kun valtuutettu Rautava omassa puheenvuorossaan totesi, että seuraavan valtuustokauden strategiaa tulee laatia asukkaan eikä virkamiesten näkökulmasta. No, en tiedä oliko tämä eräänlainen tunnustus nykytilanteeseen, mutta minun mielestäni joka tapauksessa lähtökohdan pitäisi olla juuri se, mikä täälläkin on tullut esille aika monissa puheenvuoroissa, se, että tilanne Helsingissä on tällä hetkellä se, että ihmiset ovat hyvin eriarvioisia ja eri puolilla kaupunkia esimerkiksi palvelujen suhteen.

Sitä me emme voi sinänsä kaupungin toimin muuttaa, että ihmisen elinolosuhteet ja tulotaso vaihtelee voimakkaasti, mutta palvelujen suhteen me voimme olla ainakin tasoittamassa, tai meidän pitäisi olla

5.11.2008

tasoittamassa, näitä eroja. Ja meidän olemme hyvin kauniisti puhuneet tästä syrjäytymisen ehkäisystä, mutta valitettavan vähän siinä villoja on konkretian tasolla ollut. Mutta jos puheet nyt sitten kääntyvät teoksi seuraavalla valtuustokaudella, niin uskon, että tilanteeseen saadaan parannusta.

Minä olen tosi iloinen myös, että valtuutettu Luukkainen on nyt asuinpaikan muutoksen myötä konkreettisesti nähnyt tämän. Itse pitkään Kalliossa asuneena tiesin tämän ja tiesin myös Itä-Helsingin osalta tämän tilanteen, olemme siitä täällä puhuneet. Mutta se on pahempi kuin varmaan olemme...

5.11.2008

Välihuuto!

Aivan, ja minä olen iloinen siitä, että nyt tunnustetaan ja siihen tartutaan.

Toinen asia minusta mielenkiintoinen myös Rautavan puheenvuorossa oli tämä kiinteistöveroproosenttiesitys, josta nyt ollaan siis ponnen muodossa, uskon nimittäin, että se ponsi saattaa hyvin tulla hyväksytyksi, tekemässä esitystä valtiovallalle. Tietysti tämä on aika mielenkiintoinen mahdollisuus. Minun tekisi mieli tehdä ponsi siitä, että Helsinki aktiivisesti ryhtyy toimenpiteisiin sen suhteen, että pääomaverotusta muutetaan myös progressiiviseksi tai ainakin edes niin, että siitä maksetaan kunnallisveroa. Nyt kun olemme viime päivinä saaneet ihmetellä näitä jättisuuria pääomatuloja, joita monet, muun muassa MedOnen johtaja ja eräät muut ovat saaneet, niin kyllä se pistää miettimään, että tosiaan jättituloista maksetaan 28 %:n veroa ja kunnille niistä ei heru yhtään mitään. Se on minusta yksi suurimpia epäkohtia ihan noin oikeudenmukaisuuden kannalta, että joutuvat monet pienituloiset hakemaan toimeentulotukea, jotta voivat maksaa kunnallisveroa. On se aika erikoinen tilanne.

En tee tätä pontta, mutta jos tämä Rautavan ponsi täällä hyväksytään ensi viikon keskiviikkona, niin se avaa kyllä sitten ihan uusia mahdollisuuksia, myös vauhdittaa eräällä tavalla valtiovallan toimia. Eikä se ole ollenkaan huono asia.

Sitten täällä tuli vähän kritiikkiä valtuutettu Kantolalle siitä, että hän esitti tätä pitkää listaa, joka oli demareilla ja myös Vasemmistoliitolla hyvin samansuuntaisena tuolla ryhmien budjettineuvottelussa, mutta puheenjohtaja, haluan sen kuitenkin todeta, että itse asiassa ne olivat sosiaalilautakunnan enemmistön päätöksissä jo keväällä, että ei oltu ihan mistään hihasta otettu niitä lähtökohtia, vaan ne olivat kyllä lautakunnassa tulleet hyvin voimakkaasti esille ja niillä oli jopa lautakunnassa enemmistö. Mutta moniin niihin asioihin, jotka tässä niin sanotulla pitkällä listalla olivat, saatiin toki ryhmien välisissä neuvotteluissa parannuksia, ja se on hyvä, joskin on myönnettävä, että moni asia jäi vielä tulevaisuuden varaan.

Yksi asia, jonka haluaisin myöskin vielä tässä todeta, että tämä työntekijöiden rekrytointi on meillä kyllä tulevaisuudessa suuri haaste. Nyt ehkä ajatellaan, että kun on lama tai talous hiipuu, niin nyt saadaan taas työntekijöitä ja päästään pälkähästä. Mutta muutaman vuoden

5.11.2008

kuluttua, kunhan alkaa taas nousukausi, olemme saman ongelman edessä, missä olimme vielä puoli vuotta sitten, että me emme ole kilpailukykyisiä palkoissa.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen valtuutettu Ojalan kanssa samaa mieltä, että pääomatuloista kunnallisveron maksaminen olisi todella suuri veropoliittinen keskustelu, joka pitäisi valtioneuvostossa tehdä ja eduskunnassa tämä keskustelu käydä. Koska nyt kun näitä verotietoja on lehdissä julkaistu, esimerkiksi Helsingissäkin näyttää siltä, että entistä suurempi joukko nostaa yrityksistään nimenomaan vain pääomatuloja eikä lainkaan palkkatuloja, jolloin tämä epäsuhta vaan entisestään kasvaa.

Välihuuto!

Ja jopa valtuutettujakin täällä. Ja kun samanaikaisesti tiedämme, että miten kaupunki ikääntyy ja palvelutarve kasvaa ja kansainvälistymisen myötä kaiken kaikkiaan kaupungin omat kustannukset nousevat, koska palveluja pitää antaa myös eri kielillä ja eri kulttuuritaustat huomioonottaen. Joten toivoisin, että tällainen keskustelu voisi Helsingissä lähteä valtioneuvoston suuntaan, puhumattakaan siitä, millä tavalla valtionosuuksien ja kuntien ja valtion keskinäinen kustannusten jako, kokonaisuudessaan tämä keskustelu pitäisi käydä kyllä Helsingin näkökulmasta ihan eri tavalla valtioneuvostossa mitä tähän mennessä on tehty.

Valtuutettu Enroth

Kiitos puheenjohtaja, hyvä kokousväki.

Saavutettu budjettisopu merkitsee sitä, että kovin lennokkaita ja toteutumiseen toivottuja ehdotuksia ei tulle esiintymään budjettiasioissa. Siitä syystä minäkin tässä käsittelen vain keskustelunomaisesti näitä omia asioitani eli omia aloitteitani, joita

5.11.2008

tässä toin esille. Jonkun irtohavainnon tuon esille, jotta ne ehkä myöhemmin itäisivät.

Olen tehnyt kaksi määräraha-aloitetta, toisen kiinteistöveron alentamisesta, ja sen kaupunginhallitus torjui sillä, että viime aikoina on jouduttu tasapainottamaan Helsingin Energian ylimääräisillä tuloutuksilla kaupungin taloutta ja niiden varaan sitä jatkossa ei voida tehdä. Tämän vuoksi ei tässä tilanteessa ole mahdollista siirtyä veropohjan oma-aloitteiseen vähentämiseen. Tämä on tietysti jyrkkä ei tälle minun aloitteelleni, mutta toisaalta ilokseni Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa, budjettipuheenvuorossa Rautava toi esille lainmuutosehdotuksen, että kiinteistöveroprosenttia muutettaisiin maapohjan asuintonttien, siis rakennettujen asuintonttien kiinteistöveroprosentin lasku 0,70:stä 0,22:een. Ja tämä on oikeansuuntainen toimenpide ajatellen pientalovaltaisissa asunnoissa ja myös kerrostaloissa asujien tilannetta asumiskustannusten kannalta ja miksei myös minun aloitteeni kannalta.

Tämä Rautavan aloite on kuitenkin rajattu koskemaan vain rakennettuja asuintontteja ja niitä koskevaa kiinteistöveroprosentin laskemista, ja tässä rajauksessa olisi kyllä tarkistamisen varaa siinä mielessä, että kiinteistöverolain mukaan rakentamattomat tontit, niistä peritään nykyään 1 %:n suuruista kiinteistöveroa, joka on merkittävä kiihoke niiden tonttien rakentamiselle. Että sillä on nimenomaan pyritty korottamaan veroa, kunnes se rakennetaan se tontti. Näitä tontteja on aika vähän Helsingissä, että asialla ei ole kovin suurta merkitystä kaupungin tulojen kannalta, mutta sen sijaan, kun tämä rakentamiskannustinvero rakentamattomille tonteille on säilytetty sitä varten, että noususuhdanteessa oli pula kaavoitetusta tonttimaasta ja niitä haluttiin rakennettavaksi, niin nyt ei enää ole nousukausi ja nyt tämä jarruttaa rakentajien, rakennusliikkeiden toimeentulomahdollisuuksia ja voi olla yksi edellytys rakennusliikkeiden konkurssiin ja muuhun vastaavaan. Eli tämän tuon esille havaintona.

Lisäksi olen tehnyt aloitteen siitä, että katujen kunnossapito maksettaisiin verorahoista, ja ajatuksena on se, että kuntalaisten kukkaro nähtäisiin kokonaisuutena, että se olisi verot + omat rahat. Ja jos tähän kokonaisuuteen pystytään kaupungin katukunnossapidossa saamaan noin 30 %:n alennus siinä muodossa, että jos katukunnossapito maksetaan verorahoista, niistä ei tarvitse maksaa valtiolle arvonnisäveroa, ja laskutuskulut, jotka ovat yllättävän kalliit, jäisivät pois, niin kokonaisuutena noin 30 % kaupunkilaisten tähän panemia rahoja säästyisi tällä veroraharakaisulla.

5.11.2008

Kaupunginhallitus on kuitenkin torjunut tämän sillä perusteella, että nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ei ole mahdollista mennä tähän hommaan. Peruste on tietysti ikuinen. Aina on jotain hanketta, ja varsinkin nyt, kun Helsinki on suurten, valtaviin rakennushankkeiden edessä, on vaarana, että ei vain tämä vaan vaikka mitä muuta hyvää, johon olemme tottuneet jo, saati sitten uusista hankkeista, jää näiden rakentamishankkeiden priorisoinnissa toteutumatta.

Kiitos.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan ensin kiittää, täällä salissa minua nimitettiin toveri puheenjohtajaksi aikaisemmin, se on suuri kunnia olla siinäkin roolissa välillä. Ja niin kuin kaikki tiedämme, me olemme kunniatovereita ja kunniaporvareita kukin vuorollamme erilaisissa yhteyksissä.

Mutta sitten asiaan. Kannatan ensin valtuutettu Luukkaisen pontta, se on hyvä kuten hänen pontensa aina. Ja toiseksi haluaisin erityisesti kiittää kaupungin kanslian valmistelukoneistoa hyvin valmistellusta budjetista, joka luettavuudessaan, selkeydessään ja asiallisuudessaan ylittää paitsi kaikki aikaisemmin nähdyt niin myös vähintäänkin vaativat standardit vaikkapa saksalaisten DIN-normien mukaan.

Mutta, arvoisa puheenjohtaja.

Huoli on muustakin kuin itse kirjoittamisesta ja itse tekniikasta. Huoli on lapsista ja nuorista. Nyt alkaa puheenvuoron niin sanottu vakavampi osio. Eriarvoistuminen on vakava juttu, erityisesti lapsille ja nuorille ulkopuolelle jääminen ja sitä kautta syrjäytyminen tapahtuu tänä päivänä paljon aikaisemmin, paljon nuoremmassa iässä kuin koskaan aikaisemmin. Sosiaalistuminen taikka altistuminen huonoille vaikutteille tapahtuu hyvin aikaisessa vaiheessa, ehkä 8-, 9-, 10-vuotiaana, ja useinkin syynä saattaa olla niinkin yksinkertainen asia, ja onkin, kuin perheen varattomuus. Harrastukset nimittäin, olivatpa ne liikuntaharrastuksia tai kulttuuriharrastuksia tai melkein mitä tahansa harrastuksia tänä päivänä, ovat tavalla tai toisella maksullisia.

5.11.2008

Olen sitä mieltä, että jos me haluamme kantaa huolta yhteiskunnan heikoimmista, jos me haluamme ehkäistä ennakkoon monia tulevia ongelmia, jos me haluamme tasa-arvoistaa, meidän täytyy sosiaalipuolen varoista budjetista entistä enemmän tukea vähävaraisten perheiden mahdollisuuksia saattaa lapsiaan hyvien harrastusten pariin. Tärkeintä olisi meidän tässä yhteydessä muistaa, että kun huoli on nuorista, huoli on tulevaisuuden aikuisista. Näiden hyvien asioiden diskonttaaminen voisi alkaa nyt entistä laajemmassa muodossa. Siksi teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että varaudutaan tukemaan vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunta- ja kulttuuriharrastuksia sosiaaliviraston vuoden 2009 määrärahoista ja että vuoden 2010 budjetin valmistelussa asiaan kiinnitetään riittävästi huomiota.

Kiitos.

Valtuutettu Loukoila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupunki kasvaa sekä alueellisesti että väestömäärältään, ja valitettavan usein, kun uusia alueita suunnitellaan ja rakennetaan, palvelujen tarve aliarvioidaan. Tämä näkyy sopivien toimitilojen puutteena ja ahtautena. Esitän kaiken kaikkiaan kolme toivomuspontta liittyen nimenomaan toimitiloihin.

Ensimmäinen ponsi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että uusilla asuinalueilla, muun muassa Kalasatama, Jätkäsaari, sekä väestömäärältään kasvavilla alueilla, esimerkiksi Vuosaari, tulee huolehtia riittävästä liikunta- ja urheilumahdollisuuksista. Suunnittelussa on otettava huomioon sekä sisä- että ulkoliikuntatilat.

Otan esille seuraavaksi laiminlyödyn kaupunginosan eli Vuosaaren. Vuosaaren kasvava väestö tarvitsee kipeästi lisää liikunta- ja urheilutiloja. Vuosaaren kouluissa ei ole riittävästi liikunta- ja urheilutiloja, vaan kyseiset toiminnot on suunniteltu Vuosaaren

5.11.2008

liikuntapuistoon ja Vuosaaren urheilutaloon. Vuosaaren liikuntapuistoa ei kuitenkaan ole rakennettu eikä luvatusa jäähallista ole tietoaakaan. Esitänkin ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Vuosaaren liikuntapuiston rakentamista nopeutetaan ja että kaupunki turvaa jäähallin pikaisen suunnittelun ja rakentamisen.

Ja vielä Vuosaaresta, tästä laiminlyödyistä kaupunginosasta. Sosiaali- ja terveystoimen tilat ja palvelut on Vuosaaresta keskitetty Albatross-taloon, jossa on myös muita toimijoita kuten Kansaneläkelaitos, Vuosaaren seurakunta ja erilaisia yrityksiä. Sosiaali- ja terveystoimen tilat ovat täysin ylikuormitetut. Osa henkilökunnasta joutuu työskentelemään jopa varastotiloissa. Albatross-taloon suunniteltiin aikoinaan yksi lisäsiipi, joka jäi kuitenkin rakentamatta. Siksi ponsi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että neuvottelut lisäsiiven rakentamisesta aloitetaan muiden toimijoiden kanssa ja lisäsiiven rakentaminen lisätään kaupungin rakentamissuunnitelmiin mahdollisimman pian.

Ja vielä lopuksi, kannatan Outi Ojalan ja Pekka Saarnion toivomusponsia.

Kiitos.

Valtuutettu Kaunola

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Ensiksi haluan kannattaa valtuutettu Loukoilan tekemiä ponsiesityksiä.

Mistäpä sitä härällä ajaja muusta puhuu kuin härjistä? Minä puhun nyt sitten eläkeläisten ja niin sanottujen vanhusten palveluista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tein aikoinani talousarvioaloitteen, joka kuuluu seuraavasti: "Vanhuspalvelut eivät ole kaupungissamme riittävällä tasolla. Taso, jolla nykyisin liikutaan, on monelle niitä tarvitsevalle kaukainen ja vaikeasti saavutettavissa oleva asia. Vaikeutta lisää se, että ei ole yhtä

5.11.2008

tasoa, josta noita palveluja voitaisiin kysyä ja opastusta niihin saada. Eli nämä kyseiset ongelmat ovat monelle niitä tarvitsevalle hyvin kaukainen asia. Tämän ongelman poistamiseksi esitän, että ensi vuoden talousarvioon lisätään sosiaalitoimihenkilön palkkaamista vastaava euromäärä.” Mikä se sitten on, niin sen sitten, jos tämä ponsi menee aikanaan lävitse, kyllä meidän viranhaltijat osaa asian selvittää. Teksti löytyy talousarvion sivulta 18, eli se on sieltä kopiotavissa täysimääräisesti.

5.11.2008

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Siinä se oli sivulla 18 tarkasti tuo sanamuoto, se oli siis näin: ”Tämän ongelman poistamiseksi esitän, että ensi vuoden talousarvioon lisätään sosiaalitoimihenkilön palkkaamista vastaava euromäärä.”

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Se voi olla niinkin.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin ilmoitan, että kannatan valtuutettu Molanderin ponsia 1, 2 ja 3.

Tänään on syytä katsoa myös tulevaisuuteen eikä pohtia nyt mahdollisesti edessä olevan taloudellisen taantuman seurauksia kaupungille, valtiontaloudelle, Euroopalle ja koko maailmalle. Tiedämme, että elämä jatkuu ja tällaisina hetkinä on erityisesti panostettava tulevaisuuteen.

Tässä talousarviossa, kuten Helsingin toimintakulttuurissa kulttuurin, koulutuksen ja opetuksen kysymykset ovat olennaisia ja ne tulevat säilymään olennaisina. Ja haluaisin viitata tässä erääseen ulottuvuuteen, joka on tässä kaupungissa varsin selvästi läsnä, mutta jota harvoin pysähdymme pohtimaan, nimittäin, että Helsinki on ennen kaikkea nuorten, opiskelijoiden ja ylioppilaiden kaupunki.

Tämä asia, se että meillä on toistaiseksi kansakunnan johtava yliopisto, tässä, sanoisinko nurkan takana, ei ole kovinkaan näkynyt täällä tämän talon seinien sisällä. Yliopiston ja kaupungin välinen yhteistyö on sangen vähäistä viime vuosiin saakka. On ajateltu sillä tavalla, että Suomen suurin yliopisto nyt sattuu olemaan Helsingissä, mutta sen toiminta on ollut puhtaasti valtiollinen asia. Kaupunki on vastannut omastaan eli perus- ja ammattikoulutuksesta. Mutta tärkeä on tämä näkökulma siihen, että Helsinki on ja pysyy koulu-, opiskelu- ja tietokaupunkina.

5.11.2008

Ja tiedämme, että miten tämä meidän viimeinen strategiakäänteemme noin 15 vuotta sitten merkitsi sitä, että Helsinki nostettaisiin juuri kilpailukykyiseksi keskuspaikkakunnaksi tieto- ja koulutuskaupunkina. Innovatiivisuus oli sana, jota viljeltiin hallintokielessä varsin tiheästi. Ja nyt tässä ollaan tilanteessa, jossa yliistolainsäädäntö tullaan uusimaan. Saamme todennäköisesti viimeisimmän valtiollisen huippuhankkeen eli Aalto-yliopiston tänne näin, tosin se uhkaa valua Teknisen korkeakoulun yhteyteen Espooseen. Ja tässä on se tilanne ja hetki, jolloin Suomen pääkaupungin eli Helsingin on terävöitettävä ja kiinteytettävä yhteistyötä nimenomaan yliopiston ja siellä opiskelevan nuorison kanssa.

Helsingin ja yliopiston suhde on siis aivan olennainen tämän kaupungin poliittisen ja kulttuurisen identiteetin ymmärtämisen kannalta ja tiedämme, että tämä yhteistyö, yllättävää kyllä, lähti liikkeelle vasta 80-luvulla, jolloin perustettiin Helsingin ja yliopiston välille neuvottelukunta virkamieselimeksi. Mutta haluaisin korostaa sitä, että Helsingin menestyksen kannalta on aivan olennaista, että me saamme nuoret ihmiset, opiskelijat ja koululaiset sisään uuteen strategia-ajatteluamme tai suorastaan sen keskiöön.

Yksi suurimmista opiskelijoiden viihtyvyyteen vaikuttavista osatekijöistä on tietenkin asuminen tässä kaupungissa. Opiskelija, joka viihtyy Helsingissä jää myös tänne tekemään valmistuneena töitä. Näin ollen on aivan olennaista, että me katsomme asumistilannetta, kuluja, asuntotuotantoa myös opiskelijalähtöisesti. Sopii pohtia sellaista ajatusta, että kaupunki olisi ilman opiskelevaa nuorisoa. Nämäkin nurkat ammottaisivat ankeuttaan ja tyhjyyttään, kun 35 000 yliopisto-opiskelijaa häipyisi täältä jonnekin. Helsingin tulee voida kilpailla ja panostaa juuri siihen, että se on Itämeren alueen johtava yliopistokaupunki. Vireä akateeminen elämä hyödyntää koko kaupunkia, meillä on nykyään neljä kampusta, tämä ei ole vain keskustan asia, vaan nämä keskusta- ja kampuskysymykset säteilevät muuallekin. Ylioppilaat tuovat ostovoimaa ja elävää kaupunkikulttuuria. Juuri nyt Vanhalla ylioppilastalolla vuoden -68 valokuvanäyttelyn avajaisia, joka kertoo opiskelijoiden poliittisestakin merkityksestä. Näiden ajatusten siivittämänä esitänkin ensimmäisen ponnin, että:

Hyväksyessään vuoden 2009 talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että yliopiston, ylioppilasjärjestöjen ja kaupungin välille haetaan entistä enemmän yhteistön uusia strategisia muotoja.

5.11.2008

Kampusten ja yliopiston viihtyisyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota juuri tämän tulevaisuuden perspektiivin kautta. Ja tämän ajattelun tulisi läpäistä nyt sekä asuntopolitiikkaa, liikenteen kehittämistä, tiedelinjan parantaminen on aivan olennaista, joukkoliikenteen opiskelija-alennukset ovat tärkeä opiskelijoiden asumiseen ja toimeentuloon vaikuttava tekijä. Laadukkaat kirjastopalvelut kuuluvat akateemisen kaupungin, pääkaupungin ideaan ja keskustakirjastohanke on nyt, kuten kuulimme muun muassa Donnerin testamentista, toivon mukaan hyvissä käsissä. Mutta kaupunginkirjastoilla on oltava riittävästi määrärahaa myös juuri akateemisessakin mielessä. Ja sama koskee perusopetusta. Opiskelija, joka siis viihtyy Helsingissä ja saa opinnoistaan paljon irti, haluaa jäädä tähän kaupunkiin.

Helsinki on suuri työnantaja ja kuten talousarviossa viitattiin, tulevaisuuden suuri haaste on se, että monet kaupunkikoneiston viranhaltijat ovat jäämässä eläkkeelle. Näin ollen uusien työntekijöiden rekrytointiin on panostettava ja siksi esitänkin toisen ponnien:

Hyväksyessään vuoden 2009 talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään keinoja lisätä opiskelijoille kohdennettuja työharjoittelupaikkoja kaupunginhallinnossa ja eri virastoissa.

Kiitos, rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Kaunola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Puheenjohtajan tulkinta oli tuosta minun tekemästani ponsiesityksestä se, että se on vastaesitys. Niin minä peruisin tuon esityksen. Käykö se näin repliikin muodossa?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

5.11.2008

Tekisi mieli näin puheenvuoron alkuun tehdä heti yksi ponsi. Nimittäin ponnien sisältö olisi se, että valtuusto edellyttää, että sen päätöksiä toimitetaan.

Nimittäin edellisen budjetin, tai tämän vuoden budjetin käsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyi ponnien, jonka mukaan budjettikirjassa pitää erotella niisanotut sisäiset vuokrat, jotta valtuutetut näkevät, mikä osa eri hallintokunnille annettavasta rahasta kuluu itse asiassa sisäisiin vuokriin. Nyt, kun tutustuu tähän budjettikirjaan, niin huomaa, että tätä hyväksyttyä ponnia ei ole toteutettu. Ja erityisesti ylipormestari Jussi Pajuselle nyt viestinä, että tämä hyväksytty ponsi pitää toteuttaa seuraavaa budjettia tehtäessä. Se on demokratian kannalta tärkeä, mutta se on myös sen kannalta tärkeä, että meidän ymmärryksemme siihen, että millä tavalla nämä rahat sijoittuvat, niin pitää tulla ilmi.

Tuossa oli kylmää asiaa tänään kokouksen aikana Senaatintorilla nuorilla. Eikä kylmää vain sen vuoksi, että ulkona oli kohtuullisen viileää, vaan myös sen vuoksi, että nuoria kylmäsi se, että nyt Helsingissä suunnitellaan kahden nuorisotalon, Punkan ja Harjun, lakkauttamista. Ja yksi syy tähän on nimenomaan sisäiset vuokrat. Jos olen oikein ymmärtänyt, esimerkiksi Harjun nuorisotalon sulkemisella, joka on siis kaupungin kiinteistö, nuorisotoimi säästäisi 80 000 euron vuotuiset vuokratulot. Mutta kysytyshän on niisanotusta akuankkarakahasta, koska kaupunkihan ei siinä säästä, koska tämä 80 000 euroa, jonka nuorisotoimi maksaa, maksaa sen toiseen suuntaan.

Minusta on äärimmäisen tärkeää, että meillä on monipuolista ja hyvää nuorisotyötä. Nuorisotoimi toimii erittäin hyvin Helsingissä. Meidän nuorisomme on entistä enemmän sirpaloitunutta, erilaista, heillä on erilaisia tarpeita. Ja sen vuoksi tarvitaan monenlaista nuorisotyötä. Tarvitaan nykyisenkaltaista alueellista nuorisotyötä, se on osalle nuorista tärkeää, että omalla asuinalueella on nuorisotalo, jossa voi toimia, josta osataan ohjataan eteenpäin. Mutta tarvitaan myös nyt suunnitellun kaltaisia kulttuurisia toiminnan keskuksia, jossa on erityisosaamista, erityisasioita, joita voidaan tehdä. Joka nuorisotalolla ei pystytä maalaamaan, dreijaamaan, äänittämään musiikkia, vaan sen vuoksi tarvitaan myös alueellisten nuorisotalojen lisäksi toimintakeskuksia.

Sen vuoksi, jotta varmistamme sen, että jatkossa meillä on monenlaista nuorisotyötä teen ensimmäisen ponnien, joka ei ollut se, millä aloitin. Ponsi kuuluu seuraavasti:

5.11.2008

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että alueellinen nuorisotyö ja nuorisotalot turvataan samalla, kun kehitetään nuorten kulttuurisia toimintakeskuksia.

Arvoisa puheenjohtaja, toveri puheenjohtaja. Samassa yhteydessä haluan kannattaa valtuutettu, valtuuston ensimmäinen varapuheenjohtaja Harri Bokomoloffin tekemää pontta, joka myös minusta oivalla tavalla kosketti tätä nuorisoproblematiikkaa ja laajentaa sitä mahdollisuutta nuorilla osallistua.

Arvoisa puheenjohtaja, toisena asiana nostan esille, tai jatkan siitä, mitä valtuutettu Kolbe äskeisessä puheenvuorossa opiskelijoiden, yliopistoyhteisön osalta nosti esille. Yksi ongelma on opiskelija-asuminen, meillä liian vähän on annettu tontteja opiskelija-asumiseen, liian vähän on kohtuuhintaista asumista. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa lukukauden alussa entistä suurempi joukko joutuu hätämajoitukseen, kun ei löydy heti uudella opiskelupaikalla asuinpaikkaa. Tänä vuonna hätämajoituksen tarve oli suurta ja Helsingin yliopiston ja ylioppilaskunnan näkemyksen mukaan ja arvion mukaan ensi vuosi tulee olemaan entistä hankalampi. Ja ei voi olla vain ylioppilaskunnan tehtävä järjestää tätä hätämajoitusta, vaan kaupungilla pitää olla tästä oma vastuunsa. Ja ymmärtääkseni ennen vaaleja myös kaikki valtuustoryhmät olivat siihen sitoutuneet. Sen vuoksi teen toisen ponnin, jolla muistutetaan tästä kaupungin vastuusta, joka kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunkia tarjoaa tarvittaessa hätämajoitusta opiskelijoille lukukausien alussa.

Kysymyshän on kuukaudesta, kahdesta kuukaudesta pahimmillaan, jolloin ei ole sitä kohtuuhintaista opiskelija-asuntoa löytynyt. Silloin pitää löytyä jotain ratkaisua ja kaupungilla varmasti on parhaat mahdollisuudet erilaisissa kaupungin tiloissa tässä tulla opiskelijoita vastaan.

Kolmantena asiana haluan nostaa esille kuntalaisten, kaupunkilaisten ja helsinkiläisten osallistumisen entistä enemmän myös budjettiprosessiin. Edelleen budjettiprosessihan on sen tyyppinen, että lautakunnat, virastot, me valtuutetut ylhäältäpäin annamme budjettilukuja ja päätöksiä teemme. Meidän pitäisi entistä enemmän saada mukaan kuntalaisia osallistumaan budjetointiin, kertomaan, mihin halutaan, mihin alueella suunnata rahoja, minkä tyyppisiin hankkeisiin, mitkä koetaan tärkeiksi. Erityisesti lähiöohjelman osalta

5.11.2008

olisi hyvä avaus tehdä se, että entistä enemmän helsinkiläiset voisivat osallistua budjettiin. Sen vuoksi teen kolmannen toivomusponnen, joka kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että osallistuvaa budjettointia on lisättävä Helsingissä, erityisesti lähiöohjelman toteuttamisessa.

Arvoisa puheenjohtaja, aivan lopuksi totean vielä, täällä on nostettu paljon esiin positiivista diskriminaatiota, miten hyvä asia se on. Totean, että se tuli aikoinaan märkäkorva 20-vuotiaan opetuslautakunnan jäsenen toimesta keskusteluun opetuslautakunnassa. EU:ta on paljon kritisoitu, mutta jotain hyvääkin siinä on. Nimittäin siihen aikaan valtuutettu, silloinen europarlamentaarikko Outi Ojala järjesti Eurokoulun ja eräs 20-vuotias eurokoululainen joutui tutustumaan EU:n valkoiseen kirjaan koulutuksesta ja poimi täältä idean positiivisesta diskriminaatiosta. Ja se laajasti meni se esitys EU:n valkoisesta kirjasta tullut idea eteenpäin opetuslautakunnassa ja on ilo, miten se on leviämässä yhä laajemmalle alueelle. Eli ei aina siellä, missä on EU:ta ole ongelmaa, sieltä voi tulla joskus myös hyviä ideoita.

Kiitoksia.

Valtuutettu Vapaavuori

Kunnioitettu rouva puheenjohtaja.

Taisi olla SDP:n ryhmäpuheenjohtaja, tai ryhmäpuheenvuoron pitäjä Tarja Kantola valitteli sitä, että puolet tai kaksi kolmasosaa valtuustosta ei ymmärrä sosiaalipolitiikan menotarpeitten perään. Jonkun verran kokemuksia noista neuvotteluista menneiltä vuosilta ja oletan, että eivät ne hirveästi ole muuttuneet, niin eikö se virsi ole suunnilleen samankaltainen, että SDP kiukuttelee, että Kokoomus ei ymmärrä sosiaalipolitiikan perään ja Kokoomus kiukuttelee, ettei SDP ymmärrä taloudellisten realiteettien perään ja sitten Vihreät on sopivasti vähän samaa mieltä molempien kanssa.

Uskaltaisinkin kuitenkin väittää, että se, mitä kaupunginjohtaja Pajunen täällä totesi Helsingin kulttuurista ja siitä, että nämä riidat ovat kuitenkin kohtuullisen pieniä, mihin myös kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Lehtipuu viittasi, on oikeasti yksi kaupungin

5.11.2008

vahvuuksia. Totta kai on selvää, että isot ryhmät neuvottelee, niin pitääkin olla erimielisyyksiä, mutta että niiden kokoluokka on kuitenkin, ainakin tämän vuosituhannen aikana ollut kohtuullisen maltillinen ja se on ilmeinen voimavara tälle kaupungille.

Valtuutettu Ebeling puhui täällä siitä, että talouspolitiikkaa pitää tehdä suhdanteiden mukaisesti. Kun menee huonommin, pitää elvyttää enemmän ja käyttää enemmän rahaa ja kun menee paremmin, niin vähemmän. Tämä on tietenkin yksi talusteoria ja sitä voisi kannattaa, jos toimittaisiin johdonmukaisesti. Mutta kun yleensä käytäntö on sen kaltainen, että kun menee hyvin, niin sanotaan, että nyt on varaa, nyt pitää käyttää rahaa. Jos menee huonosti, sanotaan, nyt pitää käyttää rahaa, koska menee huonosti. Ja tietenkin tällä tavalla toimien, niin tämä yhtälö on kohtuullisen hankala.

Arvoisa puheenjohtaja, muutama sana sitten ehkä varsinaisesta tematiikasta, joka yllätys yllätys liittyy asuntopuolelle. Meillähän on senkaltainen tilanne, että osin johtuen rakennusyhtiöitten ylilyönneistä ja virheinvestoinneista, osin johtuen finanssikriisin aiheuttamasta rahoituksen saannin vaikeutumisesta ja sitten osin ihan johtuen ihmisten kysyntäkäyttäytymisestä, niin asuntokauppa on olennaisesti hiipunut. Ennen kaikkea vapaarahoitteisten omistusasuntojen kysyntä on olennaisesti vähentynyt. Ja siitä markkinataloudessa seuraa, että niiden rakentaminen vähentyy, se on itsestäänselvä asia. Jolle voidaan tehdä aika vähän ja joka korjaantuu vasta siinä vaiheessa, kun ihmisten usko uudelleen omaan talouteensa, asunnon ostamiseen palautuu, joka tietenkin sitten perustuu pitkälti talouden yleiseen kehitykseen ja ehkä jossakin määrin korkokehitykseen.

Mutta, kun tietty realiteetti on, että omistusasantotuotanto vähenee, niin sitäkin tärkeämpää on se, että muu rakentaminen olisi mahdollisimman vilkasta. Ja se on ihan kaikkien etu. Se on ihan kaikkien etu, että mitä vähemmän se puoli, joka on markkinaehtoista, jolle vähemmän voidaan, niin vähenee, sitä enemmän pitää oikeasti rakentaa muuta. Ja tässä suhteessa, niin uskaltaisinkin kyllä väittää, että ihan liikaa ei kannata niiden MA-ohjelmassakaan olevien prosenttien perään tässä tilanteessa katsoa. Tällaiset suhdannetilanteet, jotka kuitenkin ovat, saattavat jonkun vuoden kestää, mutta ovat kuitenkin tilapäisiä, niin kyllä tällä aikakaudella niitä vuokra-asuntoja ja muuta tuettua asumista ja ? pitää rakentaa niin paljon kuin vaan suinkin pystytään.

Eikä tässä pidä myöskään olla sillä lailla liian ortodoksinen, että vaikka porvarillisissa piireissä on monesti lähdetty siitä, että kaupungin ei pidä

5.11.2008

sekaantua omistusasuntotuotantoon millään tavalla, niin ei senkään nyt maailman pyhin periaate pidä olla. Taisi olla entinen ylipormestari Ilaskivi, joka sanoi, että toisenlaisissa olosuhteissa pitää tehdä toisenlaista politiikkaa kuin toisenlaisissa olosuhteissa ja niin se vaan näinäkin aikoina on.

Arvoisa puheenjohtaja, toinen rakentamisen sektori, joka on äärimmäisen tärkeä silloin, kun vapaarahoitteinen omistusasuntotuotanto hiipuu, on tietenkin kaikenlainen korjausrakentaminen. Ja siinä suhteessa olen erityisen tyytyväinen tähän sekä kaupunginjohtajan alkuperäiseen että kaupunginhallituksen ja hallitusryhmien yhteiseen budjettiesitykseen siitä, että tässä on kuitenkin olennaisia panostuksia peruskorjauspuolelle, joka kaiken lisäksi on työllistävämpää kuin uudisrakentaminen.

Että tässä finanssikriisissä on tietenkin monta eri ulottuvuutta, mutta tietenkin kaikkien ongelmallisinta on sitten siinä vaiheessa, kun se siirtyy reaalityönsä puolelle. Se varmaan väistämättä jossakin määrin siirtyy, mutta että ennen kaikkea siinä vaiheessa, kun työttömyys lähtee nousuun, niin siinä vaiheessa tietenkin tilanne on huomattavan paljon tukalampi. Ja siinä mielessä kaupunginkin, julkisen vallan keskeisenä toimijana pitäisi tehdä kaikkensa, että se omilla toimenpiteillään edistäisi varsinkin sentyyppistä toimintaa, joka on poikkeuksetta työllistävää.

Ja kaiken tämän sanottuani vielä siunatuksi lopuksi sanon, että olen tietenkin samaa mieltä Jan Oker-Blomin kanssa siitä, mikä koskee 75 m²:n keskineliömääräystä, joka, miten minä sanoisin, suoraan Maija Anttilan sinisiin silmiin täältä tuijottaen, niin ymmärrän sen taustalla olevat sinänsä kauniit asiat, mutta joka ei minun mielestäni kuitenkaan tähän maailmaan eikä tähän tilanteeseen sovi.

Valtuutettu Tenkula

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Olen erittäin iloinen tästä budjetista, että siinä on huomioitu erittäin selkeästi tämä lapsiperheiden kotiin annettava apu. Se on nyt uutta ja toivon, tai se on itse asiassa vanhaa, mutta toivon, että se tulee jälleenkin tällaiset hyvät käytännöt uudelleen voimaan. Ennen 90-luvun lamaa meillä oli kodinhoitajia, jotka tulivat kotiin auttamaan

5.11.2008

lapsiperheitä silloin, kun äiti tai lapset olivat sairaana. Nämä kodinhoitajat auttoivat myöskin vanhuksia, ikäihmisiä. He pyöräyttivät ruuat, tekivät pienet siivoukset ja olivat läsnä ja keskustelivat. Nyt tuntuu, että meillä on tämä aika, meillä on pilkottu, meillä on ulkoistettu, meillä esimerkiksi ikäihmisille tulee eri taholta ateriapalvelu ja kodinhoitajat pyörähtävät aamulla ja soittavat illalla perään ikäihmisten osalta. Tämä on valitettavaa. Koska ne ikäihmiset, eniten, mitä he odottavat ovat aikaa. Ja se tuntuu olevan tänä päivänä erittäinkin kallista, tuntuu ehkä liiankin kalliilta.

Tietenkin tässä on, hyvää on tapahtunut, että kodinhoitajat, heistä on koulutettu lähihoitajia ja pyrkimyksenähän oli, että entistä laajalaisemmin nämä lähihoitajat pystyisivät sitten antamaan tätä hoitoa myöskin lääketieteellisen osaamisensa kanssa. Mutta näin valitettavasti ei sitten käynytkään, vaan tämä työ on pilkottu. Ja tavallaan tämä kotihoito on täystyöllistetty sitten ikäihmisten osalta ja lapsiperheet ovat jääneet ihan lapsipuolen asemaan.

Viime vuoden budjetissahan lisättiin vakansseja, 34 vakanssia, juuri lapsiperheille sosiaaliviraston toimikenttään ja nimenomaan sellaisille perheille oli tarkoitus tarjota tätä palvelua, joilla ei ole lastensuojeluasiakkuutta. Ikävä kyllä, kesällä näistä viroista ja vakansseista oli 14 käyttämättä ja tietenkin tämä on tosi sääli, että näin on käynyt ja se on tavallaan niin pieni määrä, että se näin suuressa kaupungissa ei juurikaan tunnu sitten, koska lapsiperheitä meillä on valtava määrä. Mutta se oli mielestänikin sellainen suunnanmuutos, että kotiin tarjotaan, kotiin annetaan ja kannetaan sitä apua juuri sillä hetkellä, kun se hätä on kaikista suurin. Sen takia tervehdinkin tätä budjettia nyt ihan tyytyväisin mielin, että tätä linjausta jatketaan.

Toinen tärkeä asia, mikä tässä lasten ja nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisyasiassa on, että siihen on nyt saatu lisävaroja ja ihan puhutaan, että koulu on siinä keskeisessä asiassa. Ja täällä on monissa puheenvuoroissa puhuttu terveydenhoitajista ja on puhuttu eri ammatti-ihmisistä, sosionomeista, joita siellä tarvittaisiin näiden kouluhäiriöiden osalta. Sekin on varmaan ihan paikallaan. Jos ajatellaan, että myöskin ennen lamaa meillä oli jokaisella perusopetuksen koululla, meillä oli oma terveydenhoitaja. Ja se on mielestäni sellainen, mikä meidän pitäisi saada tänäkin päivänä takaisin. Me täytämme tällä hetkellä kaikki nämä kriteerit, Stakesin suositukset, että yksi terveydenhoitaja per 600 oppilasta, mutta kun meidän koulumme ovat paljon pienempiä. Meillä on 300–400 oppilaan kouluja valtaosalta, joka tarkoittaa sitä, että terveydenhoitaja on

5.11.2008

koululla vain ehkä noin kolmena päivänä viikossa. Ja silloin, kun pienen koululaisen hätä tulee, niin se ei ole välttämättä juuri se viikonpäivä, mikä on. Toivoisin, että terveydenhoitaja voisi jatkossa olla joka päivä jokaisella perusopetuksen koululla. Ja sitä kautta säilyisi tällaisen matalan kynnyksen paikka ja sitä kautta tällainen luottamuksellinen suhde oppilaiden ja terveydenhoitajan välillä pystyisi rakentumaan. Tämä on mielestäni sellainen yksinkertainen totuus ja sillä pystyttäisiin paljon auttamaan tämän päivän lasten ja nuorten hätää. Siksi esitänkin ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että seuraavalla taloussuunnittelukaudella pyritään saamaan jokaiselle perusopetuksen koululle oma terveydenhoitaja jokaiselle koulupäivälle.

Kiitos.

Valtuutettu Vehviläinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin lämmin kiitos valtuutettu Vapaavuorelle hänen puheenvuoronsa johdosta. On ilahduttavaa nähdä, kuinka valtuutettu, poliitikko voi muuttaa mielipidettään, kun näkee ajan realiteetit. Hän itse oli aikanaan neuvottelemassa asunto-ohjelmaa, jossa nimenomaan Kokoomuksenkin tahdosta haluttiin suuria asuntoja hyville veronmaksajille. Mutta aika aikaa kutakin ja myös kauppakamarin viestit kertovat siitä, että Helsingissä tarvitaan vuokra-asuntoja ja pieniä asuntoja, niin että täällä pystyy omalla palkallaan myös asumisensa kustannukset. Siinä on hyvin paljon vielä tekemistä, että kaikille se realisoituu.

Valtuutettu Arhinmäki nosti esiin nuorten viestin alueellisten palvelujen ? tarpeesta. Tämä viesti kuultiin onneksi myöskin budjettineuvottelujen yhteydessä ja siksi sinne saatiin 300 000 euroa nuorisotoiminnan alueellisen palvelun yksikköön sijoitettavaksi, jotta emme joudu luopumaan jostakin, vaan meillä on sekä että, meillä on sekä alueelliset palvelut että myöskin näitä monipuolisia, erikoistuneita palveluita tarjoavia suurempia yksiköitä mahdollisuus jatkossa toteuttaa.

Mutta miksi itse asiassa pyysin tämän puheenvuoron, niin johtuu

5.11.2008

valtuutettu Ebelingin puheenvuorosta. Mitä useamman viestimen kautta tieto tulee, sen helpommin se on ymmärrettävissä. Jos on pelkästään kuulonsa varassa, niin viesti saattaa saada väärän sisällön. Valtuutettu Kantola demareitten ryhmäpuheenvuorossa totesi lasten päivähoidosta. Olemme sopineet ryhmien kesken, että lasten kotihoidontuen Helsinki-lisää korotetaan ensi syksystä alkaen. Perheillä tulee olla lastenhoidossa eri tilanteisiin vaihtoehtoja.

Sitten tuli se kohta, jonka valtuutettu Ebeling oli tulkinut virheellisesti kuulonsa perusteella. Emme kuitenkaan ymmärrä sitä raamikeskustelussa esillä ollutta määrällistä tavoitetta, että tietty osa lapsista pitäisi hoitaa yksityisen kotihoidontuen varassa. Elikä asetamme prosentuaalisen tavoitteen. Ja tämä oli se kysymysmerkkinen kohta. Ja siitä väärinkuullusta tai väärinymmärräystä kohdasta Ebeling oli saanut aiheen kysyä, miksi sosialidemokraatit eivät halua hoitaa lapsiaan, vaan työntävät lapsensa vieraan hoidettavaksi. Tämä ei ole sosialidemokraattien oma tahto, minkä takia me palveluja tarjoamme, vaan se on kuntalaisten toive saada hyviä kunnallisia päiväkotipalveluja lapsillensa. Laki lähtee lapsen oikeudesta päivähoitoon, ei siitä, että millä tavoin joku poliittinen enemmistö tai vähemmistö haluaa lapsiaan hoidettavan. Silloin, kun työllisyys pysyy hyvänä entistä suurempi osa vanhemmista ottaa sen tarjotun työpaikan vastaan ja he joutuvat järjestämään lapsillensa hoidon. Ja helsinkiläiset arvostavat kunnallista päivähoitoa erittäin korkealle. Näin on, valtuutettu Ebeling.

Ilahduttavaa on ollut kuunnella sitä runsasta puheenvuorojen määrää, joka on ottanut liikunnan tärkeyden keskiöön. Toivottavasti kaikki ne hyvät ajatukset myöskin käytännössä toteutuvat ja entistä useampi lapsi ja nuori pystyy liikkumaan niin koulupäivänsä kuin vapaa-aikansakin aikana ohjatusti asianmukaisissa tiloissa. Se vaatii henkilöstöä elikä euroja, se vaatii tiloja eli euroja ja se tietää jatkossa myös taloussuunnitelmaan paisuttamista ? resursseissa.

Valtuutettu Asko Seljavaaran ajatukseen alueellistamisesta yhdyn täysin. Ei ole mitään järkeä siirtää Helsingistä työpaikkoja muualle, kun me itse tarvitsemme ne työpaikat täällä. Me voimme helsinkiläisinä antaa lausuntoja valtiovallan edustajille, mutta myös täällä on poliittisia ryhmiä, joilla on useampia ministereitä, niin ihan näin ”köökin” kautta viesti menee myös eteenpäin, että älkää nyt ihmeessä viekö helsinkiläisiltä työpaikkoja. Meidän ministereitämme kannattaa käyttää myös tällaisiin tarkoituksiin.

5.11.2008

Asumisen kustannukset täällä on myöskin puhuttu, muun muassa Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa tehtiin ponsi eräästä osiosta, asumisen kustannusten alentamisesta. Ja näiden budjettineuvotteluiden yhteydessä oli useampia osatekijöitä, jotka koottiin siihen samaan kokonaisuuteen ja keskustelun sisältö oli sellainen, että tähän olisi aiheellista palata silloin, kun on valtuuston strategiaseminaari. Ottaa se koko kirjo, mikä on tontin vuokrien vaikutus asumisen hintaan, mikä on sen pääomamäärityksen taso, jolle tuottotavoite asetetaan, ja niin edelleen. Ja vaikka nyt näiden yksittäisten ponsien kautta voidaan totta kai edetä, niin varmasti olisi tärkeitä koko valtuustoon käydä keskustelu, kuinka mahdollittoman kallista Helsingissä on nykyään asua.

Valtuutettu Urho muun muassa on kommentoinut luokkakokoa. Sosialidemokraatit ovat omissa puheenvuoroissaan aiemmin ja nytkin tätä budjettia valmistellessa puhuneet luokkakoon merkityksestä oppimiselle. Luokkakoon pienentäminen voisi olla kannatettava tavoite. Luokkakoko sinällään ei ratkaise mitään. Saattaa olla, että joissakin tilanteissa 40 hyvinkäyttävää oppilasta selviytyy päivän urakasta vallan mainiosti, kun taas 20:n kanssa on helisemässä. Riippuu hyvin paljon sen luokan sisäisestä työskentelytilanteesta. Mikäli siellä on erittäin paljon integroitua oppilaita joukossa, niin silloin sinne ei välttämättä resurssit riitä. Positiivisella diskriminaatiolla toki voidaan jonkin verran tätä tilannetta paikata, mutta tulisi ottaa entistä tarkemmin huomioon sen yksikön, opetusyksikön kulloinenkin tilanne ja katsoa voitaisiinko siellä tuntiresursseja lisäämällä luoda aidot mahdollisuudet pienentää luokkakokoja tarpeen mukaan, ei vain numeraalisesti jonkin yleisen määritteen mukaisesti.

Tällaisia ajatuksia tuli mieleeni niistä puheenvuoroista, jotka tänään olen ehtinyt kuulemaan. Toivottavasti moni niistä ajatuksista, joita täällä on esitetty, kantaa myös sitten evästyksenä taloussuunnitelmavuosille budjetteja laadittaessa.

Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Lasten subjektiivinen oikeus päivähoitoon on yksi sellainen asia, missä helposti puhutaan hienolta kuulostavilta sanoilla, joilla kuitenkin sitten, oikeasti siinä on vähän toinen asia kyseessä. Tässä on kysymys

5.11.2008

osittain myös siitä, että lapsen subjektiivinen oikeus päivähoitoon on kyllä enemmänkin vanhempien oikeus saada lapsensa päivähoitoon. Jos sitä mietittäisiin lapsen kannalta, niin lapsi voisi ajatella sen toisinkin, jos lapsi sai sen ihan itse päättää.

Ja jos valtuutettu Vehviläisen sanoma ikään kuin siitä, että sosialidemokraateilla ei olisi mitään, vähintäänkin jonkinlaista asetusta vastustusta kotihoidolle, niin tuntuisi vaikealta ajatella, että minkä takia näitä kahta vaihtoehtoa ei voida saattaa tasavertaiseen asemaan, niin että vanhemmat itse saavat tehdä sen valinnan. Eli tavallaan jotenkin hyvin herkästi ajatellaan, että vanhemmille olisi vastenmielistä se ajatus. Ainakin minulle on erittäin mukava, minä olen vähän niin kuin odottanut sitä, että vihdoinkin tulisi minunkin vuoro ja nyt se on tullut, että minä olen saanut tämän osittaisen hoitovapaan ja saan hoitaa lapsia sitten enemmänkin. Minusta se on ainakin, ainakin kristillisdemokraattisia lapsia on kiva hoitaa.

5.11.2008

Valtuutettu Anttila

Pakko on todeta valtuutettu Ebelingille, että kyllä tämä lasten päivähoitolaki lähtee nimenomaan näistä valinnanmahdollisuuksista. Kotihoidontuki on yksi päivähoidon järjestämismahdollisuus, mutta jos ajatellaan esimerkiksi Helsingin kaupunkia, jossa on paljon palveluammattaita, jotka ovat pääsääntöisesti naisvaltaisia. Jos meillä kaikki se työvoima, joka tällä hetkellä on sosiaali- ja terveydenhuollossa, kaupan alalla, opetustoimessa ja niin edelleen, jos ne naiset, jotka saavat lapsia, olisivat kotona, hoitamassa yhtä ainoata lasta, niin todennäköisesti meillä ei olisi senkään vertaa työvoimaa kuin meillä tällä hetkellä. Kyllä naisvaltaisten alojen kannalta kunnallinen, turvallinen päivähoitopalvelua on todella naisen kannalta, niin tosi tärkeä tapahtuma. Sen puolesta on tehty paljon työtä ja kotihoidontuki on yksi mahdollisuus ja toivon, että tätä ei millään tavalla nyt aseteta kyseenalaiseksi. Siinä on ollut, tosin, silloin kun päivähoitolakia luotiin, niin oli enemmän kyllä ne työtätekevät naiset, jotka todella hakivat kaupan ilmoitustaululla itsellensä lastenhoitajaa, olivat aktiivisempia ja monet heistä olivat todella vasemmistolaisissa puolueissa, joko sosialidemokraateissa tai SKDL:ssä siihen aikaan tai Vasemmistoliitosta. Mutta tällä hetkellä kyllä kunnallinen päivähoito on tunnustettu kaikkien naisten keskuudessa. Toivon, että tätä asiaa ei todella tulkita väärin.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten Keskustan ryhmäpuheenvuorossa totesin, niin Keskustan ryhmä on aina ollut tässä valtuustossa nyt sitä mieltä, että kaikki nämä kolme vaihtoehtoa, puhutaan sitten yksityisestä, kotihoidosta tai kunnallisesta päivähoidosta, niin pitää olla mahdollisia. Ja tämä ensi vuoden budjetti mielestämme tukee tätä perheiden valinnan mahdollisuutta ja lisää sitä. Mutta en voinut olla pyytämättä repliikki-puheenvuoroa nimenomaan siksi, kun valtuutettu Anttila puhui naisista. Tätä päivää on kuitenkin se tosiasia, että yhä useampi isä haluaa myös jäädä kotiin joksikin aikaa. Ne voivat olla lyhyempiä aikoja, muutamia kuukausia tai pidempiä aikoja, jopa vuodesta kahteen vuottakin, kun isäkin saattaa jäädä

5.11.2008

kotiin. Tämä ei ole suinkaan tänä päivänä enää naisten kysymys, vaan puhutaan molempien vanhempien tasa-arvoisista mahdollisuuksista toisaalta valita se, että tehdään työtä ja viedään lapsi päivähoitoon tai toisaalta valita se, että ollaan jonkun aikaa lapsen kanssa kotona. Ei ole kysymys äidin oikeudesta, vaan äidin ja isän oikeudesta.

Valtuutettu Tenkula

Kiitos.

Itsekin puuttuisin juuri siihen, että ei nyt tehtäisi mitään stereotypioita täällä, että mikä puolueleima on kenenkin otsassa, vaan keskustellaan asiasta ja aivan kuten valtuutettu Terhi Peltokorpi tässä totesi, niin tämä budjetti mahdollistaa ja suuntaa siihen suuntaan.

Ja täytyy myös muistaa, että meillä on tällä hetkellä päivähoitoon, tähän kunnalliseen hyvään hoitoon jonoja. Eteläisellä alueella on jo sata lasta päivähoitojonassa, koillisella alueella yksin Jakomäki-Puistola on 60 lasta hoitojonossa. Joten kyllä tätäkin sektoria, siihen tulee suunnata rahaa ja se, kaikilla ei ole taloudellisesti mahdollisuutta ja se vanhempien vapaassa valinnassa täytyy olla ja kukin perhe haluaa ja onneksi saa valita ja päättää omista asioistaan itse.

Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On aivan selvä, että kunnallista päivähoitoa tarvitaan ja se, että puhutaan kotihoidon puolesta, niin kyse on siitä, että se on taloudellisesti vaikea valinta usein, että moni ei sitä pysty tekemään, vaikka haluaisi. Ja minun mielestäni sen mahdollistamisen ei pitäisi millään tavalla uhata tätä asemaa.

Ja on todella sääli minusta, että niin paljon on yksilapsisia perheitä, koska silloin tälle yhdelle lapselle pitää järjestää kovasti virikkeitä, mutta sanotaan, että jos on useampi lapsi, niin lapset keksivät paljon kivaa keskenään ja kasvattavat toinen toistaan ja opettavat sosiaalisia taitoja. Että kyllä näitä molempia tarvitaan ja minä en tiedä, että kun puhuu kotihoidon puolesta, niin silloin helposti jotenkin ajatellaan, että

5.11.2008

se olisi päivähoitoa vastaan.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Oleellista kai tässä on se, että ainakin vasemmisto on valinnanvapauden puolella, se että vanhemmilla on oikeus valita. Jos prosentuaalisesti määritellään etukäteen se, että minkä osuuden pitäisi olla esimerkiksi yksityisen hoidon piirissä ja kotihoidon piirissä, niin silloinhan poliitikot tekevät vanhempien puolesta arvotuksia siitä, että mikä hoito olisi vanhempien hoito näkökulmasta parasta meidän mielestämme.

Monesti keskustelussa myös on sellainen pieni sävy siitä, että sellaisia vanhempia jotenkin haluttaisiin syyllistää, jotka katsovat, että meidän erittäin laadukas ja hyvä päivähoito, päiväkodit, haluavat laittavat lapsiaan sinne, että he tekisivät jotenkin huonon tai väärän ratkaisun. Päinvastoin, se antaa monia mahdollisuuksia. Pitää nähdä myös, että kysymys ei ole vain päivähoidosta, vaan 3–6-vuotiaalle myös varhaiskasvatuksesta. Ja tällä en tarkoita sitä, että päiväkotien pitäisi olla pikkukouluja, vaan siellä yhdessä leikin, ryhmässä toimimisen kautta opitaan sellaisia asioita, sellaisia toimintamalleja, joista on hyötyä tulevaisuudessa. Ja sen vuoksi pitäisi tarjota tähän varhaiskasvatukseen mahdollisuutta ja itse olen esimerkiksi esittänyt sitä, että 3–6-vuotiaalle varhaiskasvatuksen pitäisi olla maksutonta, jolloin vanhemmilla olisi, sinne ei olisi pakko mennä, mutta vanhemmilla olisi tuloista riippumatta olla mahdollisuus laittaa maksuttomaan varhaiskasvatukseen, päivähoitoon siihen päälle vielä.

Ja jotta vielä kävisi ilmi, että kysymys ei ole vasemmisto-oikeisto-asiasta, niin tässä asiassa nimenomaan Ruotsissa, jossa nyt ei ihan kommunistinen hallitus tällä hetkellä kuitenkaan ole, niin on laajentamassa ensi vuoden alusta maksuttoman varhaiskasvatuksen koskemaan 3–6-vuotiaita, tällä hetkellä se koskee 4–6-vuotiaita.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

5.11.2008

Tässä äskeisessä keskustelussa muun muassa valtuutettu Tenkula viittasi siihen, että meillä on päivähoitopaikkojen, päiväkotipaikkojen jonoja useissa osissa kaupunkia ja tämä on valitettavasti yksi esimerkki siitä, minkä takia tämä talousarvioesitys on huono. Että siinä jatketaan, etenkin sosiaali-, terveydenhuollossa monien palveluiden alibudjetoimista.

Valtuutettu Lehtipuu täällä viittasi siihen ongelmaan, joka joukkoliikenteessä on kärjistymässä, kun seutulippujen hinnat nousevat yhä enemmän ja tämä ero Helsingin sisäisen ja seutulipun tason välillä kasvaa. Kysyisin vaan, että mitkähän puolueet ne siellä seutulippujen hintaa korottivatkaan ja mikähän mahtoi olla valtuutettu Lehtipuun puolueen kanta sitä päätöstä tehtäessä.

Valtuutettu Ebeling pyrki korjaamaan puheenvuoroaan ja saattoipa käydä niin, että kun yritin puhua lyhyesti, niin perusteluja en tarpeeksi kertonut eli joukkoliikennelautakunta esitti kertalipun hinnan korottamista siinä tapauksessa, että se ostetaan kuljettajalta. Ja tämä oli se asia, johon viittasin. Kaupunginjohtaja esitti sitten laajempaa joukkoliikenteen lippujen hintojen korotusta, joka nyt onneksi ei mennyt sekään läpi.

Valtuutettu Vapaavuori täällä puhui siitä, että toisenlaisissa oloissa on tehtävä toisenlaista politiikkaa ja tähän on tietysti yksi se politiikan perustaitoja. Toivoisi, että valtuutettu Vapaavuori olisi tässä pohdinnassaan mennyt näitä hallintamuotoja ja eräitä muita kysymyksiä pidemmälle johtopäätöksissään. Eli nyt, kun nähdään, että markkinat eivät turvaa meille rakentamista ylipäänsä asuntotuotannossa siinä määrin, kun pitäisi eivätkä varsinkaan kohtuuhintaista rakentamista. Niin pitäisi minusta voida tästäkin tehdä se johtopäätös, että tarvitaan siis jotain muuta kuin markkinaehtoista rakentamista. Eli tarvitaan paluuta siihen, että kunnalla on oma rakentamisosasto tai rakentamisen yksikkö.

Toisaalta ihmettelen vähän sitä, että samaan aikaan, kun ollaan tietyissä asioissa valmiita tunnustamaan, että markkinoiden vapaus ei olekaan tie onneen ja autuuteen, niin tätä samaa markkinoiden vapautta ollaan nyt laajentamassa esimerkiksi perusterveydenhuollon ydintoimintoihin tällä budjettiesityksellä. Siinä kannattaisi kyllä pysähtyä, mitä ollaan tekemässä, mistä ollaan tekemässä riippuvaiseksi perusterveydenhuollon ydintoimintoja. Medvanin omistajista, kansainvälisistä sijoitusyhtiöistä, niiden kulloisistakin

5.11.2008

intresseistä. Käykö tässä samalla tavalla kuin Järvenpään kaupungille, joka viisaudessaan alkuvuodesta, tai oliko viime vuoden puolella, ulkoisti vajaa kymmenkunta päiväkotia. Eikä mennyt vuottakaan, kun tämä päiväkotiyritys haki itsensä konkurssiin. Ja kunta oli ongelmissa tietysti, mistä yhtäkkiä hoitaa lakisääteisten velvollisuuksien mukaiset päiväkotipaikat ja työntekijät.

Kokoomus täällä esitti, että Helsingin pitäisi vedota, jotta valtiovalta helpottaisi kiinteistöverotusta. Jäin miettimään, mitä tässä itse asiassa esitettiin, niin jos nyt olen oikein kuullut ja ymmärtänyt näitä lukuja, niin tässä esitettiin, että hankittaisiin omalla tontilla asuville suurempi helpotus asumiskustannuksiin kuin se, mitä tonttivuokraajat ja kaupungin vuokralaiset ovat valtuustolta toivoneet ja vaatineet. Ja aika erikoista, että se sama ryhmä, joka on tähän asti sinnikkäästi torjunut tonttivuokrien alentamisen ja puolustanut sitä, että kaupungin vuokra-asunnoissa vuokrat nousevat jopa nopeammin kuin vapaiden, tai yksityisten omistamisessa aravavuokrataloissa, niin nyt sitten on esittämässä tietyille asukkaiden ryhmälle kohdennettua helpotusta ja vähävaraisemmille ei.

Lopuksi, mitä tulee tähän markkinaideologiaan, vararikkoon, jota me olemme maailmantaloudessa nyt todistaneet, niin minusta siitä kyllä pitäisi tehdä johtopäätöksiä myös työmarkkinoiden suhteen. Jos työmarkkinoilla on tilanne, että kaupunki ei saa työntekijöitä matalalla palkalla, niin kyllä silloin pitää maksaa parempaa palkkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten Ulla-Maija Anttilakin puheessaan toivoi tulee sosiaali- ja terveystoimen ottaa tosissaan toimintakäytäntöjen johtamisen ja henkilöstön osaamisen järkevä käyttö. Toiminnan järjeistäminen koskee varsinkin neuvola- ja kouluikäisten sekä nuorten terveyteen ja ehjään elämään satsaamista. Kouluterveydenhuoltoa on kehitettävä edelleen moniosajien yhteistyönä. Ainoa työpari ensikontaktina ei saa olla vain lääkäri, terveydenhoitaja, varsinkaan kun heidän saatavuutensa on ollut viime vuosiin asti enemmän ja vähemmän harvinaista. Tarvitaan enemmän toimintafysio-, ja puheterapian

5.11.2008

osaamista, kuraattoripäivystys tuki- ja liikuntaelinongelmiin ja liikuntareseptien ohjaukseen perehtyneen fysioterapeutin vastaanotto sekä ylivilkkaiden lasten vaistotoimintojen rauhoittamiseen osallistuva toimintaterapeutti tai neuropsykologi tulee kuulua nykyistä enemmän kouluterveydenhuollon ammattiryhmiin.

Yli 60 valtuutetun allekirjoittama aloite saada kaupungin vuosikertomuksesta tietää, mihin lääkinällisen kuntoutuksen osalle annettuja rahoja käytetään ei ole toistaiseksi johtanut ainakaan kirjeseen, jonka olisin itse nähnyt vastaukseksi eikä myöskään minkäänlaisiin tilastotietoihin. Miten paljon eri ammattilaisia on palkattu ja mihin laitoksiin ja paljonko heillä on ollut asiakkaita, paljonko neuvolapotilaita, vanhempien nosto- ja kantotekniikan opetusta, kouluterveydenhuollon hoitokäyntejä, vanhusten kotikäyntejä, kodin muutoksia ja ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä, puheterapiakäyntejä, neuropsykologista kuntoutusta ynnä muuta, ynnä muuta. Ne ovat itsestään selvyiksiä tietoina, kun toimintakäytäntöjä suunnitellaan ja muun muassa henkilöresursseja kohdennetaan sinne, missä esimerkiksi sairaalavuorokausia halutaan lyhentää. Puhumattakaan muista mittareista, jotka kertoisivat myös budjettipäättäjille, mitä annetulla rahalla, tiloilla ja työntekijöillä on saatu aikaan.

Toimintatilastointi on olennainen osa hyvää johtamista ja budjetoinnin perusta. Lisäksi tiedän jokaisen toimintayksikön keräävän ainakin potilas- ja asiakaslukumääränsä, käyntikerrat ja tekevän budjetin sekä toimintakertomuksen. On itse asiassa edelleen täysin käsittämätöntä, että puhutaan toimintakyvystä tässäkin budjettikirjassa. Inhimillisestä itsenäisestä elämästä esimerkiksi aikuisten kehitysvammaisten kohdalla, kotona hoidettavan intervallihoidosta, yli 65-vuotiaiden kuntoutuksen järjestämisestä. Mutta edes kaupunginvaltuustolle ei ole mahdollista toimittaa tietoja tästä toiminnasta, ei kuluista, ei tuotoista. Ei riitä, että terveystoimi vastaa, että näitä tietoja ei, ei nyt vaan ruveta laskemaan eikä näitä ole tilastoitu eikä näitä ketään yksittäistä toimijaa varten tilastoida myöskään. Tai että kuntoutus on hyvin hoidettu, siis millä mittareilla ja verrattuna mihin. Niin miksi toiminnan lukuja ei ole saatavissa?

Jos edes yli 60 allekirjoittaneen valtuutetun allekirjoittama aloite lääkinällisen kuntoutuksen tilastoinnin ja toiminnan läpinäkyvyydestä ei riitä, niin toivoisin, että joku täällä kertoisi sen, miten valtuusto voi myöntää rahaa lääkinälliseen kuntoutukseen ja sen kehittämiseen. Vai onko jälleen suunnittelijoiden työpöydällä ajateltu toteuttaa kuntoutus moniammatillisena yhteistyönä, kuntouttavan hoitotyönä

5.11.2008

keinoin, kuten neljä vuotta sitten saamassani vastauksessani minulle vastattiin. Aitoa moniammatillisuutta on eri osaajien yhteistyö ja osaamisen tarkoituksenmukainen käyttö, ei se että yksi ammattiryhmä uskoo olevansa jokaisen ammattialan asiantuntija.

En tule jättämään tästä asiasta pontta, mutta olen jo aloittanut itse asiassa neuvottelut yhdessä Kuntaliiton ja STM:n kanssa siitä, että me saamme tänne Suomeen aikaan valtakunnallisen, myös pohjoismaittain vertailukelpoisen lääkinällisen kuntoutuksen tilastokäytännöt. Ehkä seuraava valtuusto saa jo tietää, mihin veronmaksajien rahat lääkinällisen kuntoutuksen kohdalla menevät ja missä työpisteissä tarvitaan resurssimuutoksia.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja kollegat, täällä ei paljonkaan.

Niin, ilta ei ole nuori enää, mutta halusin puhua vielä ennaltaehkäisevästä työstä ja varhaisesta puuttumisesta, joka varmaan nousee ykköshaasteeksi tulevina aikoina tässä kaupungissa. Otetaanpas yhdeksi esimerkiksi päivähoito. Täällä ollaan todettu ja puhuttu paljon, että kun ? enempää, niin jonot ovat kasvaneet, jonoja on paljon, että ? satoja lapsia jonossa on, niin sitten ryhmäkootkin ovat kasvaneet sitä mukaa. Ja minusta se on erittäin huolestuttava trendi, että lapsia otetaan vaan niin suurissa määrin, kun vaan saadaan paikka täytettyä. Minusta on huolestuttavaa myös, että syrjäytyminen voi alkaa hyvin varhaisessa vaiheessa, jopa varhaisessa kasvatuksessa. Monet lapset jäävät ulkopuolelle suurissa päiväryhmissä tai ala-asteen luokalla. Pienet lapset eivät pysty luomaan vuorovaikutusta yhtä helposti, kun ryhmä on suuri. Siksi tulee panostaa pienempiin ryhmäkokoihin päivähoidossa ja peruskoulussa. Kokeilkaapas tässä, tuleeko tulosta. Minusta se on hyvin tärkeää varhaista puuttumista, siinä on paikka. Totta kai, sitten kun on asiat menneet pieleen ja kaikki mennyt pieleen, niin sen jälkeen halutaan korjaavat työt. Eli lastensuojelu, hyvä lastensuojelu ja jälkihoito, niin erityisesti maahanmuuttajataustaiselle lapselle on erittäin tärkeä. Lasten ja nuorten syrjäytyminen kannattaa estää ja se on minusta mielekästä puuhaa. Koska yksi syrjäytynyt lapsikin maksaa

5.11.2008

yhteiskunnalle paljon, paljon, kun panostetaan ajoissa. Se on minun viestini.

Haluan tässä vaiheessa vielä tukea Yrjö Hakasen kahta pontta, joita tässä toivottavasti ei aseteta vastaehdokkaana, vaan toivomusponsina hän on esittänyt. Eli tämä toivomusponssi, joka koskee maahanmuuttajien suomen kielen opetusta, haluan tukea lämpimästi ja minä toivon nytkin tukea ja tälle Terveelle ja turvalliselle kaupungille lisää rahaa. Se on pieni rahasatsaus, mutta se tuottaa paljon.

Kiitos.

5.11.2008

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Opetusta, koulutusta ja kouluruokailua käsittelevä puheenvuoroni meni pitkäksi, joten päätin eriyttää tämän arkikäytännön toisen asian, josta haluan kertoa. Me lähdemme täältä tänään ja kello ei ole yli 11, jolloin taksikyyti veisi meidät ovelle. Kaikki toteamme, että kaupunki on pimeä. Meillä on pimeät puistot, aika pimeät metroasemat ja katuvalaistuskin on heikentynyt.

Minun on pakko kertoa tämä asia, metalliteosten tehdas A. Urho teki kaupungin valaistukseen sellaisia roikkuvia kartiolamppuja 20- ja 30-luvulla ja Lauttasaaren tieltä nämä vanhat lamput vaihdettiin tässä tämän valtuustokauden alussa. Jo tuli pimeys. Ne tosin kestävät, uudet kuopat ja niissä olevat säästölamput kestävät pidempään, mutta kyllä ovat pimeitä. Kotipoluillani ja puistoissa lähes joka toinen lamppu on toistamiseen pimeänä. Ja tietysti siitä selviää, kun soittaa vaan virastoon, että täällä on taas pimeänä. Mutta että jollain lailla tähän katujen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen pitää panostaa valaistusta parantamalla. Näin sillankaaret, näin muistomerkit ja näin myös katuvalot. Niinpä teen ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin katujen ja puistojen turvallisuuteen panostetaan muun muassa valaistusta ja valvontaa parantamalla.

Se on meidän kaikkien parhaaksi.

No sitten Laura Kolbe puuttui tärkeään asiaan. Minun ikäluokkani, ei ihan vielä, mutta aika pian väistyy kaupungin viroista. Ja on tosi tärkeä, että työharjoittelupaikkoja löytyy kaupungin hallinnosta. Niitä markkinoidaan ahkerasti ja opiskelijoita pyydetään kaupunkiin tutustumaan ja tilaisuuksiin. Niinpä haluan kannattaa Laura Kolben kahta pontta.

Valtuutettu Kaunola

Arvoisa puheenjohtaja.

5.11.2008

Ensiksi haluan kannattaa valtuutettu Arhinmäen tekemiä ponsiesityksiä, niitä mielestäni oli kolme, mutta kannatan niitä kaikkia, oli niitä nyt sitten kolme tai neljä, niin joka tapauksessa.

Mutta puheenjohtaja, tein tämän talousarvioaloitteen ja siitä ponsiesityksen. Ja kun puheenjohtajan tulkinta oli se, että se on vastaesitys, niin minulla ei ole tarkoituksena keikuttaa tätä venettä. Sillä se voi hörpätä vettä ja jotta ei näin kävisi, niin vedän tämän esitykseni pois elikä en ole tehnyt minkäänlaista ponsiesitystä, jonka tulkinta oli vastaesitykseksi tulkittu. Elikä tällä toimenpiteellä toivon, että tämä sopu tässäkin asiassa löytyy.

Valtuutettu Miettinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensiksi haluan kannattaa Ulla-Maija Urhon pontta ja Mika Ebelingin molempia ponsia. Täällä on paljon puhuttu lasten ja nuorten pahoinvoinnista ja siihen puuttumisesta. Ja hyvä onkin, että on puhuttu. Haluan tuoda ihan tällaista käytännön näkökulmaa koulumaailmasta. Minä olen luokanopettaja ja me opettajat paljon puhumme siitä, että tämä oppilashuolto tarvii todella ylimääräistä tukea. Jokaisessa koululuokassa on useita lapsia, joista meillä opettajilla on tosi suuri huoli ja hätä. Me voimme varata aikaa oppilashuoltotyöryhmään, jossa lapsen asioista keskustellaan ja tällaisessa työryhmässä sitten todetaankin yleensä niin, että lapsen olisi hyvä jutella kuraattorin kanssa tai saada aika koulupsykologille. Sitten voikin käydä niin, että lapsi tapaa kuraattorin kerran tai kaksi. Ja joskus tuntuu siltä, että ikään kuin näin lain kirjain täytetään ja saadaan tällainen pieni hätäapu tilanteeseen, mutta mitään todellista apua tällaisesta yhden tai kahden kerran tapaamisesta ei ole. Ja se lapsen huoli ikään kuin sinne sitten häviää ja turhautuu sinne koulumaailman kiireeseen ja melskeeseen ja siinä sitten sitä yritetään selviytyä päivästä toiseen. Ja se kuraattorin keskustelu jää hyvin irralliseksi siinä lapsen elämässä, ehkä vähän hämmentäväksikin jopa.

Valtuutettu Tarja Tenkula on tehnyt erittäin hyvän ja kannatettavan ehdotuksen, että kouluissa olisi joka päivä kouluterveydenhoitaja jokaisessa koulussa. Itse ajattelen niin, että se voisi olla todella hyvä ratkaisu siihen, että lapsi voisi muodostaa pitkän ja sellaisen tuttavallisen, turvallisen suhteen johonkin ulkopuoliseen aikuisuuteen,

5.11.2008

johonkin muuhun kuin siihen opettajaan, jolla on kädet täynnä työtä eikä ole paljon aikaa sellaiseen ihan kahdenkeskiseen rauhalliseen jutusteluhetkeen. Terveystenhoitaja voisi olla sellainen henkilö, mikä olisi tuttu ja turvallinen aikuinen tavattavissa joka päivä. Sen vuoksi erittäin lämpimästi kannatan Tarja Tenkulan pontta.

Valtuutettu Helistö

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Yrjö Hakasen ponsia hänen ponsilistassaan numerolla 2 ja 4, mutta luen ne varmuuden vuoksi. Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle selvityksen toimista asunottomuusohjelman ja asunto-ohjelman asuntotuotantoa koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Sekä valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kiirehtii Maunulan keskustan suunnittelua ja toteuttamista niin, että kirjaston, työväenopiston ja mahdolliset muut julkiset tilat toteutetaan samanaikaisesti alueiden muun rakentamisen kanssa.

Valtuutettu Tuomisto

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä vaiheessa iltaa kannattaa olla jo lyhytsanainen, ja ehkä joskus muulloinkin. Paljon hyviä puheenvuoroja, paljon hyviä ponsiehdotuksia. Halusin kannattaa valtuutettu Tenkulan pontta, mutta se sai nyt jo hyvää kannatusta, hyvä niin.

Lisäksi Yrjö Hakanen on ehdottanut mielenkiintoisen kokoelman erilaisia ponsia, kun itseäni kiinnostaa suuresti Helsinkiä koskeva tutkimus ja sen edistäminen. Kannatan mielelläni hänen esittämäänsä pontta 3, jossa kiinnitetään huomiota Santahaminan ja Suomenlinnan vankileirien historian tutkimisen tukemiseen ja sen tarpeellisuuteen.

5.11.2008

Valtuutettu Osman-Sovala

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Peruutan tämän repliikkini.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Rakel Hiltunen
puheenjohtaja
ordförande konsultativ tjänsteinnehavare

Pertti Vanne
neuvotteleva viranhaltija

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Hannele Luukkainen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Reijo Kaunola
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot